דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום רביעי, ל' בסיון תשמ"ח, 15 ביוני 1988 ● גליון 19444

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● לדבר באכזריות / יזהר סמילנסקי
● הבטחה עם שחר / עליזה ולך
● מקקארתיזם ברשות השידור / דניאל בן־סימון
● מהעיר לגולן ובחזרה / שמעון וייס
● דבר־שבוע

מזג האויר

בגלל עיצומי החזאים אין היום תחזית מזג־האויר

הסיעות הדתיות זועמות על הליכוד לאחר תבוסתן בכנסת: ,הולכנו שולל'; ,בגידה'

התיקון לחוק „מיהו יהודי" נדחה ברוב של 60 נגד 53, ושינוי שיטת הבחירות התקבל ברוב של 69 נגד 37 ● שמיר תמך בתנינה למחתרת ● יעקבי: יום חג לדמוקרטיה

מי – בעד ומי נגד

ידיים מורמות בהצבעה בכנסת אתמול (צילום: יצחק הררי)

חה"כים שפירא, פרוש וורדיגר אחרי ההצבעה על „מיהו יהודי" (צילום: יצחק הררי)

מאת שלמה גינוסר וטובה צימוקי
סופרי „דבר" בכנסת

שתי ההצבעות החשובות שהיו אתמול בכנסת, יותר משהיו נצחון למתנגדי התיקון לחוק השבות ולמחייבי שינוי שיטת הבחירות, הן הנחילו תבוסה צורבת למפלגות הדתיות, שיזמו את הצעת החוק „מיהו יהודי" ושהתנגדו בתוקף לשינוי שיטת הבחירות.

ואכן, בקרב הסיעות הדתיות בכנסת שררה אתמול אוירה כבדה ותרעומת קשה כלפי הליכוד, שלטענתן – הוליך אותן שולל בשני המקרים. אולם, לא רק על הליכוד התרעמו אתמול בקרב הסיעות הדתיות, אלא גם על הסקטיקה הכושלת של מי שהוביל את התיקון ל„חוק השבות" עד להצבעה.

כועס ביותר בתגובתו אחרי ההצבעות היה השר יצחק פרץ. הוא הטיח האשמות קשות בראש הממשלה יצחק שמיר ואמר לו: „זוהי הבגידה הגדולה של הליכוד בסיעות הדתיות. יש הסכם מפורש, ועכשיו אנחנו יודעים שאי־אפשר לסמוך עליכם". השר פרץ התרעם גם על העלאתה של הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות על־ידי יו"ר ועדת החוקה, ח"כ אלי קולאס. „הבטחה לי

(המשך בעמוד 2)

שביתת עובדי המדינה הסתיימה – מחר תיתכן שביתה חדשה: מהנדסים טכנאים ואקדמאים

מאת חיים [illegible]
[illegible]

[illegible] 120000 מתורגים, טכנאים ואקדמאים [illegible] בשביתה מחר.

מטה הפעולה המשותף להסתדרויות המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים והאקדמאים במדעי החברה

[illegible] היום סופית אם [illegible] את השביתה. לנוכח [illegible] השכר [illegible] החודשים במגזר הציבורי. באוצר נשקלת [illegible] תגובה לשביתה, כגון הוצאת צווי ריתוק לעובדים בשירותים חיוניים.

אתמול, בהתחדש המשא ומתן בין הממונה על השכר באוצר, יעקב גנן לבין יו"ר

האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, בהשתתפות נציגי השלטון המקומי, וראשי האיגודים האקדמאיים, ביקש נציג האוצר לכרוך את העלאת השכר לשנתיים הבאות בחתימה על הסכם חדש לתוספת־יוקר, שיהיה שונה מקודמו. אנשי האיגודים דרשו להחיל את הסכמי השכר החדשים גם בחברות הממשלתיות. בשתי

הסוגיות הללו לא הושגה התקדמות, וכפי שהגדיר זאת הברפלד, „לא רק שדרכנו במקום, אלא אף היתה נסיגה".

אם ימשמו האקדמאים את כוונתם לשבות ממחר, ישותקו שידורי הטלוויזיה והרדיו, תשובש העבודה במערכות ממוחשבות, בחינות באוניברסיטאות לא יתקיימו, העבודה במפעלי התעשיה

הצבאית והאווירית ובחברת החשמל תתנהל תוך הפעות, ולא יתוקנו טלפונים.

הסתדרות עובדי המדינה החליטה על פסק זמן בשביתה, שהקיפה אתמול את כל שירותי הממשלה, לרבות בתי־המשפט, המכס והרכבת. עם זאת, מתכוונים עובדי המדינה לפתוח החל מהשבוע הבא בעיצומים סלקטיביים, שפגיעתם קשה: בכל יום ישותקו השירותים

במשרד ממשלתי אחר.

נודע, שאחת הסיבות שהניעו את הסתדרות עובדי המדינה להפסיק את השביתה, היא כוונתם של האקדמאים לשבות מחר. עובדי המדינה זועמים על ההוראה שהעבירו האיגודים האקדמאיים לחבריהם, שלא להשתתף בשביתה במשרדי הממשלה שהתקיימה אתמול, ולפיכך הוחלט שלא „לסייע" לאקדמאים בשביתתם הצפויה.

אהרון הנדלמן, חבר המזכירות של הסתדרות עובדי המדינה, הגיע לעימות ב„השתנגות ההתמודה" של האיגודים האקדמאיים" באגף לאיגוד מקצועי תוך הסקת מסקנות בלפיהם. ההחלטה של הסתדרות עובדי המדינה להפסיק את השביתה התקבלה בניגוד לדעתו של מנחם לוין, סגן המזכ"ל של הסתדרות זו, שדרש להמשיך בה.

„שמיר הפך אותי לגיבור"

– אמר מובארק עוואד בראיון טלוויזיוני ושבה את לב האמריקאים

בוקר טוב עוואד

עוואד בראיון ב„בוקר טוב אמריקה", אתמול (צילום: אי.פי.)

מאת אמנון דנקנר,
סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – „יצחק שמיר הפך אותי לגיבור", אמר אתמול מובראק עוואד לקהל גדול של עיתונאים וצלמים במסיבת העיתונאים הראשונה שערך בארה"ב. „אני כאן, אבל איני שמח על כך כי איני נמצא כאן מרצוני. טוב לצאת מן הכלא – אבל כשאתה פלשתיני אתה יודע שכלא הוא חלק מן העניין. זה לא מפחיד, כי יש רבים כל כך הכלואים – כולל נשים וילדים".

עוואד נראה טוב, עיניו בורקות, פניו מחייכים והוא שבה מייד את לבם של אנשי התקשורת האמריקאים, שאמרו כי הוא כוכב־תקשורת מובהק, שיעשה באן חייל רב. הוא סיפר, כי מחר יפתח במסע הסברה

(המשך בעמוד 2)

מקורות בבון: דו־שיח מדיני וכלכלי בין ישראל לפקיסטאן

מאת יוסי מלמן,
שליח „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – ישראל ופקיסטאן החלו לאחרונה לנהל דו־שיח מדיני, ולפתח קשרים כלכליים ביניהם.

מקורות דיפלומאטיים בבירת גרמניה אמרו, כי בין היתר נפגשו פקידים מישראל ומפקיסטאן לשיחות. לפי גרסה אחרת ביקר גם מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר כמה פעמים בשנה האחרונה בפקיסטאן ונועד שם עם פקידי ממשל. המקורות הדיפלומאטיים טוענים כי במגעים ובעזרת תיווך של מדינה במערב־אירופה סוכמו גם עסקות בשווי של כמה מליוני דולארים בין שתי המדינות. המקורות הדיפלומאטיים בבון הדגישו, כי פקיסטאן הביעה חשש

(המשך בעמוד 2)

צה"ל סיכל חדירה באיזור הבטחון: 4 מחבלים נהרגו

מאת שמעון וייס,
סופר „דבר" בצפון

צה"ל סיכל אתמול בלילה ניסיון חדירה של חוליית מחבלים בגזרה המרכזית של איזור הבטחון, לא הרחק מהעיירה ברעשית.

במהלך סיור שערך כוח של צה"ל על גבול איזור הבטחון הבחין הכוח בדמויות חשודות, המנסות לחדור לאיזור הבטחון. הכוח פתח לעברם באש והדמויות נעלמו.

אתמול בבוקר דיווחו סוכנויות הידיעות בדרום־לבנון, כי ארבעה מחבלים נהרגו ומחבלים נוספים נפגעו מאש כוח צה"ל. נמסר גם כי חיילי האו"ם פינו את הנפגעים לביה"ח בצור. בתקרית זו לא היו נפגעים לכוחותינו.

בדרום־לבנון השתררה אתמול מתיחות בין כוחות צה"ל לבין חיילי יוניפי"ל, על רקע טענות, לפיהן כל צד מונע פעילות של הצד השני. אנשי יוניפי"ל טענו, כי צה"ל סולל דרך בגזרה המזרחית של דרום־לבנון, בשטח הנתון לשליטת חיילי האו"ם מנורווגיה, ואילו מקורות צבאיים של צה"ל בצפון טענו, כי מדובר בשטח הנתון לשליטת צד"ל וצה"ל וליוניפי"ל אין בו כל דריסת רגל. נראה, כי בימים הקרובים ייעשה מאמץ למנוע התגברות המתיחות בין הצדדים.

„העבודה" מדרגת היום רשימת נבחריה לכנסת

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

מרכז מפלגת העבודה מתכנס היום למירוץ של בחירות, שבהן ידורגו 50 נבחרי המפלגה לכנסת הי"ב בשיטת העשיריות. מתיחות רבה שוררת במפלגה לקראת הירוץ.

„כגודל הציפיות כן גודל האכזבה האפשרית", אמר אמש מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, ל„דבר". „אם היום תהיה נפילה, נעמוד במצב גרוע יותר מאשר בימי הוועדה המסדרת". מזכ"ל „העבודה" מדגיש את הבשורה שבדרגון הרשימה ועומד על הצורך לבחור באנשים ש„אינם רק 'איך' במפלגה אלא גם 'איך' בציבור".

מרתון הבחירות, שייפתח בשעה 9 בבוקר, יתקיים באפעל, חברי ועדת הבחירות מעריכים שיימשך 20 שעות. לכל אחד מארבעת הסיבובים הוקצו שעתיים להליך הבחירות בקלפיות, שעתיים לספירת הקולות בכל סיבוב, ושעה בין סיבוב למשנהו, כדי לאפשר לנפלטי הסיבובים להעמיד את מועמדותם לסיבוב הבא בתור ולהתארגנות לקראתו.

ח"כ ברעם ניצל גם את יום הבחירות עצמו לפנייה אל חברי מרכז מפלגתו. במודעה המתפרסמת ב„דבר" הוא קורא לחבר המרכז: „אל תיתן שיכתיבו לך במי לבחור. אל תיתן ידך להתארגנויות, שנועדו לשבש את הביטוי האמיתי של מפלגת העבודה. הצבע בעד אלה, שאותם אתה רוצה ובהם אתה מאמין. לכך נועדה הדמוקרטיזאציה".

דבריו של מזכ"ל המפלגה מכוונים אל ה„דיל" של התק"ם, מחוז המושבים, מתנה רבין, החוג לשילוב ומחוזות ירושלים, תל־אביב, חיפה. ראשי ה„דיל" מתעקשים לדבר על „התחייבויות הדדיות בין קבוצות, היוצרות גרעין קשה של מועמדים".

יצויין, כי ה„דיל" מקיף פחות ממחצית חברי המרכז, וגם בתוכם אין הרמטיות מוחלטת של משמעת הצבעה לגבי כל

(המשך בעמוד 2)

עיקרן תחילה

● 125 הצתות – רק 19 חשודים הודו / עמ' 2
● משבר הבריאות: כל הרופאים מוכנים לחזור לעבודה אם ייושם הסכם קופ"ח / עמ' 2
● „אין אינתיפאדה דה־לוקס" – אמר הרמטכ"ל בוועדת חוץ ובטחון / עמ' 3
● האורזים נחנקו – לא על רקע לאומני / עמ' 3
● גוראל שוקל לקרוא לתושבי חיפה לא לשלם אגרת טלוויזיה / עמ' 3
● בבורסה: נמשכות הירידות במניות / עמ' 4
● מועצת „אוצר התיישבות היהודים תרון בהחלטות הבנק / עמ' 6
● המשטרה ממליצה לשפוט את „פוגו" / עמ' 6

מדד מאי – היום

התחזית: עלייה של 1.3 אחוזים

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תפרסם היום אחה"צ את מדד מאי ולפי תחזיות האוצר תסתכם עליית המדד בכ־1.3 אחוזים.

עליית המדד בחודש שעבר מושפעת בעיקרה מהמשך העלייה העונתית במחירי הירקות והפירות ומייקור המוצרים המסובסדים שבוצע האוצר בתחילת החודש.

עליות אלה יקוזו בחלקן על ידי הירידה העונתית במחירי הירקות והפירות.

גורם נוסף בעל משמעות שהשפעתו על המדד אינה ידועה הם מחירי הדירות העשויים להוסיף או לגרוע מספר עשיריות האחוז מהמדד הכללי.

<u>בעקבות התפטרותו של בייקר:</u>

קנת דוברסטין יתמנה ראש סגל הבית הלבן

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ראש הסגל החדש של הבית הלבן יהיה החל ב־1 ביולי היהודי קנת דוברסטין, שכיהן עד כה כסגנו של ראש הסגל הפורש הווארד בייקר.

בייקר הפתיע את וואשינגטון בהודעה על התפטרותו אתמול, אותה תלה בבריאותן הרופפת של רעייתו ואמה הזקנה, אשר אושפזו החודש. חוגים בבית הלבן ביטלו שמועות על חילוקי דיעות בין בייקר לנשיא רייגן שהביאו בביכול להתפטרות. רייגן אמר אתמול כי הוא מצטער על עזיבתו של בייקר וכי יתגעגע אליו.

חוגים מקורבים לבייקר, שהיה בעבר סנאטור ואשר שקל בשנה שעברה לרוץ לנשיאות מטעם המפלגה הרפובליקנית, הכחישו ידיעות על פיהן יבקש בייקר לנסות להתמודד על המועמדות לסגנות הנשיא, לצידו של ג'ורג' בוש.

היועץ החדש, קנת דוברסטין נמנה עם קבוצה של יהודים ימניים שהצטרפו לממשל רייגן, ביניהם בולט גם אליוט אברהמס, סגן שר החוץ לענייני אמריקה הלאטינית.

מבקרת המדינה נבחרה ברוב מפתיע

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

ברוב קולות מפתיע בחרה הכנסת בשופטת מרים בן־פורת לתפקיד מבקרת המדינה. לפני ההצבעה על חוק „מיהו יהודי" השונים, קיימה הכנסת ישיבה שבמסגרתה נערכה הצבעה שמית חשאית. מקץ חצי שעה של דיונים נודעה התוצאה. מתוך 97 שנכחו הצביעו ח"כים בעדה 67, נגד 16, נמנעו 13. ח"כ אחד שם פתק לבן. היו"ר שלמה הלל הודיע כי בן־פורת תושבע לתקופת כהונתה ב־4 ביולי הקרוב בישיבה חגיגית. הבחירות התקיימו לראשונה על־פי חוק יסוד מבקר המדינה במליאה ולא בוועדת הכנסת.

עליות חדות לדולר

ניו יורק (רויטר). – שוקי הכספים בעולם הגיבו בהתלהבות לידיעה, כי גרעון הסחר האמריקאי בחודש אפריל היה נמוך מהצפוי. המניות, אגרות חוב והדולר עלו עליות חדות בכל רחבי העולם.

מדד המניות בוול סטריט עלה לשיא מאז נפילת המניות באוקטובר אשתקד, ולאחר 45 דקות של מסחר הוא התייצב על 2,131 נקודות – עלייה של 33 נקודות. הדולאר הגיע גם הוא קרוב לשיא מאז חודש אוקטובר, ונסחר ב־1.74 מארק גרמני, עלייה של 1.5 פניגנג.

משרד הסחר האמריקאי הודיע אתמול, כי הגרעון לחודש אפריל היה 9.89 מיליארד דולר, הנמוך ביותר בשלוש השנים האחרונות. בחודש שעבר עמד הגרעון על 11.7 מיליארד דולר.

<u>מכוניות רבות הוחרמו בטול־כרם במבצע גביית מסים</u>

כל בתי־הספר ביו"ש נסגרו עד שבת ● קצין נרגם בטול־כרם

רבין: צה"ל יפתח באש על כל זורק בקבוק תבערה במטרה לפגוע בו ● וואשינגטון מביעה דאגה

הסוחרים והשר

שר הבטחון בסיור באל־בירה, אתמול (צילום: יצחק הררי)

מאת אוריאל בן־עמי,
דני רובינשטיין ודני צדקוני,
סופרי „דבר"

1,200 בתי הספר הערביים ביו"ש יהיו סגורים עד שבת, על־פי צו של אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע. הצו ניתן לאחר הערכה על שביתה כללית כמעט בכל יו"ש, והחשש שבתי הספר יהוו מוקדים להפרות סדר.

ראש המינהל האזרחי ביו"ש, תא"ל שייקה ארז, אמר אתמול כי ההחלטה לפתוח את בתי הספר לא היתה מוטעית לדעתו. הוא טען כי הפרות הסדר הן מזעריות, אולם הוסיף כי המינהל האזרחי יטפל בחומרה בכל הפרת סדר, ולא ירתע מלסגור בתי־ספר על רקע זה.

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי לחיילי צה"ל ניתנה פקודה לפתוח באש על כל זורק בקבוק תבערה על־מנת לפגוע

(המשך בעמוד 2)

מפלגת העבודה הישראלית

חבר/ת מרכז.

אל תתן שיכתיבו לך במי לבחור.

אל תתן ידך להתארגנויות שנועדו לשבש את הביטוי האמיתי של מפלגת העבודה.

הצבע עבור אלו שאותם אתה רוצה ובהם אתה מאמין, לכך נועדה הדמוקרטיזציה!

עוזי ברעם
מזכ"ל המפלגה

هكذا من الأصل

כל הרופאים מוכנים לחזור לעבודה – אם ייושם הסכם קופ"ח

אין סיכוי שוועדת השרים תסכם את עבודתה עד סוף השבוע

מאת דנקה הריניש, סופרת „דבר"

לא רק רופאי בתי החולים של קופת חולים מוכנים להפסיק מיד את העיצומים ולחזור לעבודה תקינה כבר היום אם הנהלת קופת חולים תיכנס איתם למשא ומתן אינטנסיבי, על בסיס המעלה הסכם קופת חולים – גם רופאי המדינה מוכנים לחזור לעבודתם בבתי החולים הממשלתיים והעירוניים.

יו"ר הסיבת רופאי בתי החולים של קופת חולים, ד"ר חיים סולן, הודיע אתמול על הנכונות להכנס למשא ומתן עם הנהלת קופת חולים ולחזור לעבודה תקינה מיד, בתנאי שעד למציאת פתרון כולל תופעל משמרת שנייה על בסיס הסכם קופת חולים לקיצור תורים לניתוחים. הודעתו של ד"ר סולן עוררה אמש תקווה, אולם כל עוד שאין תשובה חיובית מהנהלת קופת חולים, שיכולתה התקציבית תלוי במשרד האוצר, לא יחול שינוי בעיצומים.

אתמול נכללו במעגל העיצומים 7000 רופאים, לאחר שבתי החולים הממשלתיים והעירוניים הצטרפו לשיבושים הקשים שקיימים בבתי החולים של קופת חולים זה השבוע ה־11 ברציפות. גם היום, בבתי החולים של קופת חולים, הממשלתיים והעירוניים יקבלו טיפול רק מקרים דחופים בחדרי הניתוחים ובמרפאות החוץ ולא יתקבלו מקרים חדשים לטיפול בהפריה חוץ גופית.

ראשי הסיבת רופאי בתי החולים של קופת חולים רואים בתוכנית שהגיש צוות מנהלי בתי החולים לוועדת השרים את התוכנית היישומית, מאחר והיא נתמכת על ידי מ"מ ראש הממשלה, שרת הבריאות ושר האוצר מוכן לשקול אותה. התוכנית מקובלת גם על הנהלת קופת חולים. משום כך יזונו היום מוסדות ההסיבה בתוכנית צוות המנהלים ויעבירו אותה לייעוץ משפטי חיצוני. ראשי ההסיבה יבקשו חוות דעת משפטית חיצונית בנושא יחסי עובד־מעביד של תוכנית זו, מאחר ולדעת שר האוצר זו הבעיה הקריטית. הרופאים מוכנים לנהל משא ומתן עם הנהלת קופת חולים על בסיס תוכנית צוות מנהלי בתי החולים, ואם בתקופת המשא ומתן יופעל ההסכם של קופת חולים לקיצור תורים לניתוחים – יחזרו לאלתר לעבודה תקינה.

גם ועדת השרים המיוחדת ממתינה לחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה לגבי יחסי עובד־מעביד בתוכנית צוות מנהלי בתי החולים. מליאת ועדת השרים לא תכונס לפני שהיועץ המשפטי לממשלה ימסור את חוות דעתו, הצפויה היום או מחר, אולם העבודה נמשכת במסגרת הצוותים.

אתמול ישב צוות של משרדי הבריאות והאוצר על תקציב משרד הבריאות וימשיך בדיון היום. גם בעיית תקציבה של קופת חולים הכללית נמצאת בדיון בצוות בהשתתפות נציגי ההסתדרות. אתמול הובהר, כי אין כל סיכוי, שוועדת השרים תסיים את עבודתה במסגרת הזמן שהוקצב לה, היינו עד סוף השבוע. דובר משרד הבריאות אמר, כי הוועדה לא תפזר עד שלא תגיע לפתרונות.

בהסתדרות הרפואית קיימת הרגשת עלבון על שוועדת השרים משתהה בהזמנת נציגיה, העומדים להביא במגיה עקרונית לפתרון ומגי של המשבר במערכת הבריאות. ההסתדרות הרפואית מצפה לפתרון יסודי של בעיות מערכת הבריאות בעקבות ועדת חקירה, שעל הקמתה החליטה הממשלה לפני שבועיים. ההסתדרות הרפואית מביעה דאגה על כך שוועדת חקירה למערכת הבריאות טרם הוקמה ותובעת את הקמתה לאלתר וללא כל הגבלה בסמכויותיה.

יו"ר הר"י, ד"ר רם ישי, הבהיר אתמול באופן חד־משמעי, כי כל תוכנית שהיא אשר תוגש ותידון בפני ועדת השרים ובפני הממשלה – חייבת להיות מקובלת על ההסתדרות הרפואית, כי אחרת לא תחול בפועל על המערכת. ההסתדרות הרפואית לא שוללת מראש שום הצעה, ובלבד שתכלול ותתייחס לעקרונות היסוד המושתתים בתוכנית הר"י. לגבי התוכנית שגובשה על ידי צוות מנהלי בתי החולים יש להסתדרות הרפואית הסתייגויות וספקות קשים, אמר ד"ר רם ישי.

פסח: הכל בוער, אין זמן

מאת דנקה הריניש, סופרת „דבר"

„אני מנסה לגבש מדיניות ותוכנית אסטרטגית ובמסגרות, כי הכל בוער ואין זמן להמתין" – כך אמר אתמול המנכ"ל החדש של קופת־חולים הכללית נחום פסה, שהופיע אתמול עם יו"ר החדש של מועצת המנהלים, פרופ' ציון פרווזיו, במסיבת היכרות עם כתבי הבריאות.

„מצאתי מוסר אדיר, ואני לא שותף למסע ההשמצה נגד עובדי קופת־חולים מכל המגזרים, אם כי הקשר הראשון שלי עם הרופאים לא היה סימפאטי בגלל העיצומים" – סיפר פסה הטעים – „הבנתי את הרופאים, כי באתי לדבר איתם אמנם עם ידיים נקיות – אבל ריקות".

לדברי המנכ"ל, כל מערכת הבריאות זקוקה ל„אוברול", גם קופת־חולים הכללית, אם כי, לדעתו, שירותי קופת־חולים הרבה יותר טובים ממה שמדברים עליהם היום. פסה סיפר בקווים כלליים על ההיערכות שתחול בקרוב בקופת־חולים, במטרה לייעל, לחסוך ולהעניק שירות טוב יותר, באווירה טובה. „שירות וסימפאטיה" – כהגדרתו. יהיה גם צמצום, אבל לא במקום שיפגע בשירות. „פחות אנשים יעשו יותר עבודה – ויקבלו גמול גבוה יותר". תוספת תקציב לקופת־חולים היא הכרחית, ואין להשלים עם ירידת השתתפות הממשלה בתקציבה של קופת־חולים, שמסתכם בשני מיליארד ו־200 מיליון ש"ח, לפחות מאחוז אחד.

יו"ר מועצת המנהלים של קופת־חולים, פרופ' ציון פרווזיו, אמר, כי היום נעברת השחיקה במגמות הפיתוח והבינוי במערכת הבריאות. „אם נמשיך בדרך זו כל עקומת ההישגים תרד תוך כמה שנים ונתדרדר לרמת הרפואה של ארצות נחשלות". הוא התריע, כי הדבר מערער כל בסיס של רפואה ציבורית־שיוויונית טובה.

125 הצתות בחודשים האחרונים היו על רקע לאומני • רק 19 הודו

המשטרה תפעיל מרכז מידע ארצי • משמרות משותפות של יהודים וערבים

מאת טובה צימוקי, נתן רועי, יצחק מרידור, מתבגת הלבר, יוסי ליבוביץ, סופרי „דבר" ועתיים

שר המשטרה חיים בר־לב אמר אתמול בכנסת, כי במהלך החודשים ינואר־יוני 1988, אירעו בתחומי מדינת ישראל 333 מקרי שריפות המסווגים כ„הצתות".

לגבי 125 מקרים מתוך כלל המקרים שצוינו לעיל, שהם 38 אחוז, הועלתה אפשרות בהרגעת סבירות שונות, כי בוצעו על רקע לאומני־פלילי.

בר־לב ענה לשתי הצעות לסדר־היום בנושא הצתות של חברי הכנסת עדנה סולודר וח"כ מאיר כהנא. הוא הוסיף, שמגמת העלייה בולטת במקרי ההצתות על רקע לאומני בחודשים מאי ויוני לעומת מספרם של מקרים אלה במהלך ארבעת החודשים הראשונים של השנה. עד כה מינואר עד יוני 1988 נעצרו 39 חשודים, מתוכם 19 הודו בביצוע הצתות על רקע לאומני. בר־לב הדגיש כי עקב הנזק הרב שנגרם לשטחים נרחבים במדינה והחיכוכים השונים הנלווים לתופעה זו – קיבלה הפעילות המשטרתית בנושא עדיפות. הוא הודיע לכנסת שהמשטרה תפעיל מרכז דיווח ארצי, בו ירוכז המידע וממנו יופעלו ויתואמו הגורמים השונים. בר־לב גילה לכנסת, כי לקראת ה־22 ביוני מצויינת פקודה בכרזו מס' 19 מטעם מפקדת האינתיפאדה, ובה נקרא הציבור בשטחים „להשמיד ולשרוף רכוש תעשייתי וחקלאי, וביום זה תהיה המערכת כולה בכוננות מיוחדת". הוא הודיע כי המשטרה מבצעת פעילות מוגברת בנושא הצתות בשיתוף עם גורמים אחרים, והביע תקוה, שבמאמץ משותף תצומצם מכת ההצתות עד למינימום.

שר המשפטים אברהם שריר זימן אתמול את בכירי משרדו, כדי לדון בנושאים המשפטיים הקשורים למלחמה בהצתות ביערות. היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הבהיר בדיון, כי על־פי החוק – המשלח אש במזיד ושלא כדין – דינו מאסר 15 שנה. הוחלט כי פרקליטות המדינה תעמוד בכל מקרה על מיצוי הדין ויזרזו הבאתם לדין של מציתים. צוין, כי מדיניות התביעה היא לעצור את העבריינים עד לתום ההליכים.

פיקוד המשטרה קיים אתמול דיון בתופעת ההצתות. על־פי הנחיית מפכ"ל משטרת ישראל, ירכז מרכז הדיווח המשטרתי במטה הארצי את המידע המודיעיני המתקבל, ויפיץ אותו לגורמים השונים, כדי להיערך בהתאם, ויקיים קשר הדוק בימי שגרה עם כל הגורמים שיש להם חלק בהדברת „המכה הלאומית". בדיון שנערך בלשכת המפכ"ל השתתפו כל הגורמים הנוגעים להצתות.

בסיום הדיון קבע המפכ"ל, כי המשטרה תרכז ותתאם את הפעילות בשטח על־מנת להביא לניצול מיטבי של המשאבים המצויים בידי הגורמים הללו, לטיפול ולשפוט את המאבק בתופעת ההצתות.

כינוס יהודי־ערבי נגד שריפות

בכינוס שנערך אתמול בכפר־תבור, בהשתתפות ראשי ישובים ערבים ויהודים בגליל התחתון, הוחלט להקים בישובים אלה משמרות, שיודיעו עזרה במקרים של שריפות.

כמה מראשי המועצות המתכנסים הערבים שהשתתפו בכינוס, הדגישו שגם בכפריהם, נגרמו נזקים משריפות.

הנשיא: לעצור את האש

(עו). – „אין להשלים בשום אופן עם התבערה הזו, ואין להניח לה להתפשט. את האש הזו צריך לעצור ולכבות מיד, ולהשתמש לשם כך באמצעים החמורים ביותר. הענישה מוכרחה להיות קשה ומרתיעה" – כך אמר נשיא המדינה חיים הרצוג בטקס הענקת תארי „יקיר ישראל יפה" ו„מגשים ישראל יפה", שנערך אתמול במשכן נשיאי ישראל בירושלים.

מקורות

(סוף מעמוד 1)

מפני שיתוף־פעולה ישראלי־יהודי נגד נסיונה לפתח יכולת גרעינית, ועל כן, על־פי המקורות, היא מעוניינת לבנון עירוני תקשורת עם ישראל. בעבר פורסמו בעתונים זרים גם ידיעות, לפיהן ישראל זוקקת בדאגה אחר הפיתוח הגרעיני של פקיסטאן, וחוששת מפני העברת מידע למדינות־ערב. בזמנו הציע שליט לוב, הקולונל קדאפי למממן את הפרוייקט הגרעיני של פקיסטאן ובתמורה להשיג „פצצה איסלאמית־ערבית". המקורות הדגישו עם זאת, כי בגלל היותה של פקיסטאן מדינה מוסלמית ובשל קשריה עם העולם הערבי – אין סיכויים להקמת קשרים רשמיים, אפילו בדרג הנמוך ביותר עם ישראל.

„מלחמת שבת' פרצה ברשל"צ; מכונית אשת ראש העיר והכניסה לדירתו רוססו

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ראש עיריית ראשון לציון מאיר ניצן סבור שגורמים דתיים קיצוניים בעירו גרמו את העיר שוב לתקופת השפל שבה הוצאה מקברה בבית העלמין של העיר גופתה של תרזה אנגלוביץ ז"ל. הוא אמר זאת אתמול במסיבת עתונאים שכינס בעקבות איומים והשמצות שהופנו לאשתו בטלפון, לכלוך מכוניתה ומכוניות של שכנים בצבע וריסוס צבע בכניסה לדירתו.

ראש העיר קשר זאת למאבק שרבני העיר מנהלים לאחרונה נגד הפעלת האמפיפארק בלילות שבת וחילולי שבת אחרים לדעתם, כמו הוצאת שולחנות לרחוב בשבתות במדרחוב ומכירת כרטיסים בשבת למיני גולף שנפתח בבן העיר.

לדבריו הושמעו האיומים כלפי אשתו נעמי לאחר עצרת נגד חילול השבת שכינסו שלושם רבני העיר. באחת השיחות הטלפוניות נשאלה אשתו אם היא יודעת מה זה צבע. היא פנה למשטרת ראשון לציון לדווח על כך. אך, לא ניקטה כל פעילות. בשעה תשע בערב גילתה אשתו את הצביעה של המכונית והכניסה לדירה. באזור מגוריו נתפס לאחר המקרה ילד עם ספריי ביוד ועתה נחקר הקשר בין האיומים וביניהם. הילד, אגב, אינו דתי.

באשר לאמפי השוכן ליד מחלף ראשון בכביש החוף. אמר ראש העיר שבמשך שנים היו בערות בו מליל שבת עד מוצאיו מרוחות של קומזיצים. עכשיו מופעל האמפיפארק על־ידי אמרגן שהעירייה השכירה לו את המקום. במקום שתושבי רשל"צ יגדדו למקומות בידור רחוקים הם יכולים לבלות עתה בעיר בשטח שהוא פתוח. יצויין שלהופעת זמר רוק קנדי הגיעו בליל שבת לפני שבועיים עשרת אלפים איש לפארק. ניצן הביא מובאות מהתלמוד המאשרות בילוי של יהודים בלילות שבת, ואמר שהדרישה לסגור את האמפי בשבתות אינה מן ההלכה. באשר למדרחוב אמר שהעירייה תוקקה חוק עזר בעניין הוצאת השולחנות למדרחוב, המעלה את הקנס על כך מ־20 שקל ל־150 אבל מזה שבעה חודשים שהוא מונח אצל שר הפנים יצחק שמיר, שטרם חתם עליו. באשר לגולף אמר שמכירת הכרטיסים יכולה להתבצע בצורה עקיפה אם זה מה שהדתיים רוצים.

ניצן אמר שראשון לציון היא עיר בת 120 אלף תושבים והוא לא יגזור תקנות שהציבור לא יוכל לעמוד בהן. הוא הציע לרבנים לפעול בדרכי נועם והידברות. סיעת המפד"ל בעירייה הודיעה שאם לא יפסקו חילולי השבת היא תפרוש מהקואליציה.

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286434, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מזוזה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ 33104

כל בתי־הספר ביו"ש

(סוף מעמוד 1)

בו. רבין הוסיף כי צה"ל יחמיר בעונשים כלפי זורקי בקבוקי תבערה, באטימת בתים ובהריסתם.

שר הבטחון אמר את הדברים אתמול בעת סיור בעיריית אל־בירה. הוא אמר כי הוא תומך בגירושו של מובארק עוואד מן הארץ, וכי הוא שותף להחלטה לגרשו. רבין שוחח עם נכבדים ערבים במקום ובחן עם קציני המינהל האזרחי את המשך שיתוף הפעולה של פקידים ערבים עם המנהל האזרחי ביו"ש.

התביעה הצבאית בשכם תעמיד לדין תושבים ערביים מהכפר עין בית־אילמה שבנפת שכם, שהרגו זקן ערבי בנשק שמצאו וטפלו האשמה על חיילי צה"ל.

כוחות הבטחון ריכזו אתמול מאות מכוניות של תושבי טול־כרם ותבעו מהם לשלם את חובותיהם למס־הכנסה ולמע"מ. מכוניות רבות הוחרמו. קודם לכן, המשיכו אנשי הממשל לפשוט על בתי סוחרים בעיר הנתונה בעוצר ולהחרים מהם רכוש.

אתמול מוקדם בבוקר נמסר לתושבי טול־כרם, כי העוצר על העיר מוסר בשעות לפני הצהריים. תושבים רבים יצאו מבתיהם לקניות, ואז, במבצע מתוכנן כיוונו כוחות הבטחון את כל תנועת המכוניות למגרש גדול, שהוכשר כמתקן צבאי.

במגרש חיכו לבעלי המכוניות אנשי מחלקות המסים של הממשל וכן פקידי משרד הרישוי, והם בדקו את חובותיהם של בעלי המכוניות למשרדים השונים. התושבים נדרשו להביא מבתיהם כספי לתשלום החובות, ורק אז ניתן להם לקבל בחזרה את המכוניות. בשעות הערב נמסר, כי רבים שילמו את המסים, אולם מכוניות רבות שבעליהם לא שילמו נותרו במקום.

הבהרה

ברשימתו של שמעון ויים, „הדרך לכנסת עוברת ברזונבוג", מ־7.4.88, פורסם כאילו, דוד מנור, עזב את קיבוצו יפעת. הובהר לנו שדוד מנור לא עזב והוא ממשיך להיות חבר ביפעת. אם כתוצאה מפרסום זה נגרמה אי נעימות, אנו מצטערים על כך.

קבלת מודעות
24 שעות
נ דחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

פרס ופאפא

ראש הכנסייה הרוסית בפגישתו עם שר החוץ, אתמול (צילום: חנניה הרמן)

פאפא ניקיטה הזמין את פרס לחגיגות ה־1000 לכנסייתו בי"ם

מאת סופרו המדיני של „דבר"

במלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס נפגש אתמול עם פאפא ניקיטה, ראש הכנסייה האורתודוקסית הרוסית.

פאפא ניקיטה הזמין את השר פרס לחגיגות 1000 שנה לכנסייתו, שתתקיימנה בירושלים. פרס הודה על ההזמנה, אך לא הבטיח עדיין את בואו.

פאפא ניקיטה ביקש משר החוץ אישור להרחיב את המשלחת שלו בארץ, והעלה ענייני רכוש נוספים. השר פרס הבטיח כי כל אחת מהבקשות תיבדק.

יותר מ־100 אלף פקידים עוברים לשבוע עבודה מקוצר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

יותר מ־100 אלף חברי הסתדרות הפקידים, עובדי המנהל והשירותים וכן עובדי המוסדות הארגוניים של ההסתדרות, עוברים לשבוע עבודה של 5 ימים החל מהשבוע.

היום הפנוי יהיה, ברוב המקרים, יום שישי.

ההחלטה לעבור לשבוע עבודה של חמישה ימים התקבלה בהסתדרות הפקידים באורח חד־צדדי מאחר שטרם הושג הסכם עם האוצר בעניין זה.

בשלב ראשון, המעבר ל־5 ימי עבודה בשבוע לא יגרום להפחתה במספר שעות העבודה בשבוע, שימשיך לעמוד על 45 שעות, על־ידי הוספתה של שעת עבודה אחת מדי יום.

אופ"ק מאריך הסכם התפוקה לסוף 1988

(עו"צ). – מדינות אופ"ק חתמו אמש בוינה על הסכם, המאריך עד סוף שנת 1988 את התקרה הנוכחית, שנקבעה לתפוקת הנפט – על כך הודיע שר הנפט הסעודי, הישאם נאזר, עם תום דיוניה של ועידת שרי הנפט.

נציגי איחוד הנסיכויות הערביות במפרץ הפרסי, שטענו כי מכסת ההפקה שהוקצתה להם איננה מספקת, החליטו בכל זאת לחתום אף הם על ההסכם החדש.

האוהלים החליטו: נשארים ב„עבודה"

מאת סופר „דבר" בירושלים

תנועת האוהלים החליטה, לאחר דיונים ארוכים, להישאר במפלגת העבודה, ולפעול למענה בבחירות הקרובות.

חברי התנועה קיימו בימים האחרונים פגישות עם ראש המפלגה שמעון פרס ומזכיר המפלגה בירושלים עמנואל זיסמן. „בפגישות רצינו להביא בפניהם את תחושתינו הקשה בשל העדרות מנהיג שכונות מהרשימה לכנסת", נאמר בהודעה.

עוד נאמר, כי הוחלט בעבר על הצטרפותם של האוהלים לשורות מפלגת העבודה, משום שהמצע החברתי־כלכלי שלה תאם את עמדות האוהלים. בעקבות השיחות שקיימו ראשי התנועה, שבהן הובעה נכונות לפעול בעתיד לכך שמרכז המפלגה ייצג באופן הולם יותר את גווני החברה והשכונות ממילא יוכלו לקבל את ייצוגם בכנסת ה־13, החליטו ראשי תנועת האוהלים להתגייס מעתה לפעילות מלאה להסברה „על הסכנה האורבת למדינה אם הליכוד ירכיב את הממשלה הבאה".

„העבודה" מדרגת היום

(סוף מעמוד 1)

נתמכיו. עסקנים שהיו מעורבים בקשירת קצוות ה„דיל" מייחלים לנאמנות בשיעור של 70 אחוז בקרב חברי המרכז, המשתייכים לקבוצות הנוגעות בדבר.

מבחנו של ה„דיל" הוא העשירייה הראשונה, שבה מתמודדים 17 איש, ביניהם רוב הנהגתה של המפלגה. בגלל יוקרתה הפרסונאלית של העשירייה הראשונה, העצבעות לגבי נבחריה גדולה במיוחד, מה עוד שתוצאות ההצבעה בה יקבעו את מידת ההידוק של ה„דיל" בהצבעות לעשירייה השנייה והשלישית.

נתמכי ה„דיל" בעשירייה הראשונה הם: יעקב צור ואברהם כץ־עוז (נציגי התק"ם), אורה נמיר (מחנה רבין), משה שחל (מחוז חיפה), מיכה חריש (החוג לשילוב), שושנה ארבלי־אלמוזלינו (חוג למרחב) ורענן נעים (מחוז המושבים).

בנוסף לגרעין הקשה של שבעת המועמדים, קבעה כל אחת מהקבוצות את שלושת נתמכיה הנוספים בעשירייה, ולגבי אלה יש הבדלים בין הקבוצות השונות. מארגני ה„דיל" קבעו גם את מועמדי העשיריות האחרות, ובהן הגיעו כמה מהם לעשרה מועמדים לפחות, בלי להביא בחשבון את הנפלטים אחורה בכל סיבוב. במפלגת העבודה יש הרואים במילוי הרשימה במלואה, בלי להתחשב בנסיבות, אות לרופפותו של ה„דיל".

ה„דיל" הגדול מקיף, איפוא, כ־23 מועמדים מוסכמים על הקבוצות השותפות בו, ועוד כעשרה המוסכמים על חלק מהקבוצות. יצויין, כי מלבדו יש הסכמות והתחייבויות דו־צדדיות בין קבוצות שונות ובין המחנות הקטנים. בעבר לכך מרגישים רבים במפלגת העבודה את הצורך לבחור במספר נאות של נשים, ובייצוג מכובד של ההתיישבות העובדת.

שמיר הפך

(סוף מעמוד 1)

בוואשינגטון, ייפגש עם סנאטורים, חברי קונגרס ועיתונאים ואולי גם עם אנשי ממשל.

בינתיים, בילה עוואד אתמול לאור הזרקורים של התקשורת האמריקאית, קיים עשרות ראיונות והוזמן לאולפני הטלוויזיה של שלוש הרשתות הגדולות. „אני מבטיח לכם כעוד אחזור", אמר עוואד במסיבת העיתונאים ההמונית, שהתקיימה בבניין האיחוד הלאומי של הכנסיות הפרוטסטנטיות בריברדייל ליד ניו יורק. „יש הרבה דרכים לשיבה: אבוא עם משלחות של סנאטורים או חברי פרלמנט ממדינות אחרות, אם יגרשוני שוב, אבוא שוב, אבוא בסירה ואבוא עוד ועוד".

להדהים קהל העיתונאים אמר עוואד, כי הוא מוכן גם להתגייר, אם יימצא מי שיסכים לגיירו, משום שרק בשל היותו לא יהודי אלא נוצרי, אין מניחים לו להישאר בישראל.

בהקשר יותר מעשי ערכו העיתונאים חקירת שתי־וערב לעוואד כדי לבדוק את גבולות אי־האלימות, שלה הוא מטיף. הוא הסביר, כי הוא מצפייה שמעולם לא אחז באקדח, אך הוא עוסק בשכנוע מחזיקי האקדחים.

מיטראן: נשלוט ע"י הרוב היחס של הסוציאליסטים

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר"). – נשיא צרפת פרנסואה מיטראן אמר אמש בנאום משודר לאומה, כי יש שלטון בצרפת והוא ימשיך להתקיים הודיע, כי יטיל על ראש הממשלה הנוכחי מישל רוקאר את הרכבתה של ממשלה, שתתבסס על הרוב היחסי שיש למפלגה הסוציאליסטית וכי היא תציג בפני הפרלמנט את הצעותיה בכל פעם שתצטרך, ואז יבראה מי ידחה את ידו המושטת".

מיטראן הרגיע את מאזיניו ואמר, כי הוא סבור שהם העניקו לו את האמצעים להגשים את מדיניותו. הרוב הפרלמנטרי קיים וימשיך להתקיים, אמר. „המצב אצלנו דומה עכשיו לזה במרבית הדמוקראטיות המערביות, והחוקה אצלנו מעניקה לנשיא סמכויות רבות יותר", אמר מיטראן.

ראש הממשלה מישל רוקאר הגיש אתמול את התפטרותו למיטראן, אך הנשיא ביקש ממנו להמשיך בתפקידו עד לכינוסה של האסיפה הלאומית החדשה ב־23 לחודש. ראש הממשלה לשעבר, הסוציאליסט לורן פביוס, הודיע כי יהיה מועמד לנשיאות האסיפה.

הכנסת אישרה בקריאה טרומית: פיקוח על הבחירות להסתדרות

אושר גם חוק ערי פיתוח שעלותו 150 מיליון ש"ח

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

הליכוד זכה אתמול לנצחון על המערך. הכנסת אישרה בקריאה טרומית, על חודם של שני קולות חברי סיעת „רצ", הצעת חוק של ח"כ יעקב שמאי ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, לפיה יוטל פיקוח ציבורי הדוק על הבחירות להסתדרות. כמו כן מי שישלם מס ארגון להסתדרות ואינו חבר בקופת חולים הכללית, יהא אף הוא זכאי להצביע בבחירות להסתדרות.

בהצעה תמכו סיעות הליכוד, שינוי, וחברי הכנסת דדי צוקר ומרדכי וירשובסקי מ„רצ". התנגדו לה חברי המערך, אליהם הצטרף ח"כ רן כהן מ„רצ". ח"כ יוסי שריד מ„רצ" נמנע.

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר, שנימק את התנגדותו להצעה אמר, כי ההסתדרות היא גוף וולנטרי ואם מטילים פיקוח על גופים וולנטריים, אין לעשות זאת רק בכל הקשור להסתדרות.

על־פי הצעת החוק, ההצבעה בבחירות להסתדרות תעשה באמצעות תעודת זיהוי שבה גם תוטבע חותמת המעידה על ההצבעה. זאת כדי למנוע בעתיד שימוש בפנקסי חבר מפוברקים. כמו כן תוקם ועדת בחירות מרכזית שבראשה יעמוד אחד מנשיאי או סגני נשיאי בתי המשפט המחוזיים.

סגן השר רוני מילוא, שהשיב בשם הממשלה הודיע כי הממשלה תומכת בחוק. הוא ביקש להעביר את ההצעה לוועדה לשם הכנתה לקריאה ראשונה.

הכנסת אישרה את חוק ערי פיתוח אותו, יזמו ח"כ דוד מגן מהליכוד וח"כ יצחק פרץ מהמערך. עלות החוק לקופת המדינה היא 150 מיליון ש"ח.

החוק מבטיח שורת תמריצים מיוחדת לתושבי ערי הפיתוח בגולן, גליל, שומרון, יהודה בנגב ובאזורים אחרים. רשויות מקומיות, שהן ערי פיתוח, תקבלנה מענקים מיוחדים מדי שנה ותושביהן יקבלו הנחה בת 33 אחוז בארנונה. כן יתנו מענקים מיוחדים לצרכי רכישת דירה בעיר פיתוח ומענקים מיוחדים. החוק מעניק עדיפות להכשרה מקצועית בערי הפיתוח וכן מבטיח תקציב לאומי שנתי בהיקף 25 מיליון שקל להענקת מלגות ללומדים מקצועיים ולחינוך בלתי פורמלי.

הוראת שומרון להציב בכירים לטיפול בתלונות – לא בוצעה

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

הוראת הרמטכ"ל מלפני כשבועיים להציב במפקד הרדים ובפיקוד המרכז קציני מילואים בדרגת סא"ל, חוקרי מצ"ח במיוחמתם, שיוכלו לבדוק ולהשיב על פניות ותלונות בענייני השטחים, עדיין לא בוצעה. כך מסר דובר צה"ל בתשובה לשאלה.

הדובר, שבישר כבר לפני שבועיים בפגישה עם עתונאים על הוראת הרמטכ"ל, ועל המטרה שהולידה אותה, הזהינו לספר את בירור התלונות ושאלילתות בנושאי חריגים בשטחים ובדיקתן, מסר כי ההוראה עדיין לא בוצעה ולא הוצבו קצינים כאלה.

נמסר, כי המשטרה הצבאית החוקרת כבר מטפלת ביותר מ־350 תיקי תלונות. כשליש מהם מתייחסים למקרי מוות. 120 עדיין בחקירה והשאר הועברו לפרקליטות הצבאית. 100 כבר טופלו ורובם, כך מסר הפרקליט הצבאי, נסגרו. עיקר במקרים של מוות, [illegible] כי החיילים פעלו בהתאם לפ[illegible]. 12 חיילים הועמדו לדין [illegible] צבאיים ועוד כמה טופלו מ[illegible]עתית. ביהודה היה טיפול בשמ[illegible], ללא התערבות הפרקליטות.

לאור ריבוי התלונות והזמרתן, החלו חוקרי מצ"ח דוברי הערבית לחקור מקומיים בשטחים. עד לאחרונה היתה חקירת מקומיים שם נתונה בידי המשטרה המקומית.

הסיעות הדתיות זועמות על הליכוד

(סוף מעמוד 1)

שקולאם לא יעלה את הצעת החוק להצבעה. בעצמי דיברתי אתו והוא אמר לי שלא יביא את הצעת החוק הזאת להצבעה", אמר אתמול הרב פרץ אחרי ההצבעה. הוא הוסיף בסרקזם נגד הליכוד: „מעתה – כבודו וחשדהו". גם מח"כ אבנר שאקי מהמפד"ל לא חסך הרב פרץ את שבטו. „אמרתי לשאקי שלא יעלה היום את הצעת חוק מיהו יהודי, מכיוון שכך נשחק לידיהם של מתנגדי התיקון".

לעומתם יצא השר גד יעקבי מאולם המליאה בפנים זוהרות. „זה יום חג לדמוקראטיה וגם לי אישית" הוא אמר. גד יעקבי הביע תקווה שהחקיקה בנושא זה תהיה מהירה וללא עיכובים נוספים. יעקבי הגיש לראשונה הצעת חוק לשינוי שיטת הבחירות לפני 17 שנה, ב־1971, ומאז חזר והעלה הצעת חוק זאת בהתמדה. הוא עמד גם בראש ועדת שרים מיוחדת שעסקה בשינוי שיטת הבחירות.

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ חיים קופמן, הסביר את תוצאות ההצבעות אתמול בכך שהיו אלה „חוקי פאנלים" (והיינו: חוקים שההצבעה עליהם הושפעה מהבחירות הפנימיות במפלגות הגדולות), חוקים שלא תוכננו היטב. „זה מה שקורה בימים כאלה", אמר קופמן.

ח"כ גאולה כהן („התחיה") אמרה על ההצבעה בנושא „מיהו יהודי": „הבעיה יותר מדי מורכבת מלהכריע בה בדרך שבחרו הסיעות הדתיות, דרך של תכסיסים־ליכוד". מצליף סיעת הליכוד ח"כ יהושע מצא הניף את שוטו על אנשי המסיבה הליבראלית, שלא נתנו את קולם לתיקון חוק השבות ואמר: „הליבראלים צריכים לשלם בארבעה מקומות ברשימת הליכוד לכנסת על הכשלון בהצבעה בנושא זה". אולם, השר מודעי דווקא היה שבע־רצון מהצורה שבה הצביעו חבריו למפלגה הליבראלית. הוא אמר: „המפלגה הליבראלית הוכיחה בהצבעה זאת שהיא מסוגלת לקיים משמעת סיעתית. החברים שלנו הצביעו בסדר. פרט לשרה דורון (שהצביעה נגד), שהיא נושאת הדגל נגד חקיקה דתית."

69 בעד שינוי שיטת הבחירות

בקריאה ראשונה נתקבלה הצעה לשינוי שיטת הבחירות. הצעה לה התנגדות הסיעות הדתיות עברה ברוב גורשים של 69 מול התנגדות של 37 ח"כים. תוצאה כזו בתמיכה של חברים מהליכוד, לא היתה צפויה ועוררה, כאמור, מרירות קשה בקרב הסיעות הדתיות.

נוכחות מרשימה במליאה

קודם לכן, הוסרו שתי גרסות לחוק „מיהו יהודי" של חברי־הכנסת דתיים וכן הצעה לשחרור אסירי המחתרת היהודית.

חברי הכנסת עזבו לכמה שעות את עיסוקיהם, והגיעו לכנסת בנוכחות מרשימה לשם סדרת ההצבעות – רובן שמיות. גם היציעים היו מלאים. מצד אחד של היציע ישבו חברי השדולה למען חוקה לישראל, בראשות פרופ' אוריאל רייכמן. מצד שני, ישבו חברי הלובי למען שחרור אסירי המחתרת. בירכתי היציע ישבו חברי הקהילה למען קבלת חוק „מיהו יהודי", ובראשם הרב ברקיה הולף מכפר חב"ד. הח"כים המציעים עלו לדוכן כל אחד בתורו ונימקו את הצעותיהם השונות. חברי הכנסת אלעזר גרנות ממפ"ם ושולמית אלוני מר"צ קיטרגו נגד העלאת ההצעות, בעיקר במועד כה סמוך לבחירות בברכזי המפלגות הגדולות. אלוני דיברה בגנות שליחי הרבי מלובביץ' ואנשי הרבנות הראשית, המטילים פחד על הכנסת ועל הציבור. דבריה אלו של אלוני גררו קריאות חוזרות של הרב כהנא, והוא הוצא מן האולם [illegible] מהמפד"ל לא הפסיק אף הוא קריאות ביניים לחוזה.

ח"כ אלעזר גרנות אמר, כי בית המחוקקים הלאומי הפך שוק קנוניות בין־מפלגתי. הוא סבור בהקשר חוק השבות, כי מי שמוכן לתת בידי הרבנים להגדיר „מיהו יהודי" – בוגד במטרתה של התנועה הציונית. ח"כ ודדיגר מפרשה סבר לשכתו כי אם יתקבל חוק הגיור כהלכה יהיה זה יום גדול לכנסת. „צריך להציל את הנשמות המתנתקות אל גיא הצלמות. יש למנוע התבוללות ושמד". ח"כ שמעון בן־שלמה מש"ס הציג את חוק ההמרה, הגורס כי על הממיר דתו לקבל תעודה מראש העדה אליה הסתפח.

השר חיים קורפו, שהשיב בשם הממשלה, הילאה את הנוכחים בתולדות המשברים הקואליציוניים בנושא „מיהו יהודי". אחרי כל זאת אמר לכנסת, כי הממשלה טרם הגיעה להכרעה.

בגירסת חוק „מיהו יהודי" של אברהם ודדיגר ממורשה, הקובעת גיור כהלכה תמכו 53 ח"כים, ביניהם אהוד אולמרט, אהרון אבוחצירא, אריאל ויינשטיין, אליהו בן־אלישר, פנחס גולדשטיין, פסח גרופר, דן מרידור, אלי קולס, דן תיכון, יצחק שמיר. בהצבעה נגד ההצעה בלטו [illegible] לשחרור אסירי המחתרת נדחתה לעומת זאת ברוב דחוק. צידדו בה 53 ח"כים והתנגדו – 58. בין המצדדים בשחרור אסירי המחתרת היו הח"כ יגאל הורביץ, אהוד אולמרט, דן מרידור, אריאל ויינשטיין, שרה דורון, אלי קולס, דן תיכון. גם במהלך הצבעה זו התחוללה מהומה־זוטא. כשראו חברי כנסת מן השמאל, כי ראש הממשלה יצחק שמיר נמנה עם התומכים החלו לצעוק לעברו. יאיר צבן: „תתבייש לך". אלעזר גרנות: „בושה". יוסי שריד: „בוז". ספסלי הליכוד לא נותרו חייבים וח"כים צעקו לעבר אנשי השמאל: „תסתמו את הפה. אתם בעד מובארק עוואד".

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה, ח"כ דוד ליבאי, הודיע מהצבעת ראש הממשלה, ואמר כי זהו בזיון לתמוך בממשלה, שראשה רומס את שר המשפטים דורס את שלטון החוק ומצביע בעד חוק, המפלה בין פושע אחד לשני, על־פי מידת התמיכה שיש לפושע שלו בכנסת.

להט מקצה 4 שקלים לחודש למשפחה נזקקת

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

שלמה להט, ראש עיריית תל־אביב, מקצה ארבעה שקלים לחודש למשפחה נזקקת ו־23 שקלים לחודש לקשיש בתל־אביב, מתוך תקציב של 700 מיליון שקלים. בקריאה זו יצא אתמול חבר מועצת העיר אריה צוקר שהפגין בישיבת הקרב ברחבת העירייה בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב.

צוקר, שהחליט לצאת ולהפגין מציין, כי מתוך תקציב של 500 מיליון שקלים ו־200 מיליון שקלים לפיתוח פרוייקטים ראוותנים ובזבזנים – העירייה קיצצה 40 אחוזים המיועדים לעזרת 12,000 משפחות נזקקות. התקציב שנשאר הוא של מיליון ש"ח, מזה השתתפות עירונית של 582,000 ש"ח. 10 אחוזים מתמיכה ב־5000 קשישים. התקציב שנשאר ב־1.9 מיליון שקלים, מזה השתתפות העירייה כ־1.4 מיליון שקלים. 3600 שעות מתוכניות ההעשרה בבתי הספר.

הוא הוסיף כי בישיבת מועצת העיר דרש לתקן העוול הקיפוח. „תושבי תל־אביב יפו – צ"יך לא שומע את זעקתם האילמת של רבבות הנזקקים והאומללים בעירו – זעקו במקומם", אמר.

סופר „דבר" ניסה אמש עד שעה מאוחרת להשיג את תגובת דובר העירייה לטענות חבר המועצה צוקר, אולם זו לא נתקבלה.

מועצה אזורית עמק הירדן
מכרז מס' 5/88
המועצה האזורית עמק הירדן מציעה באות למכירה:
רכב סובארו 1300 DL סמ"ק + מזגן
מספר הרכב 74–175–80
את הרכב ניתן לראות במגרש העירייה של מ.א. עמק הירדן, בצמח – בשעות העבודה הרגילות.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה עד התאריך 26.6.88 בשעה 12.00 במזכירות לתיבת המכרזים שבחדר מזכיר המועצה בצרוף ערבות או המחאה בנקאית ע"ס 10% מערך ההצעה.
פתיחת המכרז תעשה ביום שני 27.6.88 בשעה 10.00 בבוקר במשרדי המועצה בצמח.
הוצאות העברת הבעלות תחולנה על הקונה.
אין הקונה רשאי לתבוע כל תוספות או הפחתת חלק מחלקי הרכב העומד למכירה לאחר שנמצא מתאים לרכישה.
לא תתקבל כל תביעה מצד הקונה לגבי תקינות ומצב טכני (מכני) של הרכב.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או הצעה אחרת כל שהיא.
ראש המועצה

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון בוועדת חוץ ובטחון בכנסת:

אי אפשר להרשות אינתיפדה דה־לוקס

ח"כ שריד: שמואל גורן הוא ביורוקראט גס־רוח ולב שלא היה מבייש כל שלטון כיבוש • ח"כ דרוקמן: חיילי צה"ל מגיבים ומגינים ולא סתם מתנפלים על אזרחים

מאת שלמה גינסר, כתב „דבר" בכנסת

„הכך המכתה אותנו הוא לפגוע רק במי שפוגע בנו. יחד עם זאת, אי אפשר להרשות אינתיפדה דה־לוקס. צריך למצוא איזון בין הצורך המיידי להשליט רגיעה וסדר לבין הנזקים היכולים להיגרם לטווח ארוך. מהאיזון הזה אי אפשר לצאת לגמרי יבשים" – דברים אלה אמר אתמול הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון בישיבת ועדת חוץ ובטחון של הכנסת.

בפתח סקירתו בוועדה אמר הרמטכ"ל שעתיד האינתיפדה מותנה בגיבוי הממשי שמשתתפי ועידת אלג'יר יעניקו לערביי השטחים. „אם ירגישו בשטחים שיש תמיכה אמיתית – כספית ופוליטית – אזי תיתכן התקוממות ואולי אף תגבר. אבל אם ערביי השטחים יעריכו שאין תמיכה ערבית ממשית, שזה ישפיע בכיוון של רעיכת האינתיפדה. אנחנו עדיין לא יודעים מהו הכיוון". רב אלוף שומרון הציע להבדיל בין המצב בעזה לבין המצב ביו"ש. „עזה יותר קומפקטית. היישוב היהודי נמצא במקום אחד. קל יותר לשמור על ציר־תנועה. ניתן לצפות על המחנות. ביו"ש, המצב מסובך יותר. יש, אמנם, רגיעה יחסית, אך באחרונה רבו המקרים של ידוי בקבוקי־תבערה. וזה כמעט המוצא האחרון שלהם לשמור על האינתיפדה. אנחנו מתאימים את עצמנו לתופעה זאת. אוטמים בתים ואף הורסים בתים של מיידי בקבוקי־תבערה", אמר הרמטכ"ל.

בהתייחסו להערות של חברי ועדת חוץ ובטחון על „סירטורים מינהליים" של תושבי השטחים אמר רב אלוף שומרון: „הבעיה שלנו היא בצורך להחדיר את רמת האלימות בטווח הקצר, כי טווח קצר עלול, לפעמים, לגרום נזק לטווח ארוך. לנו בוודאי אסור לחזור על מישגים שאחרים עשו באלג'יר או בווייטנאם. אצלנו המצב גם שונה. האירועים הם בתוך הבית. מכאן הצורך לפעול בזהירות".

בתגובה על הביקורת המוטחת כלפי מערכת השיפוט הצבאית אמר שומרון: „נעשית שם עבודה יסודית ובשיא של אובייקטיביות. כל מקרה הריגה נחקר. כל תלונה נבדקת. הבעיה שלנו היא להילחם בשמועות".

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) מתח ביקורת חריפה על שמואל גורן, מתאם הפעולות בשטחים ואמר: „המושל הכללי הזה הוא ביורוקראט קר־מזג ואטום, גס־רוח ולב, לא היה מבייש כל שלטון כובש. הסרטור הזמני הציני, האופייני לכל כיבוש שאיבד את עשתונותיו, מפרנס כל יום את התפרצות של האינתיפדה הבאה".

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) אמר שמדיניותה השגויה של הממשלה גורמת לכך שגם תדמיתו העצמית של צה"ל נפגעת, דבר העלול לגרום לאיבוד המוטיבציה לפעול".

ח"כ חיים דרוקמן (מפד"ל) התלונן על כך שמציגים את חיילי צה"ל כאילו הם מתנפלים סתם על אזרחים ומתעלמים מהעובדה שהם רק מגיבים ומגינים.

יו"ר ועדת חוץ ובטחון ח"כ אבא אבן מתח ביקורת על הקשיים המינהליים שמציבים בפני תושבי השטחים ואמר: „ראיתי בטלוויזיה את שמואל גורן ושמעתי את ההסברים על המהלך של יצירת מצוקה לאנשים רבים על רקע ביורוקרטי. יש ספרות עשירה באותו בנושא הזה. ההשקפה שהתלאות הללו תורמות לרגיעה מוטעית מעיקרה".

לול האווזים בשדמות דבורה, אתמול, עם גילויים של העופות המתים. צילום: יצחק מרידור)

מות האווזים בשדמות דבורה – כנראה מחנק בשל הפסקת חשמל

מאת יצחק מרידור, כתב „דבר"

מותם המתאראי של 1,500 אווזים במשקו של אשר ורטהיים, במושב שדמות דבורה שבגליל התחתון, עורר התרגשות רבה ביישובי האזור. ביומן הבוקר של „קול ישראל" אתמול, הועלה החשד, לפיו מותם של בעלי הכנף נגרם במזיד, על־ידי „הרעלה מי־השתייה בשוקת האווזיה, על רקע לאומני".

פועל שכיר, המועסק על־ידי בעל הלהקה (המשרת עתה במילואים באילת) פתח ביום שני, בשעה 21.00 בערב, את דלתות „חדר החושך", בו היו כ־1,500 אווזים, ומצא את כולם שרועים על רצפת החדר, ללא רוח־חיים.

שהותם של האווזים בחדר החושך, היא חלק מטיפול מתוכנן הניתן לאווזי הרבייה, כדי להביא להטלה מוגברת. להקת אווזי הרבייה של אשר ורטהיים היא הגדולה בארץ (5,000 ראש), והטיפול בה נעשה בתיאום עם מכון וייצמן.

אשתו של אשר ורטהיים, מוניק, הודיעה מייד על המקרה למשטרה, למועצה האזורית ולמועצת הלול. מוניק מעריכה את הנזק הישיר והעקיף שנגרם ביותר מ־150,000 דולאר.

הרופא הווטרינר, ד"ר דווידוב, מנהל מעבדת העופות האזורית, ניתח אתמול במקום כמה מפגרי העופות המתים. על־פי התרשמותו, מותם של האווזים נגרם בשל חנק, כפי הנראה, בגלל הפסקת חשמל. דגימות מהתערובת וממי־השתייה של העופות, נלקחו לבדיקה. שמאים מטעם חברת הביטוח הגיעו אף הם למשק ורטהיים בשדמות דבורה, להערכת הנזקים.

איש מתושבי שדמות דבורה לא יכול היה להצביע בבירור על סימן כלשהו, המוכיח שמותם של האווזים נגרם בזדון, על רקע לאומני.

בכינוס פסיכולוגים ישראלים ופלשתינים נקבע: יחסי הכוחות כיום מאפשרים מו"מ

מאת דניאל בן־סימון, כתב „דבר" בירושלים

כ־1000 פסיכולוגים ועובדים סוציאליים התכנסו אתמול בירושלים כדי לדון בהשלכות הפסיכולוגיות של האירועים בשטחים. בכינוס השתתפו כמה עשרות פסיכולוגים פלשתינים מהשטחים. אחד המארגנים מהמגזר הערבי, מאהר דירמלקניאן, ציין שזאת הפעם הראשונה שנוצר מפגש בין פסיכולוגים ישראלים ופלשתינים.

„היה לנו קושי גדול לגייס פלשתינים לכינוס משותף עם ישראלים", סיפר דירמלקניאן, „הם נרתעו מכך מחשש שהצבא יתנכל להם". מובדק עוזאר, שאמור היה להרצות בכנס, נעצר בשל [illegible].

ד"ר ברנרד סבילה מאוניברסיטת בית־לחם גילה שהאינתיפדה פרצה משום שכל הציפיות שהיו לתושבי השטחים מפתרונות פוליטיים נכזבו. ד"ר סבילה ציין שאירועי האינתיפדה הם נקודת ציון בהיסטוריה של הפלשתינים. „האוריינטציה של הפלשתינים בעבר נבעה מהטראומה של אובדן פלשתין. האוריינטציה שלהם היום היא לעבר העתיד. כן נקבע, כי האינתיפדה הגבירה מחדש את יחסי הכוחות בין ישראלים לפלשתינים. כיום יחסי הכוחות שווים פחות או יותר וניתן להגיע למו"מ בין כוחות שווים".

ד"ר יולנדה גמפל וד"ר יהודית שטיין הביעו דאגה עמוקה מהתופעות החריגות שמתגלות ביחס לתושבי הגדה וטענו שהמצב יתדרדר ככל שהכיבוש יימשך. המארגנים שהופתעו מההיענות הגבוהה של הפסיכולוגים, הודיעו כי יגבירו את מעורבותם הציבורית בעתיד.

עשרת אלפים פועלים זרים מועסקים בישראל בלי רשיון

(ע).– „10 אלפים פועלים זרים נמצאים היום בישראל ללא רשיון עבודה והמעסיקים אותם משתמשים בעילה כדי לגרשם מן הארץ, המשק בישראל סובל תלות גדולה בעובדים ערביי יהודה, שומרון ועזה, והפתרון הוא לצמצם תלות זו אך לא לייבא עובדים זרים לישראל", אמר אתמול שר העבודה והרווחה משה קצב בעת סיור שערך בבית הספר למלונאות „תדמור" בהרצליה.

השר קצב אמר, שהחברה בישראל צריכה לשנות את יחסה לעבודה בתהליך חינוכי ארוך ובצורך להתפשר עם כל תעסוקה במשק. „לא ייתכן שיהיו בישראל 20 אלף מובטלים, כאשר בפועל ישנן הצעות עבודה".

השר הדגיש בפני התלמידים, כי מדיניות המשרד שוללת הבאת עובדים זרים וכי הדעת איננה סובלת שנציף את המשק באלפי עובדים זרים. „גם מדינות אירופה", אמר השר, „מתחרטות היום על יבוא פועלים זרים והן מחפשות דרכים להיפטר מהם ואף נותנות תמריצים כדי שיעזבו את ארצותיהן".

גוראל שוקל פניה לתושבי חיפה שלא לשלם אגרת טלוויזיה – בשל חוסר כיסוי

אורי פורת: יש בכך משום קריאה להפרת חוק

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

אריה גוראל, ראש עיריית חיפה אמר אתמול כי הוא שוקל הפעלת טלוויזיה מקומית בפיקוח ציבורי או פניה אל תושבי העיר, שלא לשלם האגרה לטלוויזיה הממלכתית, זאת במחאה על שהטלוויזיה הממלכתית איננה משקפת די הצורך את הנעשה בעיר.

„במסיבת עיתונאים בחיפה אמר גוראל, כי פניותיו החוזרות ונשנות אל הנהלת הטלוויזיה להקים בחיפה אולפן כדי שיהיה אפשר לדווח באמצעותו בכל שעות היום והערב על הנעשה בעיר וסביבתה לא נענו עד כה. הוא סבור שאין זה הוגן לגבות כספים מאזרחים ולא לתת להם תמורה נאותה. בגלל העדר מיכשור נאות חלק ניכר ממה שקורה בעיר והאזור אינו בא לידי ביטוי בטלוויזיה הממשלתית והדבר מעורר לדעתו את שגשוגה של הטלוויזיה הפירטית בכבלים.

„הוא הוסיף כי אין לו טענות נגד כתבי הטלוויזיה בחיפה ובאזור [illegible] שעושים כמיטב יכולתם לדווח על הנעשה במקומותיהם, אולם כהעדר מיכשור מתאים חיפה והאזור „יוקי" בכלי התקשורת הממלכתי, אשר צריך לשרת את כל תושבי המדינה.

גוראל גם קרא להנהלת הטלוויזיה לעשות להפעלתן של מצלמות האי.אן.ג'י המונחות זה שנים כאבן שאין לה הופכין במחסני רשות השידור בגלל סכסוך עם הצרכאים.

אורי פורת מנכ"ל הטלוויזיה, אמר אתמול בתגובה כי באיומיו של גוראל לקרוא לתושבי העיר שלא לשלם את אגרת הטלוויזיה, הוא חוטא למעמדו הציבורי שכן יש בכך משום קריאה להפרת חוק, באשר לסיקור בטלוויזיה של חיפה והאזור טען פורת כי הם זוכים למקסימום אשר רשות השידור במתכונתה הנוכחית יכולה לתת לעיר כלשהי. „יש לזכור" אמר, „כי מלבד חיפה יש עוד ערים בארץ ואם רשות השידור תצטרך לבנות אולם בכל עיר היא תזדקק לתקציב של מאות מליוני שקלים ואלפי שקלים, דבר שאי אפשר להעלותו על הדעת".

150 מקרי תוקפנות נגד כתבי־חוץ נרשמו – ללא כל התייחסות מצד החוק

(ע). – רגשי מרירות, דאגה ומחאה על יחס האיבה אשר מגלים כלפיהם נציגי החוק והמשטר בארץ. הביעו אתמול חברי התאחדות כתבי החוץ בישראל והנהלתה במסיבת עיתונאים שקיימו בבית אגרון בירושלים.

הם חזרו והשמיעו מחאה חריפה על כך ששר המשטרה מוסיף לסטנתם להתעלם ולשתוק על תלונותיהם ומחאותיהם. מר רוברט (בוב) סלייטר משבועון „טיים", יו"ר התאחדות כתבי החוץ בישראל אמר, כי במשך החודשים האחרונים נירשמו כ־150 מיקרי תוקפנות חריגים נגד כתבי החוץ במהלך עבודתם, אשר עליהם הוגשו תלונות ותביעות לחקור ולהעניש את מבצעיהם – ללא כל תגובה, התייחסות או תשובה מצד נציגי השלטון והחוק.

תלונה חריפה ביותר על מקרה חריג של תקיפה גופנית חמורה נגד שני צלמי עתונות חוץ הוגשה בראשית החודש לשר המשטרה ולא זכתה כלל לתשובתו עד כה, נימסר מפי כתבי החוץ.

„היתה זו תקיפה אכזרית שבוצעה ע"י שוטרים וקצינים נגד הצלמים סוזאן נקסטרנר, מסוכנות החדשות הצרפתית ועמיתו אנדריי בורסמן מסוכנות אלפא בקופנהגן, אשר ניסו לצלם את הפגנת תנועת „יש גבול", שהתקיימה בת"א ב־4 בחודש זה", נימסר מפי חברי הנהלת ההתאחדות.

הצלמים שתארו את קורותיהם באותו ארוע טענו, כי השוטרים רמסו אותם והיכו אותם באלות ובבעיטות עד זוב דם.

סוזאן נקסטרנר גם נזקק לטיפול רפואי במגן דוד אדום. הוא סיפר, „הופלתי לארץ לאחר שכמה צעירים מקרב המפגינים, או מתנגדיהם, תבעו מאתנו להפסיק לצלם ותקפו אותנו באלימות גופנית. שוטרים שהיו במקום והתערבו בהתכתשות, גררו אותי למשאית והיכו אותי באלותיהם בכל הגוף, בפנים ובראש. הם דרכו עליהם ברגליהם. רק התערבותו של קצין משטרה גבוה הביאה לשיחרורי", סיפר סוזאן נקסטרנר. עמיתו ברוסמן טען שגם הוא הותקף גופנית לאחר שהספיק לצלם את התפרעותם שלוחת הרסן של המפגינים יחד עם שוטרים משטרת ישראל. התמונות הוצגו בפני האספים במסיבת העתונאים.

מר סלייטר ציין, כי „עברנו שישה חודשים עם שורה ארוכה של תקיפות מילוליות וגופניות מצד אזרחים ישראליים, אנשי משטרה וצבא וכן התקפות מילוליות של מנהיגים ואישים בציבוריות הישראלית מאז דצמבר שעבר. מה שמזעזע ביותר את רוב כתבי החוץ המשרתים בישראל מזה שנים באוירה לבבית ומלאת הבנה, היא צמיחתה של תופעת האיבה האלימה נגדנו שהיא ללא ספק מושפעת גם מהצהרותיהם של אישים במדינה הזו ובכך הופכת תופעה מזועזעת זאת לנורמה של חיים במדינת ישראל.

מר סלייטר ציין, כי „כל מחאותינו ותביעותינו לבדוק את תלונותינו ולהעניש את מבצעי התוקפנות נגד כתבי החוץ נשארו ללא התייחסות מצד הנוגעים בדבר ובראשם שר המשטרה, הממשיך להתעלם ולשתוק על מחאותינו".

אזולאי מועמד „עבודה" לראשות עיריית אשדוד

מאת דני צדקוני
סופר „דבר" בדרום

ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי נבחר כמועמד מפלגת העבודה לקדנציה שנייה בתפקיד זה. הצביעו בעדו 95, התנגדו 10 ונמנעו שמונה מחברי מועצת הסניף. אזולאי היה המועמד היחיד.

מועמד הליכוד לראשות העירייה הוא צבי צילקר, מנכ"ל „ארגון הקבלנים", שער לבחירת אזולאי לראשות העירייה הוא עמד בראשה 14 שנה.

מדיניות שיווק אגרסיבית־ של מוצרי 'שמן'

"המפיצים האזוריים של מוצרי "שמן" מכל הארץ התכנסו בימים אלה למפגש החצי-שנתי לדיון בבעיות שיווק וקידום מכירות של החברה.

מאמץ מכירות מוגבר

מנהל השיווק של חטיבת השמנים ב"כור-מזון", מר זאב נוימן, הציג בפני הנוכחים את המנכ"ל החדש של "כור-מזון", מר שלמה אילת, והדגיש בדבריו התחרות הקשה השוררת כיום בשוק הן במישור הייבוא והן במישור המקומי. דבר זה, ציין מר נוימן, מחייב מאמץ מכירות מוגבר מכל הגורמים.

ללא פשרות על איכות

מר שלמה אילת התרכז בהצגת מדיניות השיווק החדשה של "כור-מזון" בהנהלתו. הדגש, חייב להיות בדרכי שיווק אגרסיביות ובלתי שגרתיות, מבחן בלתי פוסק של תוצאות והשגת היעדים, קשר מתמיד עם הלקוחות ותשומת לב מירבית לטיב המוצר ברמה בין־לאומית.

כנס מפיצי "שמן"

מוציאים עתון ב„עמל"

350 בני נוער, תלמידי מכללות „עמל" „משטו" שלשום על ביתן ההסתדרות בתערוכת ה־40 בגני התערוכה בת"א. במסגרת ארועי „יום עמל" יצאו התלמידים במגמות גראפיקה ועתונות לראיין מבקרים בתערוכה, שיכתבו את הכתבות והדיווחים, ערכו ואף הדפיסו במחשב מיוחד את עתון „עמל". העתון יצא וחולק למבקרים בביתן. את בני הנוער הלהיבה במיוחד הופעתם של תלמידי „עמל" יפו מן המיגזר הערבי היוצאים בחודש הבא לייצג את מדינת ישראל בפסטיבל הנוער שיערך בפאריס. יו"ר „עמל", אורי אגמי, מסר בראיון ששודר באולפן הטלוויזיה בביתן ההסתדרות, כי בשנת הלימודים הקרובה יצטרף מספר שיא של תלמידים ללימודים בבתי הספר של „עמל" סך הכל יצטרפו כ־3000 תלמידים חדשים ללמעלה מ־50 אלף תלמידים הלומדים ב„עמל".

הנשיא קורא להקמת תעלת הימים ולסלול מסילה לאילת

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

נשיא המדינה חיים הרצוג קורא להקים את תעלת הימים ולסלול מסילת ברזל לאילת. הקריאה הושמעה שלשום במהלך ביקורה של משלחת השדולה הציונית למען הנגב בבית הנשיא.

הרצוג סיפר למשתתפי הפגישה כי בזמנו, לפני שהתמנה לנשיא, הביא לפני הממשלה תוכנית של אדם שביקש להשקיע בהקמת תעלת הימים ואילו ממשלת ישראל לא קיבלה את התוכנית.

נשיא לשכת המסחר והתעשיה בנגב, שלמה שגב, העלה הצעה בלתי שגרתית: לשחרר את המשקיעים ואת היזמים בנגב ממיסים. על כך ענה הנשיא הרצוג כי הוא חושש שאוצר לא יסכים לשחרר אורח ממס הכנסה. שגב השיב כי בשחרור היזמים והמשקיעים אין האוצר מפסיד משום שהוא אינו משקיע דבר. „במציאות היום אין בנגב מפעלים, תעשיה ומסחר אלא אבטלה ועזיבה. אם יהיה תמריץ כמו שחרור יזמים ומשקיעים למשך מספר שנים, הדבר יגרום לרבים לשקול לבוא ולהשקיע בנגב".

הנשיא הרצוג השיב כי יש לדבר על מפעלים ספציפיים ולא באופן כללני. לדעת הנשיא יש הכרח להקים מסילת רכבת לאילת. „היכן שהגיעה הרכבת שם החל פיתוח. צריך לעמוד על כך שתסלל רכבת לאילת".

למרות הקיצוצים – אירועי „לילות יפו" יתקיימו בהיקף מורחב

מאת הדרה צימרמן

למרות הקיצוצים בתקציב, יתרחבו השנה אירועי „לילות יפו" ויגדלו בהיקפם. הקיץ לא יתקיימו מופעי המיילית וגם לא האירועים בגן־מאיר, קרנבלים הפארק יתבטל וכך גם „עיר הנוער", אולם ל„לילות יפו" נוסף יום ותקציבו הועמד על 900 אלף ש"ח.

„זהו האירוע המרכזי הקיץ", אמר אתמול במסיבת עתונאים נתן וולך, מנהל האגף לתרבות, נוער וספורט בעיריית תל־אביב. „ולמרות שאנחנו לא קוראים לו פסטיבל, הוא פסטיבל לכל דבר". ששה לילות של חגיגה לכל המשפחה שעיקרם אירועי חוצות שונים ומגוונים ללא תשלום. „שמחה עממית", על־פי הגדרתו של וולך, אליה הוא מצפה יגיעו כרבע מיליון איש בין ה־2 ל־7 ביולי.

ב„לילות יפו" יתקיימו אירועים מקבוצות תרבות שונים כשהחוט המקשר ביניהם הוא הים התיכון, כדברי יוסי מר־חיים, המנהל האמנותי. כלומר, „מוסיקה שעושים פה, ביוון ובספרד". קבוצת רמבטיקו „אופסטרודומיקים קומפני", שמונה נגנים חוצת שיופיעו כל השבוע, כשבערב אחד יצטרף אליהם יהודה פוליקר, וכן להקת פלמנקו כשהאורחת היא הישראלית דליה לאו, אבל גם להקה מקסיקנית. „לא קשורה לים התיכון, אבל מעלה חומר מאוד שמח".

דגש נוסף יהיה השנה על ג'אז ישראלי וכן מוסיקה לריקודים, כולל תחרות לזוגות, מרתון של מוסיקה מזרחית אמנותית ומרתון רוק שבו יארחו סי היימן ואהוד בנאי אמנים שונים, מוסיקה קאמרית, מופעי מחול ישראלים ותיאטרון רחוב וכן מופע של יהורם גאון בשירי לאדינו וערב של שלמה גרוניך שבו יעלה יצירה מיוחדת שהוזמנה על־ידי העירייה, ובמרכזה, כמובן, תל־אביב. מופע הסיום יהיה זה של קבוצת „זיק" ובו, כמנהגם, יעלו באש פסלי עץ בעיצוב זיקי ריינר.

פינה מסורתית מיוחדת לתיאטרון. השנה תועלנה שמונה הצגות, בתיאטרון „הסימטה", המופעים היחידים בתשלום, גם הוא צנוע, עשרה ש"ח. וכמובן אירועים לילדים, ליצנים, צעדות, תזמורות, מיצגי מוסיקה עם שיקופיות ואולי גם פינת סרטי מוסיקה. הכל מכל בכל. „לא לאליתה חברתית, אלא לכל המשפחה ולכל עם ישראל", כדברי יוסי קוסו, מנהל מחלקת התרבות בעירייה.

ואיך יגיע לשם כל עם ישראל? מי במכונית פרטית – ואו מכשירים בשבילו חניונים רבים, כולל באיצטדיון בלומפילד ובבית גידי, משם יצאו הסעות, חינם, הלוך וחזור לשטח האירועים וחזרה, ומי ברכב ציבורי.

„אל־על" ויוגוסלוויה – במו"מ על טיסות סדירות

בלגראד (רויטר). – חברת „אל על" מנהלת בימים אלה שיחות על קביעת לוח זמנים לטיסות סדירות בין ישראל ויוגוסלוויה העומדות להתחיל בנובמבר, מסר אתמול העתון „וצ'רניה נובוסטי", הרואה אור בבלגראד.

בשנה שעברה כבר החלה חברת התעופה היוגוסלבית „אדריה" בשתי טיסות שכר בשבוע לתל־אביב. השיחות מתנהלות בין משרדי התחבורה של שתי המדינות בהשתתפות „אל על", לקביעת לוח הזמנים לקביעת טיסות החברה הישראלית לבלגראד, מסר העתון.

10 מיליון ש"ח – העבירה ההסתדרות למפעלים במצוקה

(ע). – 10 מיליון ש"ח העבירה באחרונה למפעלים המצויים במצוקה על ידי „קרן תנופה לצמיחה" של ההסתדרות – כך מסר היום יו"ר האגף לאיגוד מקצועי מאיר גת בערב ראיונות שהתקיים בביתן ההסתדרות בתערוכת ה־40.

לדברי גת, הקרן פועלת כיום במסגרת סיוע של ההסתדרות באמצעות מועצות הפועלים והנהלות המפעלים לאותם מפעלים המצויים בקשיים כלכליים. העזרה מאושרת אף למפעלים שאינם קשורים ישירות להסתדרות.

יו"ר „הקרן לתנופה לצמיחה" צבי צפרירי מסר, כי עד כה היתה היענות נרחבת של המפעלים לתרום שלושה ימי עבודה לכל עובד להקמת הקרן. בקרן נאספו עד היום 12 מיליון ש"ח ובכוונת ראשי הקרן להגביר את גיוס המשאבים לעזרת מפעלים באזורי פיתוח שנקלעו לקשיים. צפרירי הוסיף כי הבנקים מסייעים אף הם שקל מול שקל, וכי הם מעניקים אשראי בתנאים מועדפים לרשות המפעלים הנזקקים.

תקדים משפטי בארה"ב

יצרן סיגריות הורשע באחריות למות מעשנת

ניו־יורק, ארה"ב (ע"צ) – לראשונה פסק בית משפט בארה"ב כי יצרן סיגריות, קבוצת ליגט, אחראי חלקית למותה של מעשנת. חבר מושבעים פדראלי בעיר ניו־יורק שבמדינת ניו ג'רסי פסק לתובע, אנטוניו צ'יפולונה, סכום של 400,000 דולר, בעקבות מותה ב־1984 של אשתו רוז, 58, כתוצאה מסרטן ריאות. רוז עישנה משך 40 שנה.

עם זאת הדגיש חבר המושבעים, כי הגב' צ'יפולונה היתה אחראית ב־80 אחוז למחלה שהובילה למותה. הוא העניק פיצויים לבעלה, מתוך נימוק כי קבוצת ליגט לא קיימה את התחייבותה לספק לצרכנים מוצר בלתי מסוכן. פרקליטי החברה הודיעו מיד כי יגישו ערעור.

חבר המושבעים סירב עם זאת לקבל את הטענה כי ליגט, ושני יצרני סגריות אחרים „פיליפ מוריס" ו„לורילארד", קשרו קשר כדי להסתיר מפני הציבור את הסכנות שבעישון הטבק, כפי שטענו הפרקליטים של צ'יפולונה.

פסק הדין שניתן אחרי ארבעה חודשי דיון, מהווה תקדים חשוב בארה"ב, שם גוברים הלחצים המשפטיים הסוציאליים נגד המעשנים. אין כמעט ספק כי פרשה זו, בשל חומרת התקדים שקבעה, תגיע לבית המשפט העליון.

אחד הפרקליטים של התובע אמר, „זו הפעם הראשונה שתובע נחל נצחון נגד מפעל סיגריות" מבוסטון נמסר כי תלויות שם 100 תביעות נגד חברות טבק.

מצרים מזהירה: גם אנו מסוגלים לייצר נשק גרעיני

מרכז האו"ם (ע"י). – שר החוץ המצרי עיסמאת עבדאל מגיד רמז שלשום בלילה, כי ארצו עשוייה להיהפך למעצמה גרעינית, אם מדינה אחרת במזרח התיכון תחדיר נשק גרעיני לאיזור.

„טכנולוגיה גרעינית איננה מונופולין של מעטים, לכולם גישה אליה", אמר בנאום במושב האו"ם המיוחד על פירוק הנשק. „מצרים לא תשב בחיבוק ידיים והיא תנקוט את כל הצעדים הדרושים למען בטחונה ברגע שתשתכנע כי מחדירים נשק גרעיני לאיזור", אמר מגיד.

הוא הוסיף כי מצרים לעולם לא תשלים עם מירוץ גרעיני שבו תהיה עליונות למדינה אחת. מגיד קרא לישראל לחתום על האמנה למניעת התפשטות־נשק גרעיני ולהעמיד את כל מתקניה הגרעיניים תחת פיקוח של הסוכנות הבין־לאומית לאנרגיה אטומית. „כדי שעמי האיזור יהיו בטוחים, שהתוכניות הגרעיניות של ישראל אינן מכוונות למטרות צבאיות".

אלוף (מיל.) דרורי נתמנה למנהל אגף העתיקות

(עשית). – אלוף (מיל.) אמיר דרורי, לשעבר סגן הרמטכ"ל, נבחר אתמול למנהל החדש של אגף העתיקות במשרד החינוך והתרבות.

דרורי מחליף בתפקיד זה את מר אבי איתן. שר החינוך והתרבות מר יצחק נבון הודיע לאמיר דרורי על בחירתו לתפקיד על־ידי ועדת מכרזים ואמר לו, כי הוא מצפה ממנו שייפתח בעת עידן חדש בתפקודו של אגף העתיקות, הממלא תפקיד מרכזי בחקר תולדות העם והארץ. השר ציין כי הוא מצפה במיוחד להגברת המלחמה בשוד העתיקות.

אמיר דרורי הוא בוגר החוגים לארכיאולוגיה וגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים. היה מתלמידיו של הארכיאולוג פרופ' יגאל ידין ז"ל והשתתף בחפירות במצדה ומערות מדבר יהודה. בצה"ל מילא תפקידי לחימה ופיקוד רבים, ביניהם אלוף פיקוד הצפון ומפקד מפקדת יחידות השדה. בקרב על החרמון במלחמת יום הכיפורים, נפצע קשה.

עם בחירתו אמר דרורי: „הארכיאולוגיה היתה תמיד אהבתי השנייה אחרי הצבא, ועתה, עם שחרורי מצה"ל, אוכל להתרכז באהבתי לארכיאולוגיה".

בפגישה עם ראשי הקונגרס:

שווארנדזה: בקרוב נקים בית קברות יהודי במוסקווה

מאת סופר „דבר" בירושלים

במוסקווה יוקם בקרוב בית קברות יהודי, כך הבטיח שר החוץ של ברה"מ אדוארד שווארנדזה לראש הקונגרס היהודי העולמי בניו־יורק, כך נמסר ל„דבר" מחוגי הקונגרס בירושלים.

בפגישתו של שר החוץ אדוארד שווארנדזה ופקידים סובייטיים בכירים עם משלחת הקונגרס היהודי העולמי, בראשות אדגר ברונפמן והמנכ"ל, ד"ר ישראל זינגר, שהתקיימה בניו־יורק, דנו על בעיות שונות של היהודים בברה"מ. שר החוץ הבטיח כי יפעל למען הגדלת מספר היהודים שיורשו לצאת מברה"מ ל־30,000 בשנה. כאמור, הובטח גם לראשי הקונגרס כי בקרוב יוקם בית קברות יהודי במוסקווה, במקום בית העלמין היהודי שנסגר לפני כמה שנים.

בדו"ח להנהלת הקונגרס היהודי העולמי ממקור משלחת הקונגרס במוסקווה, נמסר כי הובטח להם על־ידי פקידים סובייטיים בכירים כי ידונו גם בביטול האיסור על לימוד הלשון העברית ותותר הוצאתו לאור של עתון יהודי, במקום עלונם של „הסירובניקים" המופיע במחתרת. כן יוסרו המגבלות הקיימות עד כה כלפי יהודים, שתפסו עמדות במוסדות ממשלתיים, בטחוניים ובמפלגה.

هكذا من الأصل

משק וכספים

כימיקלים לישראל הפסיק להזרים תמלוגים לרכבת

מאת יוסף מיכלסקי

משרד האוצר נאלץ לממן את הפעילות המשותפת העיקרית של רכבת ישראל משום שהקונצרן „כימיקלים לישראל" שהוא הספק הגדול של מטענים לרכבת חדל להזרים תמלוגים לרכבת ישראל בעבור הובלות בשל חילוקי הדעות על תעריפי הובלה חדשים.

מאז הפסקת עיצומי הרכבת נגד הקונצרן נימשך המו"מ בין הצדדים אשר חוייבו ע"י השרים הממונים לסיימו תוך חודש ימים. אולם לסופר „דבר" נודע שההתקדמות במו"מ היא איטית מאוד. הקונצרן דורש בין השאר לערוך בדיקת תחשיבים נוספת של עלות ההובלות הרווח המגיע לרכבת. הנהלת רכבת ישראל איננה מתנגדת לבדיקה משום שהיא סבורה שדרישותיה מוצדקות אולם היא דורשת להשיג תוך חודש ימים הסדר ביניים שיבטיח תשלום מקדמות ע"י הקונצרן על חשבון התעריפים שיקבעו בהמשך המו"מ או לקבוע בזמן הקצוב את התעריפים החדשים. כפי שנמסר רכבת ישראל תובעת לייקור הובלות מטעני הקונצרן בכ־ 131 אחוז, שהם במונחים דולרים ממוצעים, הכפלת התעריף ואחר־כך הצמדתו למדד במקום ההצמדה לדולר כפי שנקבע בחוזה בין הצדדים שתוקפו פג ב־1 לאפריל השנה. בחוגי כלכלנים הובעה שבסופו של דבר תהיה דרושה הכרעת שר האוצר אשר יקבע את התעריף החדש משום שקלושים הסיכויים שהצדדים לסכסוך יגיעו לעמק השוה בגלל פער העמדות שביניהם.

כל החברות הציבוריות במשק יחוייבו גם בדיווח רבעוני

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

הרשות לניירות ערך עומדת לחייב את כל החברות הציבוריות במשק לפרסם גם דו"חות רבעוניים. כיום חייבים בחובת דיווח כזו רק הבנקים וחברות שניירות הערך שלהם נסחרים גם בארה"ב.

הרשות לניירות ערך כבר שלחה נייר עמדה בנושא להערותיהם של רואי חשבון, עורכי דין אנשי אקדמיה וחברות מדווחות. כאשר תוטל חובת הדיווח הרבעוני, שיהיה במתכונת מסוקרת ניתן יהיה גם להרחיב את אפשרויות הזמן לפרסם תשקיפים – עד 14 חודש ממועד הדיווח השנתי האחרון, זאת מאחר והתשקיפים יכללו דו"ח חצי שנתי ודו"ח רבעוני.

יו"ר הרשות לניירות ערך אריה מינטקביץ מסר אתמול במסיבת עתונאים בתל-אביב כי הרשות השלימה את הערכותה החדשה בכל נושאי טיפולה.

שיעור הבדיקות המדגמיות של דו"חות כספיים הוגדל במידה ניכרת והדרישה למתן דו"חות מיידיים הגיעה כבר 1,400 דו"חות מאז תחילת השנה.

בענין תיקון 8 לחוק ניירות הערך מסכים יו"ר הרשות לניירות ערך כי ישנם נושאים רבים בהנחיות הבורסה – הנחיות הכלולות בתיקון המוצע – הטעונות בדיקה ואמנם בדעת הרשות לערוך בדיקות כאלה במהלך השנה הקרובה. עם זאת, ליו"ר הרשות אין תשובה מדוע הבדיקות לא ייערכו לפני הכנסת ההנחיות למסגרת החוק, אלא רק לאחר מכן. הוא אומר כי האלטרנטיבה לכך היתה בהוצאת ההנחיות אל מחוץ לחוק או בביטולן.

בענין אחר מסר יו"ר הרשות כי בשל בעיית הצפיפות בפרקליטות המדינה תוגברה פרקליטות תל-אביב בשני משפטנים, שהם עובדי הרשות. תגבורת זו עשויה לקדם את הטיפול הסופי בחקירות שהחלו ברשות לניירות ערך.

כיום עובדים ברשות לניירות ערך 47 עובדים המאיישים 43 משרות זאת בנוסף ליועצים חיצוניים המועסקים בתחומים שונים. במהלך השנה נתקבלו לרשות 20 עובדים חדשים וארבעה פרשו ממנה. לתגבור מיוחד זכתה מחלקת החקירות של הרשות.

הרשות לניירות ערך יוזמת טיפול מקיף בנושא הצעות הרכש. התקיימו כבר דיונים בנושא עם שני מומחים מארה"ב ובריטניה ובסוף חודש יולי השנה יתקיים כנס בהשתתפות מומחים אלה מחו"ל ומומחים מישראל במטרה לגבש הצעת חקיקה בנושא. בראש הכנס יעמוד הפרופ' אהרון ברק, שופט בית המשפט העליון.

„הר האופציות" של הכשרת הישוב גורם מחלוקת בבורסה

ועדת ניירות הערך התייצבה נגד סגל הבורסה בדיון בהנפקה

מאת דרור קרביץ

הנפקת ניירות הערך המתוכננת על ידי הכשרת הישוב מעוררת מחלוקת בבורסה לניירות ערך. סגל הבורסה לני"ע ניסה להפיל את ההנפקה המתוכננת בשל טענות על סחירות לקויה, אך בועדת ניירות הערך של הבורסה לא הושגה תמיכה לטענה זו.

ההנפקה המתוכננת על ידי „הכשרת הישוב" היא יחסית רחבה בהיקף הגיוס העתידי המתוכנן במסגרתה באופציות. סכום הגיוס יגיע ל־60 מיליון דולר המהווה הכפלה בהונה העצמי של החברה. מבחינת הקריטריונים של הבורסה אין בעיה בגיוס הון בשיעור כזה מההון העצמי מאחר והמגבלה היא היא אפילו יותר גבוהה: עד פי שלוש מההון העצמי. אך מאחר ומדובר בסכום גדול במיוחד, הובע חשש ליחס לא סביר בין מחיר האופציות בבורסה להון שיגוייס באמצעותן בעתיד. החשש הוא כי „הר אופציות" בשווי של 60 מיליון דולר ישענו על בסיס סחיר צר מדי.

בדיקה של מנהל המסחר של הבורסה אמנם העלתה שבמבנה המקורי של ההנפקה היתה צפויה בעיית סחירות, אך בועדת ניירות הערך של הבורסה התברר כי החברה שינתה את מבנה ההנפקה והגדילה את החלק המיועד לציבור. כמו כן הועלו הערכות כי השווי הבורסאי של האופציות יהיה גבוה כשוויו התיאורטי, זאת על סמך הנסיון שנצבר בכמה הנפקות שנעשו לאחרונה.

חבר הוועדה פרופ' ברנע ביקש להעלות את נושא ההנפקה לדיון בדירקטוריון הבורסה. בישיבת הוועדה הוא טען כי לנוכח חילופי הבעלות בחברה היה עליה להמתין פרק זמן, של שנה שנתיים עד לפנייה לציבור לבוא ולהשתתף בהכפלת הון החברה.

נמשכות הירידות במניות

● גם אתמול נמשך חוסר העניין במניות במגמת ירידות ובאווירה עכורה ● בבורסה מתרעמים על אזלת היד שמסגינים הגורמים המוסדיים במהלך המסחר ● האנאספצ'ר התורן בבורסה – תלונת בעלי מניות המיעוט בחמן כנגד קבוצת מוניה שפירא, פרשת אלבין והאופציות „האבודות" של מחסני ערובה מסתעפת ● מנהלי תיקים ויועצי השקעות נשברים מול השחיקה ויציאת כספים משוק המניות ● הצעת הרכש של נמרודי למניות הכשרת הישוב נענתה פי כמה מהנדרש, כאשר בין המוכרים נמצאו באלה שרכשו את המניות במחירים הגבוהים ב־50% ויותר ● הקריאה להחזיר את הבנקים לייעוץ בורסאי מתחדשת, קונצרן כלל רומז כי בתנאי המשק הנוכחיים יהיה קשה לחזות בשיפור בורסאי של ממש ● פה ושם במהלך המסחר בבורסה נמצאים מחפשי מציאות הקונים מניות אטרקטיביות ● תחילה עונת הפדיונות בקרנות המניות, חוסר המנהיגות המופגן ע"י הקרנות יזמין בהמשך פדיונות ולחצים נוספים ● מי קונה מניות הסנה לשני בחודש בלהיטות ותוך עליות שערים נאות? מי מחזיק חבילות מניות גדולה בבור שהולכת להפסיד כידוע הון עתק? ● גידול בנפח הכספי בחלק ממניות המשתנים, ירידות בתמשיות, מעורב בבנקאות ● בבורסה תולים שוב תקוות בלאומי פיא ● ירידות גם באפיקי ההשקעה הסולידיים.

מאת שמואל רוזנבלום

חוסר העניין ומגמת ירידת השערים בסרבית המניות נמשכו זה היום השלישי ברציפות. בבורסה נאשר כבר מהמסברים הידועים לירידות השערים, וחלק מהפעילים ממתין לתיקון הטכני במניות לצורך יציאה מהמשוק הבורסאי העגום. נפח העיסקאות הכספי היה דל אתמול בתחילת המסחר כרגיל באחרונה, במהלך המסחר במשתנים הורגש שיפור משמעותי בנפח הכספי ובנכונות הרכישה מצד הגורמים המוסדיים המובילים. קיימת אפשרות שכבר היום תורגש יציבות ונסיה לשיפור קל במסחר אך גם אפשרות זו הינה בגדר סימן שאלה.

השיפור בנפח הכספי בחלק ממניות המשתנים אתמול יוחס לקיזוזים שבוצעו בלאומי פיא במסגרת העברת סחורה פנימית. במהלך המסחר אתמול החל להסתמן עניין סלקטיבי קל במניות המוגדרות כאטרקטיביות להשקעה, ודוגמאות לכך נראו בפרוטרום, פטרוכימיים, מבני תעשיה, אגן גני הדר, אמפא ונוספות. במניות המשתנים בלטו מחזורי עיסקאות גדולים במניות ים המלח ללא שינוי ואפריקה 1.25% –, בבורסה מאמינים כי הגידול בפעילות נובע מקיזוזים. מדד המשתנים ירד כ־1.3% תוך שיפור בהיקף הכספי לעומת ימים קודמים.

ירידות תלולות בלטו במניות המופשיות, התבוש 1 14.9% –, התבוש אופציה 17.1% –, סופר אופציה 11.8% –, איילון אופציה 23.5%–. ירידות בנות 10% נרשמו בקרטוני, פוליגון, ברוק 1, מקס, קופל, מקסימה, גל 1 ורבות נוספות. שערי מוכרים בלבד בלטו בדובק, מתכת סדום, תגל, סקאנטיה ולנדיקו. עליות חדות הופיעו בנפטא, אמפא, יצוד ונוספות עד 10%.

חמן אגמאם שפירא וזילברשטיין

ימי הקיץ העגומים בבורסה מספקים רכילות בורסאיות בשפע, אולי לצורך „הסחת" הדעת ממצב הרוח הקודר בבורסה. הנה לפנינו „האנאספצ'ר" היומי במניות – חברת חמן ליצור מחברות נשלטה בעבר ע"י קבוצה ירושלמית בראשות הרבים זילברשטיין האחיו עיתונאי ידוע. לימים נרכשה השליטה בחברה ע"י קבוצת משקיעים בראשות איש העסקים מוניה שפירא. כדאי לזכור שחמן התעסקה בעיקר ביצור מחברות ולא בטכנולוגיה עתידית, והיינו מדובר בחברה אפורה. שפירא וקבוצתו רכשו דרך חמן (בשיתוף הרצוף תלק) את השליטה בחברת ההלבה אטאס שהיא במצב בורסאי אפורי בהשוואה לחמן. מסתבר שקונצרן המחברות וההלבה שניסה לחזור גם לעיסקי מעליות (דרך נחושתן), „הלב" לדעת בעלי מניות המיעוט בחמן את חברת המחברות עצמה. הוא שאמרנו – פירורי צחוק בעונת שנה צחיחה בבורסה.

הכשרת הישוב – קונים ביוקר מוכרים בזול

הצעת הרכש של קבוצת נמרודי למניות הכשרת הישוב היתה בגבול: בגובה, בשער 6980 נקודות. למרבה הפליאה בין המוכרים להיענות להצעת נמרודי היה מספר גופים גדולים ויודעים אשר רכשו את מניות הכשרת הישוב לפני למעלה משנה בשערים שנעו בין 85000 ועד 11500 נקודות. בנק גדול לדוגמא, שהחזיק כמות מניות גדולה בהכשרה הורדה לפני למעלה משנה למכור את חבילת המניות לקופת הגמל של עובדי הבנק במחירים שנעו בממוצע סביב 85000 נקודות. ההפסד הריאלי על מניות הכשרת הישוב בע בהשוואה למחירי השוק הקבועים סביב 50% ויותר לעומת לפני כשנה. ירידה חדה זו לא נבעה כאמור מקופת הגמל המסויימת ובגורמים גדולים נוספים למכור את מניותיהם. היפוגן זה במכירה משקף יותר מכל את המצב העגום בבורסה.

קווי תמיכה וקו נסיגה

הסבאים השונים בשוק המניות משרטטים קו תמיכה וקו נסיגה וכיוצא באלה נימוקים והסברים סכביים אשר רובם לא עומדים במבחן המציאות. חברה ידועה לתוכנה בני"ע צפתה שיפור מתמשך בשוק במשך תקופה ארוכה ובדיעבד השחיקה במניות התחודדה במקום לשרטט בו תמיכה מדומה או קו יורד מתמשך, מהראוי לחזור ולהסביר כי ההתרחשויות בשוק המניות נובעות מהסיבות כדלקמן:

א. העדר ציבור משקיעים וחוסר עניין מוחלט מצד הציבור במתרחש במניות.

ב. חוסר מנהיגות ואזלת יד מוחלטת מצד הגורמים המוסדיים האמורים להנהיג את שוק המניות.

ג. ציפיות מוגזמות לגיבוי מוסדי בשוק מצד קופות הגמל.

ד. אווירה עכורה במישור יחסי העבודה במשק בצירוף מיני „פרפראות" כהאטה כלכלית, קיפאון ברווחיות, חששות מחוסר יציבות פוליטית-כלכלית-בטחונית וכהנה הסברים מייגעים ומוכרים. אז אולי במקום להתנבא על תיקון טכני ושינוי מגמות מסחר כדאי פשוט להבין ששוק המניות אינו מעניין לחלוטין. יתכן שברמת שערים נמוכה יותר יתגלה עניין (מוגבל) טכני במניות עקב רמת מחירים אטרקטיביות, אך מכאן ועד שינוי מגמה של ממש המרחק כידוע רב ביותר.

פדיונות בקרנות – תוצאה ישירה מהעדר מנהיגות

בימי המסחר האחרונים החלו הקרנות המתמחות בהשקעה במניות לקבל פדיונות קלים שבשלב זה עדיין אינם מעיקים. מתחילת השנה ירדו הקרנות המתמחות במניות בשיעורים ממוצעים של 18% לערך ולעיתים גם יותר. ירידה נומינלית זו משמעותה הפסד ריאלי של כ־27% לערך. הבעיה המרכזית בקרנות בשלב זה אינו היקף הפדיונות אלה דווקא העדר מנהיגות מוחלט הבולט במהלך המסחר בבורסה. בקרנות הגדולות מהווים ניירות ערך ככלל ישראל, פועלים השקעות, נייר חדרה, פטרוכימיים, כלל אלקטרוניקה וסחר ורבות נוספות מרכיב משמעותי בסך ההחזקות של הקרנות במניות. כאשר קרן גדולה מחזיקה במניה ספציפית סך של מליון שקל ולעיתים הרבה יותר, כאשר מנגד אינה מוכנה להשקיע 10,000 שקל לתמוך במניה זו, יש בכך משום הפגנת חוסר מנהיגות בולטת. במידה והעגמומיות בבורסה תמשך עשויות הקרנות לקבל פדיונות בהיקף נרחב שכן יש גבול לשחיקה שיאותו המשקיעים לספוג.

התשואות השנתיות בבנקאות שבהסדר – סיון 1988 –

אי.די.בי. רגילות	12.20%	פועלים ע"ש	12.56
אי.די.בי. ב'	12.51	פועלים מוכ"ז	12.87
אי.די.בי. א'	12.74	כללי	13.16
איגוד	12.54	בל"ל סמוק	12.72
דיסקונט ב'	12.73	מימון מסחר 1	13.04
דיסקונט א'	12.80	מימון ומסחר 5	12.93
המזרחי ע"ש	12.10	כללי ש"ה 7	11.24
המזרחי מוכ"ז	11.98	דיסקונט שה בן	15.46

הכשרת הישוב – במסגרת הצעת הרכש לציבור הוצעה למכירה כמות של 48194 ע.נ. מניות הכשרת הישוב. קבוצת נמרודי התחייבה כזכור לרכוש כ־6000 ע.נ. בלבד. שיעור ההקצאה בהצעת הרכש עמד על 12.496% לכל מציע מגובה הצעתו.

מהדרין – כנו גיוס והתפטר מדירקטוריון החברה בנסיבות רגילות.

אלקול – להגנה מתה מפרק זמני ע"י בית המשפט. היקף החובות של אלקול מוערך בכ־12 מליון שקל.

כלל תעשיות – ויקטור קרסר דירקטור בכלל מכר בבורסה 100,000 ע.נ. מניות כלל תעשיות בשערים שנעו בין 182.5 נקודות ועד 183.5 נקודות.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי מטבע חוץ ביום 14.06.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5752	1.5948	1.5762	1.5958	1.5762	1.5960	1.5855
1 מרק גרמני	0.89	0.93	0.90	0.94	0.89	0.94	0.9137	0.9251	0.9147	0.9261	0.9130	0.9245	0.9189
1 לישט"ש	2.79	2.91	2.81	2.94	2.81	2.96	2.8574	2.8930	2.8576	2.8932	2.8591	2.8951	2.8766
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2708	0.2742	0.2711	0.2745	0.2709	0.2743	0.2724
100 ינים יפאניים	1.23	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2602	1.2758	1.2611	1.2769	1.2609	1.2767	1.2672
1 גולדן הולנדי	0.80	0.83	0.80	0.84	0.80	0.84	0.8132	0.8233	0.8140	0.8242	0.8137	0.8239	0.8185
1 פרנק שווייצרי	1.07	1.12	1.07	1.13	1.07	1.13	1.0931	1.1062	1.0934	1.1071	1.0942	1.1080	1.0995
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2621	0.2654	0.2621	0.2654	0.2622	0.2655	0.2637
1 כתר נורבגי	0.24	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2500	0.2531	0.2500	0.2531	0.2498	0.2529	0.2515
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2405	0.2435	0.2404	0.2434	0.2403	0.2433	0.2419
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3845	0.3893	0.3849	0.3898	0.3847	0.3895	0.3872
1 דולר קנדי	1.26	1.32	1.27	1.33	1.27	1.33	1.2917	1.3077	1.2936	1.3097	1.2924	1.3087	1.3012
1 דולר אוסטרלי	1.19	1.31	1.22	1.31	1.23	1.32	1.2672	1.2830	1.2661	1.2818	1.2691	1.2850	1.2736
1 ראנד דרא"פ	0.46	0.55	0.42	0.58	0.44	0.62	0.7026	0.7113	0.7033	0.7120	0.7036	0.7124	0.7074
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.45	0.42	0.45	0.42	0.45	0.4357	0.4412	0.4377	0.4432	0.4377	0.4432	0.4397
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.27	1.34	1.28	1.34	1.2975	1.3137	1.2978	1.3140	1.2972	1.3135	1.3068
1000 לירות איטלקיות	1.20	1.26	1.21	1.28	1.21	1.30	1.2298	1.2451	1.2313	1.2466	1.2304	1.2458	1.2373
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8981	1.9217	1.8987	1.9223	—	—	1.9101
1 דינר ירדני	4.15	4.41	4.36	4.64	4.40	4.70	—	—	—	—	—	—	4.3126
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0434
1 לירה מצרית	0.64	0.68	0.60	0.64	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.6897

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אוה.ת. ש	26680				
טפחות 1	[illegible]	1433	+25	+2.1	+5347
טפחות 5	[illegible]	537	-31	-3.3	-1467
כללי לא בהסדר 1	15550	137	-554	-3.4	-217

בהסדר ההצמדה ל-88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אידיבי ב"ד ל-88	109400	322	-300	-.3	-588
אידיבי א' ל-88	109750	26.0	+300	+.3	+37.0
אידיבי בבא 88	640300				
איגוד ל-88	81500	33.0	-50	-.1	-52.0
דיסקונט ב' ל-88	140181	1.0	+301	+.2	+107
דיסקונט א' ל-88	139970	149	+220	+.2	+231
דיסקונט שה ב' 88	16450	1.0	+268	+1.7	+1.0
מזרחי ש' ל-88	45020	765	-140	-.3	-1504
מזרחי ב' ל-88	45200				
הפועלים כבב 88	99960				-12.5
הפועלים ש' ל-88	74310	592	-140	-.2	-179
הפועלים ב' ל-88	74370	102			+144
כלל א' ל-88	169753	16.0	+500	+.3	+125
כלל ש"ה 7 ל-88	5075	35.0	-130	-1.4	-45.0
כלל סמוק ל-88	47390	952			+357
כלל 1.7 ל-88	17270	75.0	+209	+1.2	+79.0
מבטן וכתר 1 88	62540	5.0	-10	-.2	-3.0
מבטן וכתר 5 88	31700	4.5	-140	-.4	-4.0

בהסדר ההצמדה ל-89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אידיבי ב"ד ל-89	137210	307			+12.0
אידיבי א' ל-89	137003		-500	-.4	-7.0
אידיבי בבא 89	836610				
איגוד 1 ל-89	162230	3.0	-100	-.1	-3.0
דיסקונט ב' ל-89	175513		-1000	-.6	-2.0
דיסקונט א' ל-89	174500	2.0	-1200	-.7	-2.0
מזרחי ש' ל-89	56421	179	+1		+44.0
מזרחי ב' ל-89	56520	5.0			-6.0
הפועלים ש' ל-89	53160	162	+10		+89.0
הפועלים ב' ל-89	53250	40.0			-32.0
כלל א' ל-89	240000	15.0			-15.0
כלל סמוק ל-89	59340	4.1	+100	+.2	+341

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
ארנים 0.1	24600				-31.0
לאומי משכנתאות ש	* 9003	3.0	-300	-3.2	-5.0
* ביצוע חלקי 60.00%					
לאומי משכנתאות ב	9350		-70	-.7	-2.0
כרמל ש	553	1435	+8	+2.7	+1394
פיתוח ובינוי 1	2263	579	-50	-2.1	-1155
משכן מ"ד 1	3557	869	-60	-2.0	-1109
עצמאות 0.1	12500				-350
בינלאומי למשכ' 1	7200	62.0	-70	-1.0	-97.0
טפחות מבט ש	23680				
טפחות רג ש	23500	44.0	-200	-.8	-62.0

חברות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
החקלאות מבט א	528850	7.0	+18000	+3.5	+7.0
החקלאות מבט ב	356510		+510	+.2	+1.0
לאומי תעשיה א ש	13600	35.0			-35.0
פיתוח התעשיה מבב	147500	2.0	-1000	-.7	-2.0
פת תעש בב ב	368000				
פת תעש בב בב	305500				
פת תעש בב בבב	293000				
פת תעש בב ד	507000				
פת תעש בב דד	67956				
מבני קבלנים 5.0	* 883	1595	+18	+2.1	+569
* ביצוע חלקי 91.30%					
תדירות בב	233000	1.0			-1.0
כלל ליסינג 0.1א	* 17100	10.0	-40	-.2	-10.0
* ביצוע חלקי 50.00%					
כלל ליסינג 0.5ב	16500				

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אילון בטוח 1	132.0	2656	-1.0	-1.0	-1880
איתן ביטוח 1	101.0	1870	-4.0	-3.8	-3070
אריה 0.1	1219	7.0			-7.0
אריה א 0.5	950				
בטוח משנה 1	362		+9	+2.5	+1100
בטוח משנה 5	179.5	1050			-21.0
בטוח משנה אופ 2	252	1075	-1	-.4	-1452
בטוח כפי קה-אג	115.0	2546	+1.5	+1.3	+654
הדר 1	146.5	11467	-3.5	-2.3	-10758
הדר 5	122.5	6569	-3.0	-2.4	-8228
הדר אופ 2	112.5	5009	-3.5	-3.0	-10600
הפניקס 1	454	1110			-240
הפניקס 5	451 תב	2170	+24	+5.6	+1810
המשמר-הראל 1	5920	15.0	-60	-1.0	-66.0
המשמר-הראל 5	4680	100	-90	-1.8	-210
כלל ביטוח 1	280	4520	-3	-1.1	-5720
כלל ביטוח אופ'	52.0 תב	7000	+2.5	+5.1	+40415
כלל ביטוח אג"ח	100.5	15985			-7285
מנורה 1.0	880				-250
מנורה 5.0	698		-11	-1.6	-150
סהר ביטוח 1	137.0	6600			-4600
סקורופ 1	878	663			-463
צור שמיר 1	321	1460			-181
ציון החזקה 1	* 2750	12.0	+250	+10.0	+44.0
* ביצוע חלקי 50.00%					
ציון החזקה 5	790	40.0	-30	-3.7	-39.0

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אינטרנאמא 1	700	707			-641
איגוד קאמא 5	637	5949	-3	-.5	-5949
מגדל עזרא 1	439	5005			-5805
מגדל עזרא אופ 2	109.0				
כלל סחר אופ ד	249	6240	-1	-.4	-6240
כלל סחר אגח 2	137.5	1500			-1500
קיסטל 1.0 *** הפסקת מסחר ***					
רפק 1	9900				
רפק 5	11000	9.0	-500	-4.3	-9.0
שופרסל א' 0.02	949	1608			-642
שופר-סל אופ ד	3420	181	-70	-2.0	-131
שופר-סל אגח א	112.0	18450	+5	+.4	+37005

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אמנות 0.01	310	500			-1500
ספנות הספקה 1	340	815	-7	-2.0	-815
ספנות הספקה 5	150.0	1150	+5	+.3	+1519
ספנות הספקה אופ	117.5	2842	-1.5	-1.3	-13572
ספנות הספקה אגח	97.5	32860			+33890
קרור הספקה 1	455	1514	-5	-1.1	-2191
קרור הספקה 10	170.5	21042	+1.0	+.6	+15875
מחסני קירור 1	977	293	+10	+1.0	+420
מחסני קירור 5	700 תב	618	-42	-5.7	-818

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
גלי זהר 1.0 *** הפסקת מסחר ***					
גלי זהר 5.0 *** הפסקת מסחר ***					
מלונות דן 1	1229		-48	-3.8	-70.0
מלונות דן 5	871	247	-9	-1.0	-397
חוף האלמוג 0.1	8300	25.0			-5.0
מלונות ירדן 1.0	1750				-126
ים סוף 1	225	8622			+80.0
ים-סוף אופ 1	150.0	2.0			+1502

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
תה.ל.ה. 1	175.0	19326			+674
תה.ל.ה. אופ ב	44.9	18674			-7463
תה.ל.ה. אגח א	105.0	5.0	-1.0	-.9	-5005
יעד"א 1	5260	81.0			-2.0
מ.ל.ל. 1	3553	17.0			-17.0
מ.ל.ל. 5	1050	329	-16	-1.5	-329
ניקוב 1	619	445	-32	-4.9	-658
ניקוב 5	228 תב	598	-21	-8.4	-1752
ניקוב אופ 2	410	1155	-10	-2.4	-266
תים מחשבים 1	600	150			-150

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אזורים אופ 1	495	670	+15	+3.1	+149
אזורים אגח 3	140.0	2000			-344
אילון מלונ' 1	* 65.5	11824	-7.0	-9.7	-35082
* ביצוע חלקי 81.20%					
אילון מלונ' אופ	23.5 תב	36649	-7.2	-23.5	-72904
אל-רוב 1.0	328	2500			-1107
אפריקה 0.1	16.0	34150	-350	-1.0	-16.0
אפריקה אופ 5	17.0	14400	+1100	+8.3	+115
ארים 1	450	1330	-10	-2.2	-880
אירון 1	2610				
אירון 5	2150	202	-50	-2.3	-202
ברנביץ 1	2590				
ברנביץ 5	2229	40.0			-40.0
דור הנקבר 1	5080	250	+80	+1.6	+231
דורסי 1	176.0		+1.0	+.6	+179
דורסי 5	129.0	2755	-5	-.4	-2755
בר-לב 1	1650	3404			-334
הפסלון 1.0	740	150			+150
הפסלון 5.0	480	650			+638
ה.ר.ב. 0.1 *** הפסקת מסחר ***					
ה.ר.ב. 0.5 *** הפסקת מסחר ***					
כלכלית ים אופ 1	71.5	6587	+1.0	+1.4	+8587
גב-ים 1	3570	271	-80	-2.2	-523
גב-ים 5	3065	590	-80	-2.5	-690
מבני תעשיה 1	75.5	22500	-1.5	-1.9	-33300
מבני תעשיה אופ'	23.5	58656			-444
מבני תע' אגח להמ	102.0	2900	-1.0	-1.0	-5460
ישפר 1	4000	36.0			-36.0
ישראלום 1	1395	699	-35	-2.4	-961
ישרס 1	17500 תב	265	-1300	-6.9	-328
כלל פיתוח 1	5529	45.0			+5.0
לוסיד 1	5714 תב	189	+414	+7.8	+169
לוסיד 5	1750	600	+80	+4.8	+318
מ.ת.מ. 1.0	314	7919	-6	-1.9	-7919
מ.ת.מ. אופ 2	141.0	745			+745
מ.ת.מ. אגח א	128.0	400			+9600
מאגר בניה 1.0	479	200			-67.0
מישאל 5	147.0	1000	-2.0	-1.3	-2801
מישאל אופ א	131.0	1565			-648
מנרב 5	1150	133			+133
לינשטיין 1	259		-4	-1.5	-1563
לינשטיין 5	99.0 תב	5438	-9.0	-8.3	-17718
ליפשיץ 1	212	1640			+452
ליפשיץ 5	89.0	6436	-2.0	-2.2	-7977
ליפשיץ אופ 2	45.0	7690			-1509
ליפשיץ אגח 1	92.0	18625	+1.0	+1.1	+80125
נאות אביב 0.5	3180	123	-30	-.9	-123
נכסי אזורים 1	206	1080	-4	-1.9	-2080
נכסי אזורים אופ	52.0	5506	-1.0	-1.9	-23854
נכסי אזורים אגח	91.5	7292	-1.5	-1.6	-9148
סהר החזקות 1.0	570	3.0	-1	-.2	-3.0
סוף 1	1585		+20	+1.3	+62.0
קיסריה 1	2989	2.0	-1		-2.0
קיסריה 5	1130 תב	263	-70	-5.8	-433
רוגובין 1	186.0	796			-4.0
רוגובין 5	135.5	2752	-4.0	-2.9	-3752
רוגובין אופ 2	445 תב	150	+25	+6.0	+920
רוגובין אגח א	128.0	1500	-1.5	-1.2	-5539

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
מטעי הדר 0.1	2426	421			-421
מטעי הדר 0.5	2270	890	-22	-1.0	-690
מהדרין 1	5230	326			-326
מהדרין אופ 1	2117	104	+21	+1.0	+61.0
נכסי הדרים 1	1357				
פרי-אור 5	2001				

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
דובק מב ש	1871 מ		-99	-5.0	-500
דובק מב מ	1805				+50.0
וגלבל 1	290	350	-3	-1.0	-350
וגלבל 5	284				
וגלבל אגח 1	103.5		+5	+.5	+5000
טמפו בירה 1	26000	38.0			+34.0
טמפו בירה 5	20094	1.0	+500	+2.6	+26.0
יבגור 1	* 968	103	+88	+10.0	+83.0
* ביצוע חלקי 75.70%					
יבגור א 5	512	299	-1	-.2	-6.0
יבגור אופ 2	242	556			+585
מן 1	332 מ		-18	-5.1	-1078
מן 5	232 מ		-12	-4.9	-2926
סוגרוסט 1	14300				
עסיס ב 5	308	2321	+12	+4.1	+5229
שלמה אבגל 1	1611		+11	+.7	+100
שמן בכב א 4	1113	88.0	+1	+.1	+262

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
ארגד 1	275	3046	+5	+1.9	+314
ארגד אופ 2	109.5		-1.0	-.9	-4305
ארגד אגח 1	113.5	4700			-4700
אופיס 1	* 312	1000	-12	-3.7	-1178
* ביצוע חלקי 84.90%					
אופנת ברוך 1	202 תב	1261	-22	-9.8	-2009
אופנת ברוך 5	149.0				
אופנת ברוך אופא	214	80.0	-1	-.5	-80.0
ארגמן רג ש	8100	25.0	-110	-1.3	-37.0
דלתא-גליל 0.1	693	4479	-7	-1.0	-465
דלתא-גליל 0.3	660	2250	-14	-2.1	-2250
מסוריות באחוד 1.	780				+98.7
מסוריות באחוד 5.	520 תב		-20	-5.9	-150
ויסקגו 1	193.0	2913			+331
ויסקגו 5	138.0 מ		-7.0	-4.8	-1426
חדיגון 1	4149	20.0	-42	-1.0	-42.0
ויקונה 1	1550	89.0			-89.0
ויקונה 5	1330	740	-20	-1.5	-1840
ויקונה אופ ב	340	300	+10	+3.0	+300
שופר 1	101.0	1375	+5	+.5	+2575
שופר אופ 1	41.2 תב	6230	-5.5	-11.8	-9230
קורדיה 1	560	291	-9	-1.5	-291
קורדיה 4	432	536	-8	-1.8	-536
ליגות 1	105.5		-1.5	-1.4	-4900
עים 1.0	275	1300			-100
עים 5.0	138.0	2195	-1.0	-.7	-883
עים אופ 2	89.0	2700	-1.0	-1.1	-7423
עים אגח 1	106.0				-2.0
עבק 1.0	109.0	6685	+2.5	+2.3	+10305
עבק אופ 1	39.0	4500	+.5	+1.3	+4500
פולגת א 1	609				
פולגת א 0.5	3827 תב	294	-425	-10.0	-456
	831	100	+1	+.1	+100
גיבור-סברינה	3650	44.0	-185	-4.8	-46.0

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אורדן 1	4560	226	-120	-2.6	-291
אורדן 5	3820	98.0	-40	-1.0	-38.0
אלובית 1	6689		-11	-.2	-100
אלובית 5	5070				
כבלים 1	338	12279	-6	-1.7	-12594
כבלים אופ 1	84.0	4196	+1.0	+1.2	+4214
כבלים אג"ח-אופ'	101.0	10364	-1.0	-1.0	-13728
כבלים אגח א	103.0	4482	-.5	-.5	-5886
התבוש 1.0	* 388	385	-68	-14.9	-981
* ביצוע חלקי 87.30%					
התבוש 5.0	212 תב	700	-14	-6.2	-2250
התבוש אופ	970 תב	171	-200	-17.1	-400
זיקה 1	1656				
זיקה 5	1150	26.0	-38	-3.2	-26.0
שקמאות פח 5	2695	19.0	-5	-.2	-116
כבלי ציון 1.0	2160	359			-35.0
כבלי ציון 5.0	1200	535	-17	-1.4	-455
מתכת קרמני 1	158.5	5171			-312
מתכת קרמני 5	84.0 תב	3673	-9.5	-10.2	-7673
נחושתן 0.1	22200				
נחושתן 0.5	7234	15.0	-90	-1.2	-36.0
מפעלי פלדה 1	1585	67.0			-67.0
קונב 1	* 470	100	+20	+4.4	+200
* ביצוע חלקי 50.00%					
קונב 5	249	2.0			+217
קליל 1	2400	325	+60	+2.6	+168
קליל 5	2190	50.0	-40	-1.8	-78.0
קליל אופ	1030	332			+132
קליל אגח	125.0	10000			+3897
שיזרות 5.0	3365	47.0	-100	-2.9	-47.0
לכיש 1	485				
לכיש 5	327				

תעשל. אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אלביט 3.0	227600	10.0	-9000	-3.8	-12.0
אלקו 0.1 *** הפסקת מסחר ***					
אלקו 0.25 ש *** הפסקת מסחר ***					
אלקטרה 0.1	1765	433	-40	-2.2	-660
אלקטרה א 0.5	1170 תב	541	-80	-6.4	-491
אלקטרה אופ 5	800	280	+5	+.6	+21.0
אלקטרה אגח 3	131.0	5000	+1.0	+.8	+47500
אריח 0.02	12250	260	-550	-4.3	-280
כלל אלקט' אופ א	383	2500	-20	-5.0	-4101
כלל אלק' אגח 1	104.0	2929			+71.0
ספקטרוניקס 1	947		+7	+.7	+300
ספקטרוניקס 5	739	400	+9	+1.2	+190
פרינטוגר 1	351	230	+1	+.3	+270
פרינטוגר 5	270 תב	1537	-15	-5.3	-4037
[illegible] 1	3117	567	-83	-3.8	-570
[illegible] 5	1340	960	-10	-.7	-660
קבוצתביץ 1	2370				-16.0
קבוצתביץ 5	1505				
ת.א.ת. 1	626	375			+137
ת.א.ת. 5	343	1645	-6	-1.7	-2735
תראה 1	640	1187	-21	-3.2	-1327

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
א.פ.בלבין 1	142.0	6075	-3.0	-2.1	-9080
אפי כלל אפ'א	472	1700	-20	-4.1	-1350
אפי כלל אגח	45.5	60326	-1.2	-2.6	-69265
אי.מ.בין אגח א'	137.0	5000			+45000
אי.מ.בין אגח ב	92.0	95000	-5	-.5	-78392
אקרשטיין 1	371	1549	-8	-2.1	-1549
אקרשטיין 5	275				
אקרשטיין אופ א	309	500	-4	-1.3	-3760
אקרשטיין אג"ח 1	132.5				+2300
האחים בלום 1	83.0	6000	-3.0	-3.5	-12319
אחים בלום אופ1	40.4	5000	-.4	-1.0	-545
בורוד הסק 1 *** הפסקת מסחר ***					
בנאיקה 1	2255 תב	100	+205	+10.0	+100
מטאיקה 5	1529		-1	-.1	-50.0
נגב קרמיקה 1	266		+2	+.8	+1500
נגב קרמיקה אופ1	109.0	2100	+2.0	+1.9	+2100

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אגן 5	1510	1459	-10	-.7	-333
אל-אגב ב 200.0 *** הפסקת מסחר ***					
גל תעשיות 1	257 תב	289	-29	-10.1	-289
גל תעשיות 5	280				+1112
גל תעשיות אופ	69.0				
גל תעשיות אגח 1	106.0	5000	+.5	+.5	+5000
דשנים 0.1	2900	150	-100	-3.3	-230
דשנים 0.5	1568	434	-32	-2.0	-434
כימיה בכליל 10.0 *** הפסקת מסחר ***					
ליפסקי 1.0	1774				
מקסימה 1	555 תב	111	-62	-10.0	-111
מקסימה 5	465	3880	-12	-2.5	-3880
סנו 1	21680	42.0			-39.0
סנו 5	20100	10.0			-7.0
פריקלאס 1	520	2500	+20	+4.0	+2800
פריקלאס אופ 1	143.0	3300			-2591
קים 1	4565				
קים אופ 2	2595	36.0			-36.0
קים אגח 1	113.0				
תיא 5	4694	198	-50	-1.1	-198
פרוטארום 10.0	588	7948			-7401

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
כתר 1	114.0	1250			-197
דפרון 1	5445		-55	-1.0	-10.0
דפרון 5	3950				
ת.ב.ח. 1.0	4599		-51	-1.1	-50.0
יאה 1	2255	1950			-800
לבידי אשקלון 1.	702 תב		+64	+10.0	+360
מקלט ב 0.5	* 26658	21.0	-2962	-10.0	-37.0
* ביצוע חלקי 77.80%					
שקל 1	622	2050			-550
שקל אופ 1	335	1035			-585
רים 1	290 תב	220	-19	-6.1	-420
רים 4	131.0	1650	+1.5	+1.2	+4750
תעל ב 2	15440	50.0	-10	-.1	-54.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אבדין 1	175.0	3683	-5.0	-2.8	-3576
אבדין 5	94.0	2009	+4.0	+4.4	+5168
תרשיה יוד 1	1770				
ה.ג.פולק 1	1002				+190
ה.ג.פולק 5	865	75.0			-75.0

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
מרכזית ב 0.1	10400	823	+250	+2.5	+767
כור בב' 1.0	6200 תב	1158	-380	-5.8	-1458
כלל תעש אופ ר	117.5	9508			-7280
כלל תעש אגח 6	113.0	5000			+2068

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אתניק ש	6100	14.0			-14.0
אידיבי פית אופב	2850	109	-55	-1.9	-401
אידיבי פית אגמא	106.0	14913	-.5	-.5	-16913
אלגר 1	890	850			-330
בוזלת השקעות 1	1060	240			-5.0
בוזלת אופ א	810	90.0	-20	-2.4	-120
בוזלת אגח 1	112.5		-1.0	-.9	-935
דנבאר 1	635	1020	-16	-2.5	-1595
דנבאר 5	405	317	+11	+2.8	+306
חברה לישראל 5	2580	598	-60	-2.3	-774
חקפסון 0.1	115900				
חקפסון 1.0 ש	18000	7.0			-7.0
אמפא א 0.5	18009 תב	64.0	+1637	+10.0	+119
השק דיסק אופ	761	1600			-2100
השק דיסק אגח א	113.0	2330			-2330
מזרחי השק ש	30200	91.0	-500	-1.6	-100
מזר השק אגח 124	13809				+100
חירון 1	1166				+46.0
חירון 5	602	400	-12	-2.0	-400
יעקוד 1	2195	292	-90	-3.9	-272
יעקוד 5	1549	129	-1	-.1	-95.0
יצוא ש	14200		-70	-.5	-20.0
ירדן א 0.1	1121	100	+21	+1.9	+350
ישום 1	62.0	4600			+400
ישום אגח-אופ 1	62.0	11500	-3.0	-4.6	-14340
כלל ישראל 50.0	855	938	-45	-5.0	-1238
מגור 1	325	1450	-6	-1.8	-1450
מגור א 5	323	632	-6	-1.8	-632
מגור אופ ב	99.0	1938	-2.5	-2.5	-1338
מגור אג"ח 1	132.0		+1.0	+.8	+5000
מגור פיתוח 1	291	500	-10	-3.3	-500
פז השק ש	2180	29.0	-30	-1.4	-145
פמה א' 1	4600	87.0	-124	-2.6	-66.0
פמה 5	3435	70.0	-35	-1.0	-70.0
פרין ב 0.2	9500	155			+5.0
קרדן 1	109.0	5618	+2.0	+1.9	+4383
קרדן 5	65.0	17400	-2.0	-3.0	-25702
קרדן אופ' 2	45.0	12200			-69.0
קרדן אג"ח 1	113.0				+471

נסחרות במסט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
גזית ב	237				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
דלק חיפושים 1.0	1980	174	-90	-4.3	-101
דלק חיפושים 5.0	930	570	-29	-3.0	-796
מן חיפושי נפט	21800	81.0	-200	-.9	-56.0
י.ו.א.ל. אופ 2	72.0	13412	-3.5	-4.6	-15588
ג.ב.נ.ל 1.0	3749				-22.0
ג.ב.נ.ל 5.0	1870	377	-45	-2.5	-1170
נפטא ש	386 תב	4572	+35	+10.0	+1665

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
הראל קרוזה 1 *** הפסקת מסחר ***					
י.ב.ק.ל. 1	268	450	-6	-2.2	-1200
שטרודיקום 1	944	88.0			-55.0
שטרודיקום 5	322	698	-6	-1.8	-2001
שטרודיקום אופ ג	55.0				-398
שלל 1	* 484		-54	-10.0	-149
* ביצוע חלקי 50.30%					
תבל 1	123.5	1375			-750

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
גני הדר 1	89.0	12772			-713
גני הדר אופ 1	55.0 תב	3880	+3.5	+6.8	+1880
תגיה ישראלית 1	34.6 מ		-1.8	-4.9	-8000
נכס 1	855	12.0	-45	-5.0	-39.9

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
איכות 1	225 תב	366	-18	-7.4	-1066
לקה מיכון 1	365 תב	495	+29	+8.6	+479
לקה אופ 1	605	279	-24	-3.8	-279
כלל מחשבים 1.0	4180	17.0	-1		-17.0
כשוב 1	* 62.5	5122	-5.0	-7.4	-2757
* ביצוע חלקי 78.80%					
רשף 1	290	1800	-6	-2.0	-2300

נדל"ן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אבנתים 1	627 מ		-33	-5.0	-1721
בן-יקר גת 1.0	2300	80.0	+15	+.7	+34.0
רדוק 1.0 *** הפסקת מסחר ***					
רדוק 5.0 *** הפסקת מסחר ***					
עדר 3.0	* 1000	232	+10	+1.0	+40.0
* ביצוע חלקי 88.90%					
השק בכבב	* 945	187	-20	-2.1	-300
* ביצוע חלקי 62.30%					
רמסק רג	847 מ		-45	-5.0	-449

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
גב-דר 0.1 *** הפסקת מסחר ***					

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אבאס 1	880	149	+32	+3.8	+179
גליפרוטס 1	600	360	-5	-.8	-133
גליפרוטס 5	520				+288

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
יובידים 1	231				-133
מקב 0.1	1399 תב	281	-155	-10.0	-159
מקב 0.5	875 תב	100	-47	-5.1	-250
תעש רוגוזין 1.0	2170	28.0			-28.0

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אלמנט 5.0	* 940	46.0	+5	+.5	+87.0
* ביצוע חלקי 56.00%					
מודן 1.0	* 525	330	-30	-5.4	-820
* ביצוע חלקי 60.00%					
כספאות פלע 1	77.5	568	-5	-.6	-568
מתכת פרום 1	45.1 תב		-2.4	-5.1	-158935
מתכת פרום אופ'	6.7	45321	-.3	-4.3	-11330

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אלקיל 1 *** הפסקת מסחר ***					
אלקיל אופ 2 *** הפסקת מסחר ***					
בר-כמן 1	2175	1590	-30	-1.4	-575
בר-כמן 5	1510	1477			-1629
בר-כמן אופ' 2	564	5989			-3239
פרוסאכס 1.0	2280	20.0	-120	-5.0	-44.2
פרוסאכס 5.0	800	671	-39	-3.6	-671
מ.ת.ב. 1	688 מ		-36	-5.0	-482

מוצרים כימים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אלרן-סק 1	155.5				
דקסטר 1	2300	104			-5.0
נפח 1	3900	10.0			-10.0
ת.ג.ל. 1.0	1100				
ת.ג.ל. 5.0	795 מ		-42	-5.0	-169
תרד א' 5	6800	208	-42	-.6	-208

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אורדע פרינט 1	412	1386	-15	-3.5	-1136
סקאנטיה 1.0	4636 מ		-244	-5.0	-266

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
גלרן 1	325	1500	-4	-1.2	-1700
דר-סטון 1	128.0	651			+649
פז-חן 1	383	250	-1	-.3	-1089

השקעה בתעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
כלל פיתוח 1	111.5	500	-1.5	-1.3	-5500

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
אינקומה 1 *** הפסקת מסחר ***					
איתים 1	245		+2	+.8	+1000
איתים אופ 1	43.0 תב	3225	-5.0	-10.4	-5225
אמישר בכ' 1	352 מ		-17	-4.9	-898
אפיק 1.0	437		-9	-2.0	-4753
אפיק 5.0	218 מ	3579	-12	-5.2	-7387
בניין השק ב 5	12350	8.0			+1.0
לבביש 1	902 מ		-48	-5.1	-242
לבביש 5	227 מ		-12	-5.0	-547
עוז השקעות 1	1173	100			+184
עוז השקעות 5	625 תב		-35	-5.5	-150

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	עודף ביקוש/היצע
פראויל ב 0.03	4109	30.0			+30.0

משתנים

שם ני"ע	מספר מניות	שער	שער	שינוי ב%	מחזור
הבינלאומי	8	5677	5648	-1.49	3570.0
פיבי	10	6826	6791	-1.50	3752.0
המגנה	5	135.50	137.00	-5.90	36129.0
שלמה	2	610	608	-1.45	4508.0
כלל סחר	5	313	314	-2.19	15229.0
שופר-סל ב'	8	895	891	-1.54	18384.0
דלק ב'	6	1970	1975	-1.50	5514.0
אפריקה 1	9	31306	31385	-1.25	797.8
אזורים	7	789	785	-1.00	9199.0
נכסים-בניין	7	2313	2526	-.51	6130.0
הכשר הישוב	9	61166	61658	-2.75	220.0
חברה כלכלית		273	273	-.36	1000.0
כלל נדל"ן	1	606	609	-1.94	2410.0
עלית	1	11578	11518	-3.25	102.8
פולגת ב'	2	466	470	-2.51	2465.0
קוספאטרון	3	2896	2881	-1.58	3445.0
כלל תעש אל	1	1800	1798	-3.23	2334.0
אלרון	2	163780	163284	-1.75	23.8
מבטע	7	7920	7980	-1.75	1303.0
ים המלח	18	1697	1697	.00	39499.0
מכתשים	7	839	839	.00	9236.0
נייר חדרה	12	214406	214945	-.25	49.0
כלל תעשיות	12	169.00	168.50	-1.46	16783.0
אידיבי פתי'	6	6395	6427	-.58	1346.0
אלרן	4	729	728	-3.37	5823.0
חברה לישראל	5	3175	3183	-2.01	1993.0
מפעלי השקע		617	617	-2.22	2605.0
דיסקונט השקע	5	1796	1796	-.99	3736.0
כלל ישראל 10	5	939	929	-.95	4845.0
יואל	5	305	305	-1.61	7894.0

„אם ימשכו המגמות במשק יוכפל הגרעון המסחרי והחוב החצוני ב־1992 יגדל ב־10 מיליארד דולר"

גד יעקבי הגיש תכנית להגדלת היצוא ב־8% לשנה, הקטנת החוב החיצוני ל־50% מהתוצר ב־1992 והגדלת כושר היצור במשק ב־80% עד שנת 2000

מאת: סופרת „דבר"

„אנו מתרחקים מעצמאות כלכלית ומחלישים את המגזר היצרני והמייצא. אם ימשכו המגמות הקיימות במשק יוכפל ב־1992 הגרעון המסחרי האזרחי ל־6.8 מיליארד דולר והחוב החיצון יגדל בעשרה מיליארד דולר."

הערכות אלו המבוססות על ניתוח של הרשות לתכנון כלכלי לאומי הביא השבוע שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי בעת סקירת פעולות משרדו במליאת הכנסת.

יעקבי הציג מדיניות לאומית שתכליתה להפוך את המגמות הקיימות: לשקם את החסכון, להעדיף את מגזרי הייצור והייצוא, לשקם את ההתיישבות החקלאית, להבריא את הרפואה הציבורית ולעצור את השחיקה בחינוך, במדע ובפיתוח התעשייתי.

התכנית גם מיועדת להעדיף את הגליל, הנגב, רמת הגולן ובקעת הירדן, כדי להפסיק ההגירה השלילית הגדולה מאזורים אלו, שהגיעה בשלוש השנים האחרונות ל־18,000 איש. כיום, במוצעית מ־25 ערי הפיתוח שיעור האבטלה הוא כפול או יותר משיעור האבטלה הכלל־ארצי.

היעד העיקרי של התכנית למשק הלאומי לשנים 1988־1992 הוא צמיחה המבוססת על יצוא, תוך הגדלת ההשקעות בתשתית, טיפוח

גד יעקבי: לא לאכול את העתיד

תחומי האיכות האנושית בחינוך, במדע ובתעשיה ויצירת תנאים לעליה וקליטתה.

על פי התכנית יגיע שיעור הצמיחה לכ־5 אחוזים לשנה לקראת 1992 ורובו יתבסס על יצוא, שיגדל בכ־8 אחוזים לשנה בממוצע. כתוצאה מכך יקטן החוב החיצון הריאלי ל־50 אחוז מהתוצר בשנת 1992, לעומת כ־80 אחוז היום. להערכת השר, אם תבוצע התכנית, ניתן יהיה עד שנת 2000 להגדיל את כושר הייצור הריאלי במשק בכ־80 אחוז, להקטין את משקל הצריכה הפרטית מתוך התוצר ולהגיע לאיזון במאזן המסחרי האזרחי.

ת הכלים לביצוע התכנית הם:

★ אמנה חברתית־כלכלית מתחדשת מידי שנתיים בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים.

★ מדיניות מוניטרית, שתצמצם את פער התווך בריבית, תעודד את החסכון ותמשיך את הרפורמה בשוק ההון.

★ קביעת סדרי עדיפות חדשים, בתחומי התקציב, המיסוי, התמיכות והאשראי.

★ מדיניות פיסקלית, שתשמור על איזון תקציבי, מבחינת ההוצאות המקומיות.

★ עידוד הייצוא, כל עוד לא ניתן לבצע פיחות ללא השפעה אינפלציונית.

מהפך במדיניות התעשייתית בתק"ם

מאת אבי שוברט

„במציאות הקיימת היום במשק הישראלי לא כדאי להקים תעשיה ולכן המדיניות בתעשיה הקיבוצית היא מאוד קפדנית. מסמנים כל פרוייקט חדש ורק אם בטוחים שיש סיכוי טוב למפעל, מאשרים את הקמתו". כך אמר אתמול מנחם גלעד ראש ועדת המשק והתעשיה בתק"ם.

המדיניות התעשייתית בתק"ם, לדברי גלעד, היא חתירה לניצול הצלחות כלכליות, על ידי הקמת שלוחות ושותפויות, ושיווק מוצרים נוספים הדומים למוצרים קיימים שהצליחו בשוק. לדברי גלעד, מדיניות זו מהווה מהפך מחשבתי [illegible] הקיבוצית.

גלעד הוסיף ואמר, כי מקומה של התעשייה בתנועה הקיבוצית

מנחם גלעד: שותפויות

ילך ויגדל, התעשייה תהווה את עיקר הפעילות. בשנים הקרובות תתפוס התעשייה 65 אחוז מהתפוקה. אך בד בבד עם גידול התעשיה תשקיע התנועה הקיבוצית בפיתוח חקלאות היפר אינטנסיבית שתהפוך לחקלאות תעשייתית. כבר בימים אלה עוסקים בתכנון הקמת שני מרכזים לחקלאות היפר אינטנסיבית ליד חדרה ובנגב, בשיתוף יוזמה והשקעה ממשלתית.

גלעד ציין, כי לא ניתן להמשיך לקדם את היצוא ולפתח את המשק כששער החליפין מוקפא זה כשלוש שנים. התשומות נרכשות בשוק המקומי והן צמודות למדד. לדבריו, יש לשנות את השער ולקבוע שער חליפין שונה למגזר היצרני המייצא.

המכונית המליון מסידרת 300 של „וולבו" ירדה בימים אלה מקו־הייצור. סידרת ה־300 מיוצרת בהולנד וזו הפעם הראשונה, שתעשיית הרכב ההולנדית מגיעה לייצור מליון מכוניות מסידרה אחת. סידרת ה־300 יצאה לשוק לפני 12 שנה וייצורה יימשך גם בעשור הבא. המכונית מיוצרת בשני דגמים ראשיים: 340, שהיא מכונית נוסעים משפחתית, ו־360, שהיא סטיישן. בארץ משווק דגם 340 עם תיבת־הילוכים ידנית או אוטומטית במחיר 38–40 אלף שקל (נכון למאי). המכונית היא באיכות הידועה של „וולבו" עם התנהגות־כביש טובה. אגב, "וולבו" היא יצרן הרכב הראשון, שפיתח מיתקן למדידת המזהמים הנפלטים מהמנוע. על לוח־המחוונים הותקן מהשנה הבאה נורית־אזהרה נוספת, שתתריע על פליטת מזהמים מעבר למותר.
אריה ארד

ביטוח / דן שלם

כל מבוטח שני מגיש תביעה

בענף הביטוח נמשכים הדיונים בנושא הגבלת תחרות בענף הרכב, ונידונו דרכים להאטת הגידול בעלות התביעה הממוצעת, שנובעת מעליית שכר עבודה במוסכים (50 אחוז מהוצאות התביעה).

בביטוחי החיים יש רגיעה במכירות פוליסות הפרט והציפיות הן לשיפור לקראת סוף השנה.

משלחת ישראלית חזרה מקונגרס ארגון סוכנים ביפר ברומא בו נידון הידוק שיתוף פעולה בין ארגון סוכנים הישראלי ומוסדות האירגון.

בענף הרכב במשבות ההתנגדות לתעריף הפסד שנתנה סוכנות לוונטל לעובדי תדיראן. המפקח על הביטוח מטפל בנושא ויש להניח כי בקרוב תינתן החלטה. איגוד חברות ביטוח יוצא נגד העלאת שכר העבודה במוסכים ב־56 אחוז שהביא לגידול עלות התביעה ב־15־20 אחוז, כשגם לפני ההעלאה בקלע הענף להפסדים תהומיים. במקביל הועלו כבר תעריפי רכב מסחרי ב־20 אחוז, ויש כוונה להעלות תעריפי רכב רכוש פרטי בשעור מתון יותר.

בענף מעריכים כי צפוי הפסד תהומי במאזנים בכל חברות ביטוח. יצויין כי ההנחות לקולקטיבים הן הגורם העיקרי להפסדים בצד הגידול בשכיחות הגשת תביעות שמגיעה כיום לפחות לתביעה לכל שני מבוטחים.

חריגות בביטוחי דירות

ענף ביטוחי הדירות נושא הפסדים תהומיים כמה שנים ונמשכת בו התחרות המתבטאת במתן הנחות מופלגות לחברי הקולקטיבים. הנחות שיא ניתנו עד כה לעובדי תעשיה אוירית עד 40 אחוז, כאשר בממוצע כיום ניתנות הנחות של 20־10 אחוז מעל לתעריף המוסכם.

בדירות יש כיום הפסד תיתומי של 5־15 אחוז. ההערכה בוועדה משמעת היא שהפסדים בענף יקטינו את התחרות. וועדת משמעת מטילה כל העת קנסות על החברות החורגות.

יצויין כי על פי סיכומי חברות ביטוח, מרויחים ענף אש תעשיה, תאונות אישיות וביטוח ימי ואילו ענף הרכב ודירות (ביטוחי פרט) מפסידים. תמונת מצב זו עשויה להמשך.

קונגרס ביפר: מתכוננים ל־1992

קונגרס ביפר הבינלאומי שנערך ברומא עמד בסימן ההכנות לקראת איחוד השוק האירופי המשותף ב־1992 כאשר יהיה איחוד של חברות הביטוח כך שיווצרו קונצרנים גדולים יותר, כאשר גם סוכנים יוכלו למכור בארצות שונות. הסוכנים מישראל שהשתתפו בקונגרס מעוניינים בין השאר לפעול גם באירופה.

יו"ר לשכת סוכני ביטוח בישראל אברהם רייף טען כי יש עניין בשיתוף פעולה עם האיגוד המרכז סוכני ביטוח מכל העולם.

כיסוי ההוצאות הוטל על איגוד חברות ביטוח באיטליה וחברות ענק כמו ג'נרלי.

הבורסה עומדת לקבוע יחס מינימום בין שליטה להון

הכללים החדשים לא יחולו על הבנקים שבהסדר

מאת דרור שרביט

הבורסה לניירות ערך עומדת לקבוע כללים שיחייבו בעלי שליטה להחזיק בשיעורים מינימאליים של ההון העצמי. הכללים החדשים לא יחולו על הבנקים המסחריים שבהסדר מניות הבנקים.

ההצעה הבלאה בענין זה גובשה בוועדת הקריטריונים בראשות יו"ר הבורסה חיים שטסל. בקרוב תובא ההצעה לאישור דירקטוריון הבורסה.

ההנחיות החדשות יקבעו יחס מינימאלי בין שליטה להון, כדי למנוע את הניתוק בין האינטרס של השליטה לאינטרס של הבעלות.

ההנחיות החדשות יפגעו בעיקר בחברות שבהן קיימות מניות יסוד כדוגמת בנק כרמל (אינו נמנה על הבנקים שבהסדר) וחברת הכשרת הישוב. לחברה זו ישנה התחייבות בורסאית שלא לפגוע במבנה מניותיה, אלא רק במסגרת של טיפול כללי במניות של חברות בבורסה, אך מאחר והטיפול המתוכנן הוא חלקי ולא יכלול את הבנקים שבהסדר, עשויה החברה לטעון כי אין להחיל את ההנחיות החדשות עליה.

רווח כימיקלים לישראל נשחק ב־10% ב־1987

הרווחה ב־9 חודשים 17.9 מיליון דולר לעומת 27.4 מיליון דולר בכל שנת 1986

מאת סופרת „דבר"

כימיקלים לישראל הרויחה בתשעת החודשים האחרונים של 1987 17.9 מיליון דולר – שחיקה של כ־10 אחוזים בהשוואה לרווח של 27.4 מיליון דולר בכל שנת 1986 (12 חודשים).

מחזור המכירות הכולל של הקבוצה הסתכם ב־9 חודשים ב־758 מיליון שולר לעומת 920 מיליון שולר בכל שנת 1986.

יצוא הקבוצה בשנת הקלנדרית 1987 הסתכם ב־450 מיליון שולר, גידול של יותר מ־10% לעומת שנה קודמת.

מאזן הקבוצה ל־31.12.87 הסתכם לסך של כ־1.3 מיליארד דולר, כשההון העצמי מהווה 467 מיליון דולר. היחס השוטף של הקבוצה עולה מ־1.4 ל־1.6, יחס המצביע על רמת נזילות גבוהה ואיתנות פיננסית של הקבוצה.

היקף השקעות הקבוצה הסתכם בתשעת החודשים בכ־55 מיליון דולר, בעיקר במפעליה בדרום. החברה גייסה בתקופה זו מימון לזמן ארוך בהיקף של כ־70 מיליון דולר, מתוכם 40 מיליון דולר בהנפקות אג"ח בישראל, ו־30 מ' דולר בהלוואות סינדיקציה בחו"ל. חברות הקבוצה שילמו למדינת ישראל תמלוגים בסך של 6.3 מיליון דולר. בנוסף, תשלם כי"ל לממשלה דיבידנד סופי לשנת 1987 בסך 11 מיליון דולר.

הירידה ברווח נובעת מהמשך ירידת מחירים וירידה בביקוש, כאשר רק ברבעון האחרון של השנה החלה התאוששות בביקושים ובמחירים, ומהמשך ירידת הדולר, שהוא המטבע בו נמכרים רוב מוצרי כימיקלים לישראל בעולם.

מנכ"ל כי"ל חיים ארז צופה שיפור ניכר בריווחיות בשנת 1988, הודות לפעולות התייעלות ועליית מחירי המוצרים בשווקים הבינלאומיים. בפעם הראשונה בתולדות כימיקלים לישראל יעלו השנה מכירות הקבוצה על מיליארד דולר והיצוא על חצי מיליארד דולר.

„מבני תעשיה" משלימה מרכזים תעשייתיים באילת וביסוד המעלה

בימים אלה משלימה חברת „מבני תעשיה" הקמת מרכז תעשייתי חדיש בשטח של כ־8,500 מ"ר באילת. המרכז החדיש הוא קומפלקס מבנים בנוי ברמה גבוהה, שתוכנן בצורה מודרנית על בסיס סביבתי מקיף, שיכלול גינון, תאורה, גידור ושילוט ויהיה יוצא דופן באילת.

הפרוייקט הוקם במשך תשעה חודשים בהשקעה של כחמישה מיליון ש"ח. הפרוייקט הושכר לכ־50 שוכרים, לפי עדיפויות שנקבעו על־ידי החברה בשיתוף עם העיריה, בענפי מזון, פלסטיק, ביגוד ובתי מלאכה שונים.

דמי השכירות בפרוייקט 4 ש"ח לחודש בתוספת מע"מ, צמוד למדד המחירים לצרכן. תקופת השכירות שנקבעה היא לשלוש שנים. כמו כן משלימה חברת „מבני תעשיה" הקמת אזור תעשיה חדש בן כ־1,800 מ"ר (3 מבנים) ביסוד המעלה. זהו אזור תעשיה ראשון שהוקם בישוב זה. עם השלמתו יאוכלס הפרוייקט במלואו על־ידי שבעה יזמים מקומיים, ליצור גזיות, שיווק חמרי הדברה וציוד טכני, בתי מלאכה לנגרות, מסגרות, חשמל ומיזוג אויר ומוסך.

דמי השכירות בפרוייקט 2־2.5 ש"ח למ"ר בתוספת מע"מ, צמוד למדד המחירים לצרכן. תקופת השכירות – 5 שנים.

שכונה חדשה תוקם בדרום מערב רחובות

מאת דני צדקוני

בגבעת האהבה שבדרום מערב רחובות הונחה אבן פינה לשכונה חדשה שיבנו במקום החברות „שיכון עובדים" ו„גזית ספייס". היא תימנה 466 יח"ד בבתים משותפים וקוטג'ים. המשתכנים יוכלו בעתיד לפי תוכניות מוכנות ומאושרות כבר עתה להרחיב את דירותיהם.לכשיהיו להם האמצעים לכך. בשכונה המשתרעת על שטח של 200 דונם תהיה כל התשתית של חשמל, טלפונים וכו תת קרקעית. „מה שיראו מעל הקרקע יהיו רק עצים ובתים". בתיה יהיו מחוברים לאנטנת טלויזיה מרכזית.

רוזוליו: 1987 היתה רעה לתעשייה בגלל מדיניות משרד האוצר ובנק ישראל

מאת אבי שוברט

מוכ"ל חברת העובדים דני רוזוליו תוקף את מדיניות משרד האוצר ואת מדיניות המוניטרית של בנק ישראל ואמר כי יצירת תנאים למערכת ייצרנית היא תנאי הכרחי לשיקום המשק לטווח הארוך.

רוזוליו ציין כי אם המדיניות לא תשתנה במהירות אנו עשויים להיקלע למשבר עמוק וקשה יותר מזה שידענו עד כה. להערכתו קיימים היום במשק תנאים המאפשרים לחולל שינוי עמוק ומשמעותי.

רוזוליו הוסיף ואמר כי בניגוד להכרזות האוצר כי שנת 1987 היתה שנה טובה לתעשייה, בשנה זו נדלקו כל הנורות האדומות החיסכון ירד בצורה דרסטית וכמו כן ירדה הריווחיות.

בהתייחסו לנושא התעשייה אמר רוזוליו כי המשק הישראלי סובל מהעדר מדיניות ממשלתית מתאימה על ידי הממשלה על יסוד חקיקה מתאימה.

לדון בדו"ח ששינסקי לפני הבחירות

מאת משה שחל

לא יתכן שמשרד האוצר שביצע רפורמה חלקית ללא לימוד הנושא ישהה דו"ח ועדה שהתעמקה בו

דו"ח ועדת המומחים לרפורמה במס הכנסה ליחידים, דו"ח ועדת ששינסקי, עורר בזמן כתיבתו תהודה ציבורית רבת היקף, אך לאחר הגשתו שקע למי מצולות, ונגנז במגירות האוצר. אני סבור שדו"ח זה מחייב דיון ציבורי מקיף בשל חשיבות הנושאים שנדונו בו, ובשל העבודה המקצועית המעמיקה שבוצעה ע"י חברי הוועדה.

הדעת לא סובלת שאותו משרד אוצר שבצע רפורמה חלקית במערכת המס באפריל 1987, ללא למוד הנושא לעומק, ישהה את החלטותיו ביחס למסקנות דו"ח של ועדה ציבורית שישבה על המדוכה זמן כה רב. כדי לעורר דיון ציבורי מחודש בהמלצות הוועדה אני מציג בכתבה זו את עמדתי ביחס לחלק מהנושאים שנדונו בדו"ח. התיחסות מפורטת לדו"ח אציג בפורום הממשלתי המתאים.

• בתחום הזיכויים האישיים אני תומך בהגדלת נקודות הזיכוי ל„תושב", שמשמעותה העלאת סף המס האפקטיבי. שינוי זה, והקטנה המוצעת בערך נקודות הזיכוי של נישומים ברמת ההכנסה שמעל 5000 ש"ח, יתרמו לגידול בהכנסותיהם של נישומים מהמעמד הנמוך והבינוני, ויביאו להעלאת הפרוגרסיביות של מערכת המס, שנפגעה קשה ברפורמה החלקית שבוצעה ע"י האוצר באפריל 1987. לעומת זאת אני מסתייג מההצעה להעניק 1/2 נקודת זיכוי עבור כל ילד של נשים עובדות ושל אלמנ/ה וגרוש/ה. לאשה עובדת יש להעניק נקודת זיכוי אחת עבור כל ילד, וזאת במגמה להקטין את האפליה הקיימת בינן לבין נשים לא עובדות המייצרות „הכנסה זקופה" בלתי ממוסה. ביחס לאלמנ/ה וגרוש/ה אני לא רואה שום סיבה להפלותם לעומת משפחות חד־הוריות הזכאיות לנקודת זיכוי אחת לכל ילד.

• אני תומך בהצעה להחזר מלא של קצבת הילד הראשון לכל המשפחות, ובטול המס על קצבאות הילד השני והשלישי. קצבאות הילדים, כמוהם כזיכויי מס ואין למסותם, והן צריכות להינתן על בסיס אוניברסלי שיבטיח שוויון אופקי בין משפחות בעלות רמת הכנסה דומה, אך מספר נפשות שונה.

• לא מקובלת לי ההמלצה של הוועדה לבטל את הזיכויים שמהם נהנים תושבים באזורי הפתוח ובקוי העמות. אני סבור שתמיכה באזורי הפתוח באמצעות הנחות במס הכנסה על נישומים, במשולב עם הזרמות תקציביות לבסוס התשתית הפיזית והאנושית, הינה דרך כלכלית יעילה ל„פזור האוכלוסיה", שהינה יעד לאומי. בהקשר זה לא ברור לי כיצד הגיעו חברי הוועדה למסקנה שניתן לפצות את אזורי הפתוח בתקציבי פתוח בהיקף השווה לכמחצית מסכום הזיכויים, מבלי שייפגע היעד של פזור האוכלוסיה. ראשית, לא הוכח עדיין מה שעור התחלופה הכלכלי הקיים בין זיכויי מס לבין הזרמה תקציבית לחזוק התשתית הציבורית. שנית, היעד לא צריך להיות שמירה על הסטטוס קוו בתחום זה, מאחר והמצב הקיים לא משביע רצון. כיום קיימת נהירה מתמדת של אוכלוסיה מהצפון ומהדרום למרכז הארץ, ואנו מתרחקים והולכים מהיעדים שהצבנו לעצמנו בעבר בתחום זה. אם מגמה זו תמשך, אנו עלולים לאבד על פני זמן את המאחז היהודי בגליל ואף בנגב, לפחות מבחינה דמוגרפית.

• לאור הפערים החברתיים הגדלים והולכים ע"פ זמן אני סבור שיש להעדיף את „המשפחה", כיחידת המסוי על פני „היחיד". יחד עם זאת, כדי לצמצם בשעור נוסף את מידת האפליה הקיימת בין עבודה המבוצעת במשק ביתי (מסוי אפס) לבין עבודה המבוצעת בשוק העבודה, וכדי להמנע ככל האפשר מפגיעה בתמריץ לעבוד, אני מציע להעניק לכל אחד מבני המשפחה המשתתף בשוק העבודה 3.25 נקודות זיכוי (כפי שהוצע למעשה ע"י וועדת ששינסקי לנישום יחיד). לבסוף יש לציין, שאמוץ המשפחה כ„יחידת מסוי" יעלה בשלב הראשון את תקבולי המס, ובשלבים יותר יאפשר הפחתה של שעורי המס לכל הנישומים.

• אני תומך בהמלצת הוועדה לחייב את כל האוכלוסיה ב„חובת רווח כללית". הטלת חובת הדווח על כל האזרחים תתרום ללא ספק להגדלת השוויוניות של מערכת המס ולהעמקת הגביה. העמקת הגביה עשויה לאפשר ע"פ זמן גם הפחתה נוספת בשעורי המס, והגברת התמריץ לעבוד. אני סבור שיש להשקיע את כל המשאבים הדרושים כדי שמערכת המס תוכל להתמודד עם חובת הדווח הכללית, גם אם מבצע זה יארך מספר שנים.

• באופן עקרוני אני תומך במסוי רווחי הון מנ"ע, אך במקביל על הוועדה היה לדון גם במסוי דיבידנד. לא ניתן לבצע רפורמה בשוק ההון ובמסוי יחידים מבלי לדון בנושא זה. במיוחד קיים צורך להכיר בדיבידנד כהוצאה מוכרת לצורכי חשוב מס חברות כדי לצמצם את האפליה הקיימת בין גיוס הון באמצעות אג"ח לבין גיוס הון באמצעות הון עצמי.

• הוועדה המליצה לבטל את הפטורים והקלות המס הניתנים עבור השקעות במחקר ופתוח, זולת המקרה של חברה המשקיעה במו"פ בתוך עצמה. אך היא לא הציעה דרכים אלטרנטיביות ויעילות לעדוד ההשקעות של הציבור הרחב בתחום סכון.

• אני תומך בהמלצה של הוועדה לבטל את המס על רווח אינפלציוני המתקבל על נכסים פיזיים ופיננסיים, ושאינם רשומים בבורסה.

לבסוף ברצוני לציין שהבחירות הקרבות לא צריכות להוות גורם להמנעות מדיון ציבורי בנושאים העומדים על סדר היום הלאומי, ובכלל זה במסקנות של וועדות ציבוריות, כגון וועדת שינסקי. נהפוך הוא, יותר מכל זמן אחר, על הדרג הפוליטי לנהוג בתקופת בחירות בהגינות כלפי קהל הבוחרים, ולהביע את עמדותיו בנושאי חברה וכלכלה.

מרכז הקבלנים: מחסור בברזל פוגע בענף הבניה

מנכ"ל מרכז הקבלנים והבונים אינג' צבי צילקר פנה אל מנהל אגף המתכת במשרד התעשיה והמסחר בדרישה לאפשר מיידית יבוא של 20,000 טונות ברזל, כדי להתגבר על מחסור בפלדת בנין.

במכתבו אומר צילקר, כי למרות היקף העבודה הנמוך כרגע בענף הבניה מתקבלים דיווחים על מחסור בברזל. בחודשים נובמבר־דצמבר אשתקד התלוננו הקבלנים על מחסור בברזל ונענו, כי תוך 2־3 שבועות תבוא הבעיה על פתרונה. היום שישה חודשים לאחר התשובה קיים מחסור בברזל בשוק. הפתרון היחיד, להערכת צילקר, הוא יבוא ברזל בהיקף של 20,000 טונות.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5252.51	5195.17	גורן	477.76	472.13	כרמל	139.46	137.30	ענבר	117.98	115.46
אבוקה	396.65	388.00	גיא	109.82	108.19	כתר	1263.47	1245.24	ענת	2327.06	2309.96
אבגד	281.93	276.52	גיל	3354.35	3288.68	להב	4989.96	4892.24	עפרוני	544.50	537.86
אגם	111.69	109.53	גלית	692.62	684.13	למשקיע	134.05	132.64	ערמון	130.77	128.30
אדיר	1892.84	1855.64	דובדבן	349.91	346.55	לפיד	317.41	315.95	פאר	1666.62	1634.25
אדום	158.25	155.28	דוכיפת	517.12	518.81	לקט	2060.86	2019.56	צבר	560.20	553.10
אופיר	173.73	172.52	דולב	262.21	256.84	לשם	411.97	409.24	צופית	491.07	485.01
אור	436.50	432.70	דורון	151.79	148.96	מבחר	1479.42	1451.55	צוק	134.57	134.04
אוריון	133.04	130.42	דותן	289.20	283.79	מבטח	4219.19	4182.43	צמיד	1221.94	1197.48
אורלי	307.95	305.72	דליה	608.17	589.75	מגן	277.26	275.30	צמיחה	527.63	520.16
אורן	859.60	842.90	דרור	335.60	329.58	מגוון	3896.15	3868.74	צמרת	154.45	153.30
אייל	5619.75	5510.23	דקל	347.57	340.27	מור	1591.54	1569.09	צריח	108.29	106.87
אירוס	5761.74	5643.31	הדס	396.17	393.58	מורן	875.26	864.60	קלע	173.35	172.49
איתן	826.05	815.77	הילה	430.08	428.14	מטח	25968.62	25569.06	קשת	112.57	111.20
אלון	687.90	674.03	הדר	582.51	572.51	מימד	1106.12	1084.83	רננית	17594.50	17445.47
אלמוג	710.37	701.71	זוהר	117.38	115.69	מכלול	95.17	93.36	רימון	143.03	142.79
אנליסט			זיו	144.86	142.74	מעוף	4680.98	4591.62	רקפת	909.71	894.94
אג"ח	108.71	107.24	זינוק	102.80	108.64	מעיין	788.03	775.46	רשף	439.23	433.38
אנליסט			זיק	92.14	89.92	מקשה	416.51	413.77	שביט	487.53	481.57
גמישה	99.76	97.53	זמיר	430.86	425.56	מרווח	133.78	133.26	שוהם	366.36	362.98
אנליסט			חוחית	175.23	172.88	מרום	1454.06	1427.01	שחף	106.96	105.66
מניות	89.42	87.25	חליפין	154.68	154.19	נוגה	156.86	154.55	שירה	456.96	453.54
אנקור	96.73	95.73	חלמיש	224.50	223.05	נטיף	268.17	266.27	שמיר	444.88	436.23
ארז	297.39	293.75	חץ	159.55	159.23	נטע	461.99	455.86	שנהב	660.53	650.92
אש	130.95	128.07	טופז	122.27	119.59	נילי	133.94	131.96	שסק	688.46	675.10
אשל	195.93	192.11	טל	6676.77	6602.94	סביון	647.76	636.25	שקד	197.78	193.93
אתגר	84.23	83.20	יובל	489.41	483.56	סגולה	148.16	145.24	תאנה	249.41	247.02
אתרוג	271.25	268.62	יהלום	170.78	167.55	סלע	404.79	402.10	תדהר	511.12	503.58
בדולח	151.95	149.87	יסודות	364.17	360.98	סנונית	574.24	567.22	תירוש	593.29	586.03
ברוש	530.74	520.51	יערה	481.61	475.87	ספר	376.78	372.29	תנופה	110.48	108.28
ברק	469.48	460.14	כוכב	290.34	286.80	ספיר	176.31	175.96	תפוז	275.73	270.43
בקעת	332.26	329.84	כחל	133.49	131.88	עדיף	360.24	356.12	תפוח	213.21	211.72
גביש	1632.91	1601.44	כלנית	655.95	644.40	עדית	771.84	766.14	תרשיש	121.79	119.48
גבע	122.82	121.03	כספית	281.18	279.06	עידן	527.92	520.30	תשרי	565.68	561.04

עו"ד חגי מירום קיבוצניק צעיר רץ לכנסת

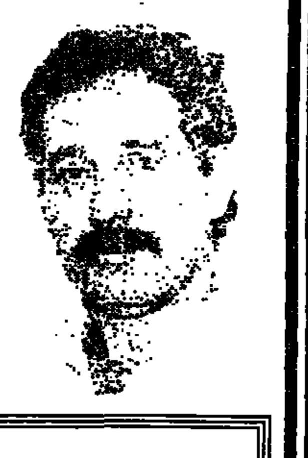

השבוע מסיים **עו"ד חגי מירום** את תפקידו כמזכ"ל הנוער העובד והלומד ומקבל שבחים רבים על פעליו, במיוחד בתחומי החינוך הרעיוני, הדו קיום והשילוב בין הגורמים השונים בתנועת העבודה. השבוע יתמודד עו"ד חגי מירום בעשיריה השלישית לרשימת העבודה לכנסת, ומי שיודע מה עשה עד כה מצפה לראותו משקיע את מרצו גם בכנסת.

חגי מירום מתכוון לפעול בכנסת בתחומי ההתיישבות (במיוחד בגליל, בנגב ובקו העימות), ערי הפיתוח והשכונות, כלכלה, חוקה חוק ומשפט.

מועצת פועלי ירושלים
מברכת את הח'
חגי מירום
מזכ"ל הנוער העובד והלומד
לרגל סיום תפקידו
עובדי מועצת פועלי ירושלים ועובדי הנוער העובד והלומד מחוז ירושלים
מאחלים לו הצלחה בהמשך הדרך

לחגי מירום
המזכ"ל היוצא של הנוער העובד והלומד
שלוחה ברכת
חבר הועדה המרכזת וסגן יו"ד אגף הארגון ומועצות הפועלים — נואף מצאלחה
מזכיר מועצת פועלי נצרת — מוחמד אבו אחמד
מזכיר מועצת פועלי שפרעם — חליל מטעל
מזכיר מועצת פועלי מרכז הגליל — מוניר פארס
מזכיר מועצת פועלי טייבה — לוטפי ג'בארה
מזכיר ועד פועלי סח'נין — טאלב חלאילה
מזכיר ועד פועלי טמרה — עפו דיאב
מזכיר ועד פועלי כפר כנה — עדי עדוי
מזכיר ועד פועלי אום־אל־פאחם — יוסף ג'אבר־ין
מזכיר ועד פועלי רהט — טאלב אבו האני

هكذا من الأصل

مكان الأصل

חברת האם של בל"ל תדון בהחלטותיו

העילה: בל"ל קיבל החלטות שאינן תואמות המלצות „אוצר התיישבות היהודים"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מועצת חברת „אוצר התיישבות היהודים", החברה האם של בנק לאומי, תדון ביום מחר בהחלטות הדירקטוריון בל"ל בענין שכר הבכירים. הדיון מתחייב לאחר שההחלטות שהתקבלו בבל"ל לא תאמו את החלטות חברת האם שלו.

אתמול אמורה היתה להתקיים האסיפה הכללית של החברה האם ועל רקע האירועים בבנק לאומי, שלא אפשרו גם את קיום האסיפה הכללית בבנק, נדחתה גם האסיפה של החברה האם.

יו"ר מועצת המנהלים של „אוצר התיישבות היהודים", דוד שטרן, מסר עם זאת לחברי האסיפה דו"ח על השתלשלות העניינים בפרשת ההפרשות לבכירים. הוא גילה כי מחר תקיים מועצת החברה האם דיון בהחלטות האחרונות של בל"ל בפרשה. כזכור החליטה החברה האם כי יש להשעות את הסכמי הפרישה המופלגים.

דירקטוריון בל"ל החליט לעומת זאת לנקוט קו פעולה אחר: ההסכמים לבכירים שפרשו קוצצו לרמה של 100 אחוז בעוד שלגבי העובדים שלא פרשו והחתומים על חוזים אישיים הוחל בכו"מ לשינוי חוזים אלה, לאחר ששבעה עובדים הסכימו להיכנס למו"מ על שינוי תנאי העסקתם.

לא ברור עדיין מדוע הבנק לא קבע באורח חד־צדדי הורדת רמת הסכמי הפרישה לבעלי החוזים האישיים העובדים עדיין בבנק, כפי שנעשה לגבי אלה שפרשו, אלא הסכים להיכנס איתם למו"מ, כאשר ברור שמבחינה ציבורית לא יוכל להבטיח יותר תנאי פרישה מעבר להסכם הקיבוצי.

באסיפה הכללית של „אוצר התיישבות היהודים" אתמול קרא שמחה שנקר להתפטרות כל ראשי החברה. אחד הנוכחים הזכיר שגם שנקר זכה לקבל מבל"ל פיצויים בשיעור מאות רבות של אחוזים. יו"ר ועד העובדים של בל"ל לואי רוס, שניסה גם הוא לומר דברים באסיפה, לא קיבל את זכות הדיבור מאחר שאינו בעל מניות.

הרשות לניירות ערך תבדוק

יו"ר הרשות לניירות ערך אריה מינטקביץ מסר אתמול כי הרשות עורכת בדיקה משלה בפרשה, שאינה קשורה בבדיקה הנערכת על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. נראה כי בדיקת הרשות תתרכז בעיקר בשאלת הגילוי הנאות בפרשה.

ברהט יופעל „סל תרבות"

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

צעד נוסף בדרך למודרניזציה עושה העיר הבדווית רהט בנגב. מדובר בפרוייקט משותף למשרד החינוך ול„אמנות לעם" שיחל לפעול בשנה הקרובה.

כל תלמיד בדווי מגן חובה עד כיתה י"ב יימצא במעקב במסגרת הפרוייקט ויהנה ממופעי תרבות ואמנות. המימון בא בחלקו ממועצת רהט ומשני הגופים האחראים לפרוייקט. כמקובל בחינוך היהודי, ישתתפו הורי התלמידים אף הם בתשלום סמלי בהוצאת התוכנית.

התעשיינים ממשיכים בהתנגדותם להגדלת ההפרשות לפנסיה

מאת חיים ביאור סופר „דבר"

התאחדות התעשיינים מחתה אתמול בפני „מבטחים" – הגדולה מבין קרנות הפנסיה של ההסתדרות – על כך ששלחה הודעות לכל המפעלים כי עליהם להגדיל את הפרשותיהם לפנסיה בשיעור של 1.5 אחוזים (אחוז אחד המעסיק וחצי אחוז העובד) החל באפריל 88'.

במכתב ששלח ראש אגף עבודה ומשאבי אנוש בהתאחדות התעשיינים, עו"ד יוסי גטניו, למנכ"ל „מבטחים" עמוס ערן, הוא מציין כי העובדה שהאוצר הכיר לצורך מס בתוספת ההפרשה של המעסיקים לקרנות הפנסיה אינה מחייבת כלל את המפעלים החברים בהתאחדות התעשיינים. „דרישת „מבטחים' להגדיל את גובה ההפרשות לפנסיה, מנוגדת להסכם הפנסיה ותקנותיו", טוען נציג התעשיינים.

גורמים במערכת הפנסיה ההסתדרותית מעריכים שהתנגדות התעשיינים היא טקטית בלבד ועמדתם תשתנה במסגרת הסכמי השכר שייחתמו עימם בקרוב.

בינתיים הזימה ההסתדרות את הטענות על מפולת הצפויה לשבע קרנות הפנסיה שלה, לנוכח הגידול בהיקף ההוצאות לתשלומי פנסיה לעומת הגבייה מהמבוטחים. יו"ר האגף לביטחון סוציאלי, דב פלג, יצא אתמול בהודעה לפיה קרנות הפנסיה הן „מערכת איתנה המהווה עורף פנסיוני יציב למבוטחים". לדבריו, בשנת '87 הסתכמו הוצאותיהן של הקרנות לפנסיות ב־770 מיליון שקל ואילו הגבייה הסתכמה ב־875 מיליון. כן קיבלו הקרנות ריבית בסך 650 מיליון שקל וסכום זה מושקע להגדלת הקרן הצבורית.

חרם על „שופס" בגלל „פרסומי תועבה נוראים"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

החרדים בירושלים שוב מטילים חרם, הפעם נגד בקבוקי המשקה של „שופס".

מודעות מאירות עיניים, שהודבקו במאה שערים, קוראות לציבור לא לקנות משקאות מתוצרת זו. הסיבה היא ש„שופס" מפרסמת „פרסומי תועבה נוראים בכל הארץ". בגלל המודעות „באטרף", כך מוסבר, אברכים ורבנים. „על כן נלך בעקבותיהם ולא נסייע בכספינו לעוברי עבירה הגורמים להסתלקות השכינה מישראל".

דרוזי שיורשע בסחר סמים יוחרם בעדתו

מאת יוסי ליבוביץ' סופר „דבר"

בכינוס מיוחד בשבת של כל נכבדי העדה הדרוזית הוחלט פה אחד להחרים כל אדם בעדה שיורשע על סחר סמים. משמעות החרם היא אי יכולת להתחתן, לסחור, אי־השתתפות באבל או בשמחה וכן חרם דתי וחברתי שיימשך שבע שנים. זו פעם ראשונה בתולדות העדה בישראל שחרם מסוג זה, בעיקר דתי, מוכרז קבל עם ומתקבל פה אחד.

הכינוס נערך ליד קבר תאדר, הקדוש לדרוזים, בכפר יאסיף בגליל המערבי בהשתתפות ראש העדה שייח' אמין טריף. מי ששכנע במיוחד לנקוט את הצעד יוצא הדופן היה מפקד משטרת עכו, סנ"צ חיים דרש, שסיפר שם עד כמה השתרשה תופעת הסחר בסמים בקרב רבים מבני העדה, בעיקר בכפר ירכא. לדבריו מזה שש שנים מתנהל סחר סמים ההולך וגובר והאוכלוסיה סרבה עד כה לשתף פעולה עם המשטרה בטענה כי אסור להלשין ולהפקיר אחים".

מספר דרש: „הם לא הבינו כי מי שמתעסק בסמים סופו להיפגע ראשון, וכך דברים בסיסיים בחברה הדרוזית כמו אחה וילדים, מנוצלים לסחר סמים".

דם מהכנסת ומהממשלה – לפיקוח נפש

(יורם לוי). – כבכל שנה מארגן מד"א התרמת דם במשכן הכנסת. השנה נוצל האירוע על ידי ראשי מד"א וביניהם נשיא הארגון פרופ' אריה הראל למסע הסברה נגד מחיקתו של מד"א מספר התקציב. בין הראשונים לתרומה היו יו"ר הכנסת שלמה הלל ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו (בתמונה). „כעת לא רק שאני תורמת את הנשמה למערכת הבריאות, אלא גם דם", אמרה השרה. היא ציינה את האבסורד שכל מנת דם שנתרמת רק מעמיקה את הגרעון התקציבי של מד"א משום שמחיר המנה המשולם על ידי מוסדות הבריאות נמוך מן העלות הישירה של הטיפול בדם ואספקתו. ח"כ רפאל איתן התבדח באומרו שביד אחת זורם בעורקיו דם, אולם ביד השניה זורם... שמן (צילום: יצחק הררי)

מנהל הנוירוכירורגית בבילינסון שנעצר ושוחרר:

כל הכספים בעד הניתוחים נועדו לקרנות מחקר בביה"ח

(ע). – ד"ר יחיאל הילבורן, מנהל המחלקה הנוירוכירורגית של בילינסון, הובא אתמול לבית משפט השלום בתל אביב כחשוד בגביית כספים לכיסו בעד ניתוחים שערך בבית החולים. הוא שוחרר בערבות 30,000 שקל.

בא כוח המשטרה סיפר כי ד"ר הילבורן נעצר שלשום בנתב"ג בעת שביקש לצאת לכינוס באנגליה. החוקר מסר כי היחידה לחקירות הונאה החלה לפני חודשים אחדים בחקירה בעקבות מכתבים אנונימיים שהגיעו למרכז קופת חולים. הם נשלחו על ידי חולים שניתח ד"ר הילבורן. נאמר בהם כי נתבקשו לשלם בעד הניתוחים.

החוקרים גבו עדויות מחולים שטופלו על ידו וניהלו חקירה סמויה. שמו של ד"ר הילבורן הוכנס למסוף המשטרתי בנתב"ג כדי למנוע את יציאתו מן הארץ. החוקר אמר כי בעת ביקורת הדרכונים באולם הנוסעים היוצאים נעצר ד"ר הילבורן ונלקח למשרדי היחידה לחקירות הונאה של המטה הארצי ביפו. הוא נחקר ולאחר מכן נכלא באבו כביר.

סניגורו של החשוד, עו"ד דן שיינמן, הכחיש בשם מרשו את החשדות של המשטרה. ד"ר הילבורן טען כי כל הכספים שקיבל מהחולים בעד ניתוחים וטיפולים נועדו לקרנות המחקר של המחלקה הנוירוכירורגית ושל בית החולים והוא לא הכניס לכיסו אף לא אגורה אחת. לטענתו, על כל אגורה ששולמה לקרנות המחקר ניתנה קבלה וכל הפעולות נעשו כדין.

בא כוח המשטרה לא הביע התנגדות לשחרור בערבות מאחר שחקירתו הסתיימה. הוא ביקש מהשופט לאסור על הרופא את הכניסה לתחומי בילינסון במשך חודש, אולם השופט לא נעתר לבקשה וציין בהחלטתו כי יש לאפשר לד"ר הילבורן „להמשיך בעבודתו הרפואית החשובה" והמקביל להמשך בחקירת הפרשה.

חצי מיליארד ד' – אומדן הנזק אם תימשך הירידה בתיירות

מאת דוד משעיה, סופר „דבר" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריר מזמן היום את כל גורמי ענף התיירות לדיון חירום במצב שנוצר בענף בגלל הירידה הגדולה בתיירות חו"ל כתוצאה מהאירועים בשטחים, ירידה [illegible]

בדיון ישתתפו נציגי התאחדות בתי המלון, מרכזי [illegible], נסיעות, ראשי חברות תעופה, מובילי תיירים ואחרים.

גורמי תיירות קובעים כי אם תימשך הירידה בתיירות חו"ל [illegible] בסך 500 מיליון דולר [illegible] בענף.

השר שריר יציג בפני המשתתפים את הפעולה הרחבה שעושה משרד התיירות למנוע פגיעה בענף. כן יבקש מהם הצעות לקידום התיירות.

המנהל יתנצל ויפעל לפי ההוראות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

מנהל בית הספר הדתי „בית יעקב" בבאר שבע, הרב צבי אלצר, יתנצל על התקרית שארעה בבית ספרו ביום הזיכרון האחרון לחללי צה"ל, כשהתלמידים לא עמדו דום בהישמע הצפירה, והוא יתחייב לפעול על פי ההוראות שבחוזר מנכ"ל משרד החינוך. כך ממליצה הוועדה המוניציפאלית שמונתה לבדיקת הפרשה, בראשותו של סגן ראש עיריית באר שבע רפי שטרית.

הוועדה, שהוקמה זמן קצר לאחר פרסום הפרשה בכלי התקשורת, בדקה את כל ההיבטים התחיקתיים, ההלכתיים, החינוכיים והחברתיים של המקרה. היא ממליצה לנקוט סנקציות נגד בית הספר ובהן שלילת התקציב וקיצוץ תקני כוח האדם בו. המלצות אלה טעונות אישורה של מליאת מועצת העירייה.

היועץ המשפטי שלה, עו"ד אסא אליאב, שנדרש לחוות את דעתו על המקרה, טען בפני הוועדה כי החוק אינו מטיל כל סנקציה נגד מפירי החוק, שכן לדבריו, משמעות המילה „דומיה" אינה מחייבת עמידת דום.

סופר „דבר" מציין כי חוזר המנכ"ל של מרכז החינוך העצמאי קובע כי ברשת „בית יעקב" נקבעו נוהלים לכיבוד זכרם של החללים ביום הזיכרון. נאמר בו באורח כללי ש„זכר חללי המלחמות יכובד לפי המסורת שבידינו מדור לדור", אולם לא נאמר שם דבר על הורדת הדגל לחצי התורן ועמידת דום לדקת דומיה.

הרב מ.ר. הלוי מבאר שבע, שהתבקש לחוות דעה הלכתית על ידי הוועדה, קבע: „על הלומדים לקום בעת הצפירה ולהרהר בדברי תורה למשך דקת דומיה".

בתום חמישה חודשי חקירת הפיצוץ בחוות המיכלים

המשטרה ממליצה לשפוט את פזגז שני עובדיה ונהג מיכלית הגז

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

כחמישה חודשים אחרי הפיצוץ והתלקחות הגז בחוות המיכלים בקריית אתא, סיימה אתמול משטרת זבולון את חקירת כל המעורבים בפרשה בהמלצה להעמיד למשפט פלילי את חברת פזגז, שניים מעובדיה ונהג מיכלית הגז שהיה אז בחווה.

המלצת מפקד תחנת זבולון, סנ"צ שרגא לוי, אושרה על ידי לשכת החקירות במרחב חיפה והועברה ללשכת התביעות במרחב בראשות הפ-פקד משה־פפו להכנת כתבי אישום.

האנשים שהומלצו להעמדה למשפט הם: מנהל חברת פזגז זאב אשכנזי כממיצג החברה, שני עובדיה שנפצעו אז קשה גיורא שגב (37) מהקריות שהיה אחראי על מתקן המילוי בעת התקרית (בגלל פציעתו נקבעו לו 45 אחוזי נכות), ואהוד עיבל (32) מקריית אתא, שהיה סגן האחראי על המתקן וכן הנהג אפרים זומרפלד (37) מבאר שבע. סעיפי האישום נגדם: רשלנות ותקלה ציבורית.

קציני משטרת מרחב חיפה בראשותו של מפקח שי לשר מתחנת זבולון, שניהל את החקירה, התלבטו ארוכות אם להעמיד למשפט פלילי גם את מנהל חוות המיכלים יצחק צ'רנין, האחראי הישיר בתוקף תפקידו לאירוע. צ'רנין, באמצעות שני עורכי דין, הצליח להמציא לחוקרים מסמכים רבים המעידים על חפותו, למשל – ההנחיות שמסר לעובדים נאמר כי אסור למלא גז אם ליד מיכלית לא יימצאו לפחות שני עובדים. עוד מסתבר כי גם בפני הנהלת פזגז התריע צ'רנין על תנאי הבטיחות ירודים בחווה. הוא אף דרש ממנה להתקין מתקני בטיחות, אולם היא לא מיהרה להיענות בגלל ההשקעות הכספיות הכבדות הקשורות בכך.

החקירה העלתה כי צ'רנין התריע שפיצוץ כזה עלול להתרחש. החברה, שלא עשתה הרבה לשיפור תנאי הבטיחות, תואשם איפוא בכך שחוות המיכלים נוהלה בצורה שסיכנה את שלום הציבור.

גם לגבי ראש מינהל הדלק שמעון גלבוע, שנחקר במשטרה, נמצא שאין לו אחריות שילוחית לפיצוץ, מפני שאין לו נגיעה לבטיחות מתקני הגז אלא רק לאספקתו.

בחקירת המשטרה מתברר כי לו שני העובדים, גיורא שגב ואהוד עיבל, נשארו ליד המיכלית ולא עזבו את משמרתם – כל האירוע היה נמנע. זאת, מאחר שזמן קצר לפני הפיצוץ ארעה במקום תקלה וכתוצאה מכך השתחרר לאוויר ענן גז, אולם שני העובדים שנמצאו ליד המיכלים, התגברו על התקלה ודבר לא אירע. השניים, כך מסתבר, מלאו את המיכלית בגז והלכו לנוח בחדר סמוך וכשהשתחרר צינור הגז ממקומו, לא היה אדם שיתקן את התקלה מייד. מכאן ההמלצה להעמיד למשפט את נהג המיכלית מפני שהוראות התעבורה מחייבות אותו להישאר ליד המיכלית בעת מילוי גז.

אשר לגורם שגרם את הפיצוץ, המשטרה מצאה ראיות בזירת האירוע כי פנסים חשמליים שבמקום לא היו מוגנים והם שיכלו לגרום ניצוץ. גם יתכן שענן הגז שהתפשט באוויר פגע בניצוץ חשמלי ממקור אחר ואז נגרם הפיצוץ.

לאחר סבל רב
נפטר חברנו היקר

חנן הופמן

ההלויה תתקיים בקיבוץ גשר הזיו היום יום ד' ל' בסיון תשמ"ח 15.6.88 בשעה 15.00

בית גשר הזיו

נא להמנע מביקורי תנחומים

למשפחת הופמן
ולקבוץ גשר הזיו

משתתפים בצערכם
על מות

חנן ז"ל

בית קטורה

חלפו כבר 20 שנה עת נלקח מאתנו יקירנו

סגן אבנר אפשטין ז"ל

ביום שישי ב' בתמוז תשמ"ח (17.6.88) תיערך אזכרה ונתייחד עם זכרו בשעה 11 לפנה"צ בהר הרצל
נפגשים ע"י השער ב־10.45 לפנה"צ

המשפחה

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירתה
בשיבה טובה של אימנו וסבתינו היקרה

עדה כהן בת ר' **חנוך** ז"ל

ההלויה תצא היום יום רביעי ל' בסיון תשמ"ח 15.6.88 בשעה 4 אחה"צ מבית המנוחה רח' ישורון 45 הוד השרון לבית העלמין ברמות השבים.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים. השבעה בבית המנוחה.

אבלים:

בנה וכלתה חנוך ורות כהן
בתה וחתנה זהבה ומשה שדר
הנכדים עקיבא, רחל, שלמה חיים
הנינים וכל בני המשפחה

לחברי המרכז שלום!

הכרעת מרכז מפלגת העבודה לגבי הרכב רשימת המועמדים לכנסת ה־12 היא החלטה פוליטית־תנועתית בעלת משמעות מכרעת בחיי מפלגתנו. זוהי גם הכרעת המפלגה על התנועה הקיבוצית המאוחדת ומקומה במפלגה.

מועמדי התק"ם העומדים לבחירה היום מהווים צרוף של תרומה סגולית לעבודה פרלמנטורית וכח משיכה אלקטורלי, יחד עם ביטוי ממשי לתנועה התיישבותית המפוזרת על פני כל הארץ והמקיימת אורח חיים יהודי ושיתופי.

אנו פונים אליך לתמוך במועמדי התק"ם:

יעקב צור ואברהם כץ־עוז – לעשיריה הראשונה.

זהו המינימום שהיה לתנועה הקיבוצית מאז ומעולם – שני חברים עד מקום 17 ברשימת העבודה לכנסת.

עדנה סולודר – לעשיריה השניה.
חגי מירום – לעשיריה השלישית.

אנו מבקשים לתמוך **במנחם גלעד ויוסל'ה בר־ציון – לעשיריה הרביעית.**

אנו מאמינים בנצחונה של מפלגת העבודה בבחירות לכנסת ה־12 אם נבחר נכונה.

בברכת חברים

ישעיהו פרי **אהרון ידלין**
מזכירים

מנחם אריאב

המועמד הנבחר של מחוז הצפון - הגליל **לכנסת**

לחברי מרכז מפלגת העבודה

יקירי חברי המרכז

פניה אחרונה ברגע חשוב וקובע!

אני מועמד בעשיריה השניה

נבחר יחיד של מחוז הצפון - הגליל, איש הגליל היחיד בעשיריה השניה בטוחני. כי חשוב אתה שלגליל יהיה ייצוג בכנסת ה־12 ואני מסוגל ויכול למלא את השליחות

קולך מכריע

אנא הצבע
מנחם אריאב
ראש העיר נצרת־עלית ויו"ר מועצת הגליל

ביום רביעי 15 ביוני 1988 בשעה 6.30 אחה"צ תתקיים בבית ראשוני פוע"צ ת"א רח' ברנר 14

בָּמָה פוליטית בשפת יידיש

הנושא: **בעיות „הבריאות" במדינה**

בהשתתפות: פרופ' **י. לס**, מנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר **ס. ברק, ד. אורגן, מ. פלוטניקוב**, מ.פ. ת"א ויפו

בתוכנית האמנות: שרה פלדמן – ישא אייזנשטין

דמי כניסה 3 שקלים
כרטיסים להשיג בבית ברנר ובבית ראשונים.

ההנהלה

לחברינו
מרים ואברהם ביבס

איחולי מזל טוב לנישואי הבת

דגנית עם בחו"ל **רוני**

בית „דבר"

למשפחות
מרים ומקס מלכה
וג'ולייט ומשה זקוטו

מיטב הברכות והאיחולים לנישואי בניכם

לבנה עב"ל **יעקב**

מאחלים
דינה ואלברט אמסלם

למשה ריבלין
יו"ר הדירקטוריון של הקרן הקימת לישראל

עם קבלת
אזרחות כבוד של העיר כרמיאל

שא ברכה נאמנה

ארגון עובדי הקק"ל
המזכירות הארצית
קריית־חיים

קרן בטוח ופנסיה לפועלים חקלאים
ובלתי מקצועיים בישראל
אגודה שיתופית בע"מ

הזמנה להציע הצעות לרכישת משרד בתל־מונד

ניתנת בזאת הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת משרד בן 2 חדרים + שרותים בקומה ב' הנמצא במרכז מסחרי תל־מונד בגוש 7788 חלקות 59/9, 59/12 הרשום בהתאם לחוק בתים משותפים.

הזוכה בהצעה ישלם במזומן את מלוא המחיר לא יאוחר מ־7 ימים מיום פתיחת ההצעה.

לכל הצעה יש לצרף צ'יק כשעור של 10% מסכום ההצעה.

הצעת המחיר לא תכלול מ.ע.מ. שיחול על הקונה והיטל השבחה במידה ויחול ישא הקונה.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות עד לתאריך 22.6.88 שעה 12.00 לפי המען:

שד' שאול המלך 8, תל־אביב, קומה 6, חדר 624 ולציין על המעטפה „משרד בתל־מונד".

קרן הבטוח אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מפלגת העבודה הישראלית
דור ההמשך

לחברנו **ד"ר רן כוהן** חבר מזכירות דור ההמשך
עם בחירתך לוועדה המרכזת
וליו"ר האגף לתרבות ולחינוך בהסתדרות
מיטב הברכות וברכת הדרך

משה כהן יו"ר דור ההמשך
וחבריך במזכירות דור ההמשך

עירית קרית מוצקין
מחלקת הנדסה
מכרז מס' 4/88

מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע אחזקה שנתית וסלילת כבישים, מדרכות, שבילים, אי"ם, עבודות ניקוז ותיקוני ניקוז, תיקוני בורות וציפויי בכבישים ובמדרכות.

רשאים להשתתף במכרז זה רק „קבלנים רשומים" לעבודות נושא המכרז בהתאם ל„חוק רישום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט – 1969 ותקנותיו". את חומר המכרז ניתן לקבל במשרד מהנדס העיריה תמורת תשלום של 100.– ש"ח שלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות והמסומנות לתיבת המכרזים במשרד מנכ"ל העיריה עד לתאריך 27.6.88 שעה 12.00 בצהריים בצירוף ערבות בנקאית מטעם בנק מוכר בגובה 5% מהיקף העבודה.

כל מציע חייב להמציא אישור המעיד על ניהול פנקס חשבונות על פי פקודת מס הכנסה, תעודת עוסק מורשה לפי חוק מס ערך מוסף ותעודת רשם הקבלנים בציון הסוג המקצועי והכספי.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה יותר או כל הצעה שהיא.

שמחה מילר, ראש העיר

רשות הגנים הלאומיים

„אל מול מצדה"

חזיון אור וקול

רשות הגנים הלאומיים מודיעה
כי לא תתקיים הצגת החזיון האור־קולי
ביום ה' 23.6.88.

המרכז למורשת היהדות ע"ש ספיר
לחברינו **אברהם עודד כהן**
מנהל אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות
ולכל עובדי האגף

ברכות לקבלת אות הנשיא למתנדב

הנהלת המרכז ועובדיו

עוואד כי ימלוך

גם זו, כמובן, מזימה של התקשורת האמריקאית העוינת. לפני כמחצית השנה, בימיה הראשונים של ה„אינתיפאדה", התכנסו למיפגש חשאי שלושת הגדולים של חדשות הטלוויזיה, נשיאי חטיבות החדשות של „סי־בי־אס", „אנ־בי־סי" ו„איי־בי־סי". הם הביעו סיפוק מובן מהסרטים המרהיבים של הפגנות פלשתינאים והסתערויות צה"ל, של יידוי אבנים והבערת צמיגים, אך ביקשו להיערך לדעיכה אפשרית של המהומות ושל התעניינות צופיהם גם יחד. „הבעיה היא שחסרים לנו ראשים מדברים, אנשים שיסמלו בעיני הצופים את הפלשתינאים במאבקם נגד ישראל", אמר אחד מוקצי־טלוויזיון. „בדיוק", אישר הברו־מתחרהו, „ערפאת כבר נמאס והוא בכלל לא מנהיג ההתקוממות. אין מנהיגים מקומיים, או שהם במחתרת. ואם כבר יהיה מישהו כזה, הוא הרי יישאר שם, וגם אם לא, הוא מוכרח לדבר אנגלית היטב ובמבטא אמריקאי". לשלישי היה מועמד שהמכרז נתפר ממש לפי מידותיו: פלשתינאי שחזר לירושלים עם אזרחות ורעיה והתנהגות אמריקאית והטיף להתנגדות אי־אלימה לשלטון הישראלי. „מובארק עוואד?" אמר השני בפיקפוק. „מי זה בכלל? מי שמע עליו?" הוא נרגע רק לשמע הסברו של המציע: „סמוך על הישראלים: הם כבר יעשו את כל השגיאות האפשריות. תן להם כמה חודשים והם יהפכו לנו את עוואד לכוכב".

אש"ף או לא אש"ף (ומעטים הפלשתינאים שאינם מזדהים לפחות חלקית עם האירגון הנחשב בעיני ערבים ואחרים מוסמך לדבר בשמו), עוואד אולי אינו צדיק גדול, אבל מי שהחליט לגרשו בוודאי אינו ענק־החוכמה. גם אם עוואד מסוכן לישראל, הרי סכנתו בחוץ רבה מאשר בפנים. דרושה מנה גדושה של אטימות, או סמיכות מופלאה לבחירות, כדי להתעקש לומר „לא" לגדולי ידידיה של ישראל, הנשיא רייגן ושר־החוץ שולץ וחברים מרכזיים בקונגרס, להבריחו לתוככי מטוס במבצע דמוי־ואנונו (כאשר ברור שמקץ תריסר שעות יצולם בלאו הכי בניו־יורק) ולהיכנס לכוננות־ספיגה מול מטח הגינויים והדיווחים השליליים. מוזר כיצד מי שטען מלכתחילה, כי ההתקוממות היא בעיקר המצאה תקשורתית, מגרש עתה מוקד התעניינות כזה, סמל חדש למאבק הפלשתינאי, היישר לארץ הזדמנויות השידור הבלתי־מוגבלות.

חייב להיות הסבר אחר, אולי גם הוא מהתחום המזימתי: במוחם הפורה של יצחק שמיר ועוזריו נהגה הרעיון לעשות את מובארק עוואד למנהיג פלשתינאי ולבן־שיח עם ישראל. לשם כך ניתן לו הכשר של קדוש מעונה, והוא יצא בשליחות בלתי־רשמית לאמריקה, שם יתוודעו אליו שולץ, הקונגרס והציבור, עד שיאפיל על ערפאת וחבריו, יצורף למשלחת הפלשתינאית למשא־ומתן, ושלום, או לכהות אי־אלימות, על ישראל.

רשות השידור / דניאל בן־סימון

נוסח מק־קרתי

שלמה קור ואליקים העצני חברו כדי לטהר את רשות השידור מ„המאפיה השמאלנית". הסגנון מוכר מאי־שם ולא סימפאטי. התראה

כניסתן של שתי דמויות ססגוניות לגוף הסוער בלאו הכי של מוסדות רשות השידור מבטיחה אקשן והתרגשות. השניים הם המשנה ליושב־ראש הוועד המנהל שלמה קור, וחבר המליאה אליקים העצני. הראשון מטעם הליכוד והשני מטעם התחייה.

כבר בישיבה הראשונה של מליאת רשות השידור הסתודדו השניים כדי לתאם את האופי ואת הקצב של המהלומות, שהם מתכוונים להנחית על הטלוויזיה. הם הפיצו בין חברי המליאה מסמך שאליו מצורפת חוברת פרי רוחו של העצני. במסמך הוא מציע למליאה למנות מבקר חדש שתפקידו יהיה להבטיח שיקוף הוגן ונאמן של קשת הדעות בציבור. המבקר החדש אמור גם להקפיד על „מעורבות חיובית של רשות השידור במאבקי המדינה נגד אויביה".

החוברת נראית מבטיחה עוד יותר. בשער מופיע מיקרופון שנחש מלפף אותו לכל אורכו ולשונו הארסית עומדת להכיש מגן דוד שניצב ממול. בשלושים עמודי החוברת מפורטת תכנית פעולה למיגור המאפיה השמאלנית שהשתלטה על הטלוויזיה והרדיו. הנה כמה פנינים: „הואיל ומרבית אנשי הטלוויזיה שייכים למחנה פוליטי מסויים, הפכו כלי התקשורת הממלכתיים למכשיר פוליטי מובהק בידי בעלי משנה דוקטרינרית המהווה מיעוט מבוטל בעם. לעיתים נדמה כאילו התחוללה בישראל הפיכה נוסח דרום אמריקה שבמהלכה „סובייט" שמאלני או יוני השתלט על גבעת רוממה, התבצר שם והוא יורה וצולף משם על בנייני הממשלה".

כדי לשים קץ לטבח הזה הקים העצני בעזרת כמה חברים מודאגים מהתנהלויות את „אגודת צרכני תקשורת". האגודה מתכננת לפתוח מוקד שאליו יוכלו לפנות אזרחים ששידורי הטלוויזיה והרדיו מדירים שינה מעיניהם. בחוברת מופיע גם מדריך משימות שאמור לסייע לצופה המבולבל להבחין בין דיווח לטובת המדינה ודיווח שחותר תחת המדינה. הנה כמה דוגמאות:

„משימתך: לאתר את המונופולין, את בעלי המונופולין, את השתקפות דעותיהם, לאתר את המוחרמים, את „הרשימה השחורה" ולדווח למוקד".

„משימתך: מה טוב יותר מכוס חלב קר ביום שרב? אך זבוב אחד שנמצא בתוכה יקלקל לך את התיאבון. המלים הן כלי נשק בלוחמה פסיכולוגית. משימתך: אתר את הזבובים!"

„משימתך: היה ביקורתי וחשדן. שאל את עצמך: מדוע עולה לפתע נושא מסויים לדיון? אתר והעבר למוקד כל חריגה, בה הכתב השדרן הופכים לעסקנים, לתועמלנים, לסרסורים פוליטיים".

„משימתך: לסייע לנפץ את המונופול שהעניקו שידורי ישראל למרואיינים יוניים, לחשוף את חוסר האובייקטיביות הצידוד הבולט והבלתי־מדעי שלהם במחנה פוליטי מסויים. הצע לנו מרואיינים שאינם חסידי שלום כוזב".

הידיעה קצרה מלשטוח את כל כמות ההבלים המופיעים בחוברת המקקרתיסטית הזו. הם היו עשויים להצחיק, אולי, במסגרת "דבר אחר". אולם מדובר באנשים שמונו על ידי מפלגותיהם דווקא ובמיוחד בשל דעותיהם האוטוריות על חופש העיתונות וחופש הביטוי. על כן יש סיבה ממשית לדאגה.

מידע

נתגעגע ל־89

צפוף בכבישים? עומס התנועה בלתי נסבל? הפקקים הולכים ומתארכים? לא נורא. בקרוב יהיה גרוע יותר.

חישוב שנערך על ידי חברת „מודלים כלכליים" הראה, שאם יושקעו עד שנת 2000 בכבישי הארץ 500 מיליון דולר מדי שנה יחזור עומס התנועה בכבישים לרמה שהיתה בשנת 1980. וכזכור, גם אז לא היה הכביש גרעין.

וכמה משקיעים בפועל בכבישים מדי שנה? לא יותר מ־100 מיליון דולר. מסקנה: עוד נתגעגע בעתיד לצפיפות שהיתה בכבישים ב־1989.

דרור שרביט

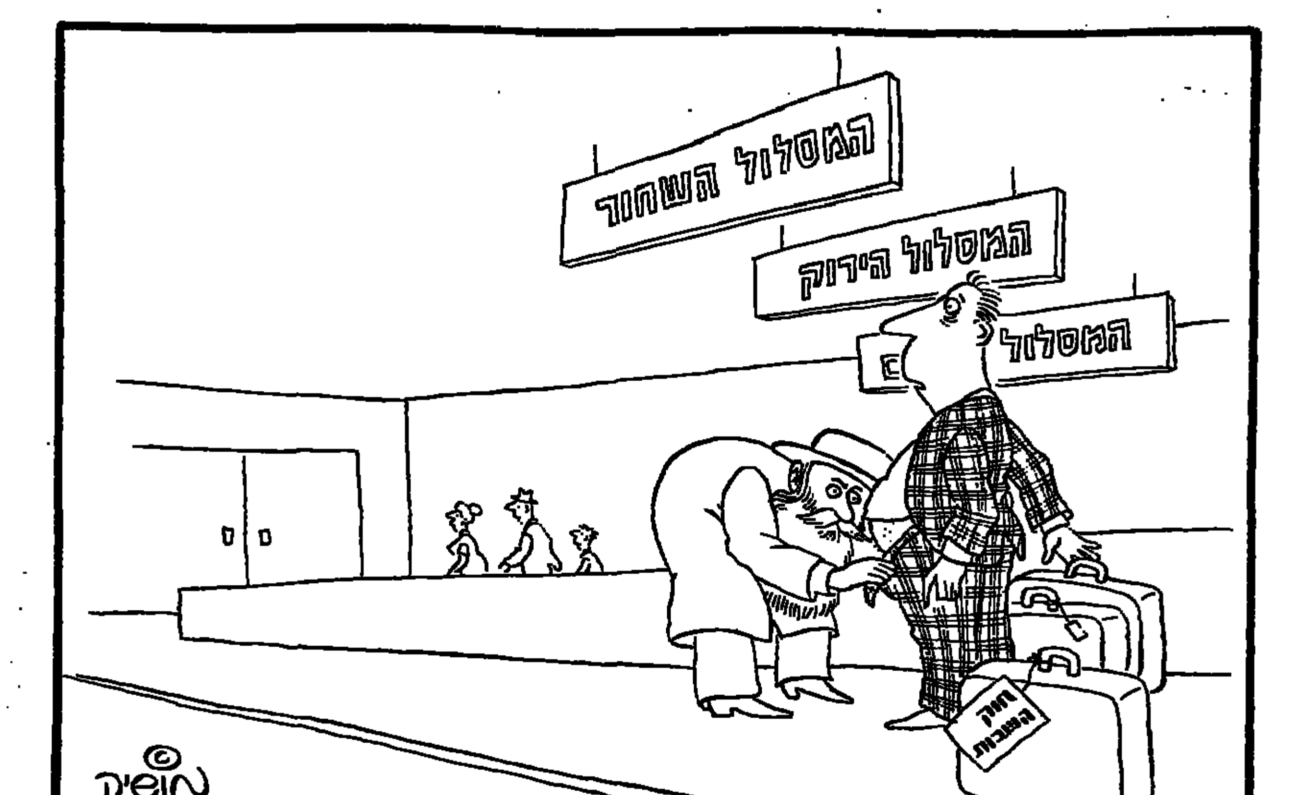

פשרה או מלחמה/יזהר סמילנסקי

לדבר באכזריות

כל יום תמה אדם מחדש, מפני מה לא כולם משוכנעים בצידקת הדרך אל השלום – ואיך אינם רואים את הדבר ההכרחי הזה? הכל שומעים בכובד־ראש, מקשיבים מתוך דאגה ונראה כאילו הטענות התקבלו על דעתם, וגם ההגיון שבחומרת ניתוח המצב – ועם זה, נשארים קרים, בלתי־מרוצים וכאילו רק אבן כבדה הונחה על ליבם.

כל־כך הרבה מאלה הנחשבים כ„מחנה השלום" מרווחים כל הזמן על מבוכה, על בלבול ועל אי־ידיעה, בעוד ש„המחנה הלאומי" – קולו אחד, פשוט ומסויים.

כל לב מלא כל־כך הרבה מועקה, היסוסים, מבוכה, נטיה לדחות מעליו את המסקנות המתבקשות, ואפילו עויינות אל התובעים לבוא ללכת בדרך השלום.

כאילו תשובת השלום איננה יורדת עד תחתית הנפש, זו הנפש המפוחדת של היהודי? או כאילו זו פגיעה בגאוותו של בעל נכסים, שצריך לוותר על משהו כדי להשיג משהו שחשב שאפשר לקחתו בחינם? אולי זו השמרנות, החוששת תמיד מכל שינוי ומאמצת להיפרד ממה שנראה כוודאות, לשם השגת מה שנראה כהימור מסוכן? ואולי קול המנהיגים אינו נשמע להם צלול למדי, החלטי למדי, ולא חד־משמעי למדי?

כי למה כל־כך הרבה אנשים זקוקים כל הזמן לכל־כך הרבה שיכנועים, ולחיזוקים, ולתימוכים, ולבירורים ולהבהרות – איזה הסברים עוד לא ניתנו להם, איזה ניתוחי־מצב עוד לא הוצגו לפניהם, איזה תחזיות קודרות עוד לא הובאו לפניהם – מה עוד חסר להם כדי שישתכנעו?

כאילו שיכנועי השכל אינם מספיקים. כאילו קיר של אינסטינקטים מפוחדים חוצץ ואינו זז. אותם אינסטינקטים שבצל, פנימה, שנולדו להיסטוריה היהודית הארוכה, ונשארו מפוחדים ומסרבים להאמין.

מה יכול לשנות? מה יכול להזיז את הקיר הזה שבצל הלב? מה יכול להפוך ילדים מפוחדים לאנשים מבוגרים, נוטלי אחריות? מה יכול לעבור את מחסומי החששות האפלים. ולקרוא אנשים להיפתח – לשמוע את צופרי האזעקה, לראות את אותות ההתראה, ולתפוש שאם לא עושים כלום לשם השלום – מתעוררים פתאום באמצע מלחמה נוראה, שעוד לא היתה כמוה.

שיראו שאסור להשלים עם האשליה שאם מחכים הכל מסתדר אי־כך. שאסור לטמון את הראש מפני הברירה: או שלום דרך פשרה או מלחמה ללא פשרה. ושזאת היא כל הברירה: או שקמים ולוקחים אחריות ועושים לשם השלום, או שמתחמקים אל הראש הקטן, הנאבק, המסכן, מוג־הלב, ומחכים שהכל יסתדר לו מאליו אי־כך.

יותר מדי אנשים מחכים שכך יהיה, שהכל יירגע ויחזור אי־כך אל מה שהיה קודם, ושאפשר יהיה להניח לה, ליונת־השלום מרוטת־הנוצות, שתתייבש לה. יותר מדי אנשים אינם מאמינים לכל צופרי האזעקה ולכל תופי ההתראה, שרק חרש שוטה וקטן אינו שומע אותם, ורק פרד אינו מבין מה הם אומרים.

ועד כדי כך, שלהיות יונה מפחיד היום את מפלגת העבודה, האמורה ללכת בראש הצועדים אל השלום, יותר מלהיות נץ – כי להיות נץ, הם אומרים, מצודד יותר את רוב הבוחרים המהססים... וללכת בעיניים עצומות אל המלחמה נראה להם משדל יותר אנשים, מדבר יותר אל לב היהודי המפוחד – שאסור להפחידו, מפני שיילך ויצביע בעד אחרים, מרגיעים יותר.

והלא כל מה שצריכה מפלגה גדולה לעשות היום הוא, להציג את הברירה החדה בין – או שלום או מלחמה. בלי לטשטש, בלי לרכך ובלי לפזול. לקרוא לציבור לקום ולהתגבר מפחד השלום. לראות את האמת הקשה. ולהציג בגדול את הברירה, על כל פרשת־דרכים ועל כל צומת במדינה: או מלחמה או שלום. עד שירגיש כל אדם שתפסו לו בגרונו: או מלחמה או שלום.

זו כל החובה היום. לדבר אמת, לדבר באכזריות, ולדבר אמונה. ולא להרפות.

בחירות ב„עבודה" / עליזה ולך

הבטחה עם שחר

הרכבת הנבחרת היא עניין רציני מכדי להשאירו רק בידי הדילרים. מה שיקלקלו היום, אפילו הם לא יצליחו לתקן מחר

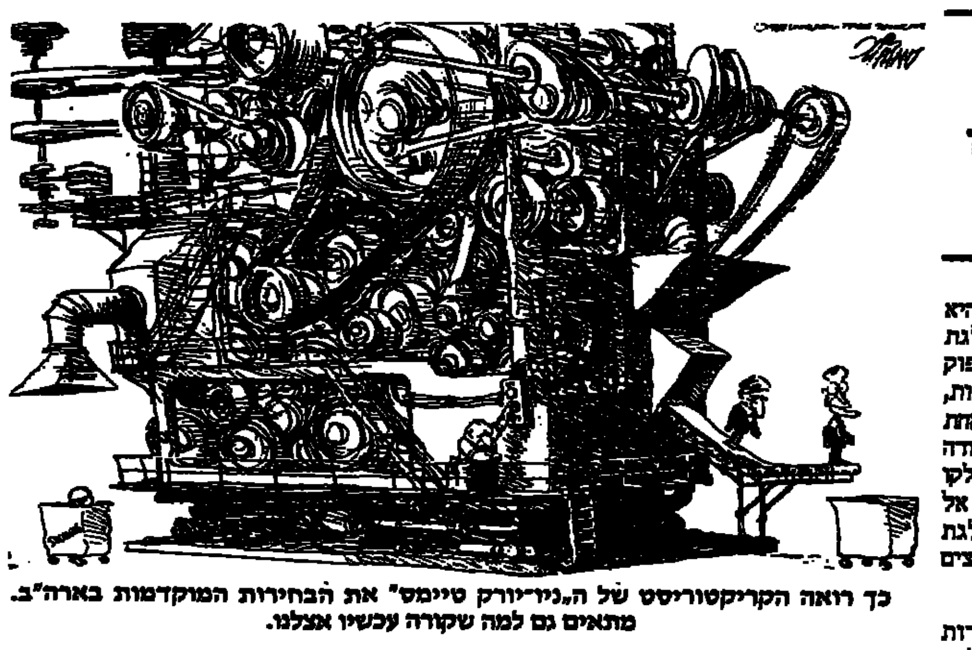

כך רואה הקריקטוריסט של ה„ניו־יורק טיימס" את הבחירות המוקדמות בארה"ב. מתאים גם למה שקורה עכשיו אצלנו.

על שינה אין מה לדבר הלילה. השאלה היא אם הבוקר החדש שיפציע יסייט את מפלגת העבודה בארבע השנים הקרובות או שהסיפוק יטעין את מצברי חבריה באנרגיה של ערנות, שתזין אותם עד 1 בנובמבר. האם תרעד באותה התלהבות שהתעוררה במרכז מפלגת העבודה לפני שלושה שבועות חברי הגוף הבוחר ילקו בהנג־אובר, או שירחפו הרורי זריקת מרץ אל הקרב הגדול? העתיד הפוליטי של מפלגת העבודה טמון, תסלחו לי על הביטוי, בביצים של חבריה.

תהליך הניפוי בשני סבבי הבחירות המקדמיים סיפק לגוף הבוחר של מפלגת העבודה סגל טוב מאוד, מיגוון אנושי ופוטנציאל אלקטוראלי. במו ידיהם עלולים חברי המרכז לגדוע את התקווה, כשם שהם עשויים להעניק לה מוטת תנופה להמראה. החומרים המשובחים לנדיד נגישים, אבל המינון הוא שיקבע את הארומה. אסור לחברי המרכז להשאיר את התפריט לקומץ של אשפי־מטבח קהי חך. עליהם לתרום את חלקם למתכונים – להוסיף עשבי תיבול למתאבנים, תוספת למנה שניה, קצפת לשלישית ואפילו אטרקציות מהבר לרביעית. פרס אשף המטבח הוא הפעם קולקטיבי. הסיסמה של דן בן־אמוץ – ירצו (הבוחרים) יאכלו, לא ירצו לא יאכלו – לא תעבוד.

על קיומו של „דיל" הגדולים יודעים המתמודדים יודעים גם חברי הגוף הבוחר. אין סודות, אולי מפני שאין הרמטיות בדפוסי ההצבעה. יתר על כן, אלה גם אלה מתודעים על דילים צרים, הסכמות דו־צדדיות ובריתות של הקטנים. מועמדים חסרי בטחון בחשו ודקחו בימים האחרונים תמיכות הבטחות, הדדיות, גם אם הכול יודעים שהם אינם מסוגלים, או אינם מתכוונים, לקיים אותן. מועמדים הכלולים ב„דיל" ה„גדול", המבקשים להרוויח מכל העולמות, ביקשו להצטייד כמי שהולכים „בלי", אף שהכול יודעים שהם מתוגברים ב„עם". מועמדים אגואיסטים, אם כי לא צבועים, סגרו את הדלת בפני מתמודדים המאיימים על סיכוייהם.

אלא שחבר המרכז הבודד בקלפי, וכן מתמודדים שהדילרים הקיאו אותם, צריכים להביא בחשבון, שיותר ממחצית חברי המרכז אינם מאוגדים ב„דיל" הגדול ורבים מהם – וביניהם גם חברים שראשי קבוצותיהם מחוייבים לו – לא יושפעו מה„דיל"טנטים. לפחות מחברי המרכז הלא־מאוגדים אפשר לצפות, שיראו לנגד עיניהם את ההרכב כולו ולא את האינטרסים הצרים. וכשמדובר בהרכב כולו יש להביא בחשבון את ייצוגם של כל מיגזרי המפלגה ואת נציגיהם ברשימת המועמדים. סביר להניח, שחברי המרכז יעריכו את הריסון שגזר על עצמו התק"ם, למשל, בקביעתו ששניים מבין ששת מועמדיו יתמודדו בעשיריה הרביעית בלבד ובכל עשיריה, חוץ מהראשונה, יתחרה רק נציג אחד. לא מן הנמנע, שהבוחרים יבדקו כמה נציגים של מחוז יש בכל עשיריה ויעדיפו על פניהם מועמדים של מחוזות מקופחים. למשל, מי שרואה שני נציגים של מחוז חיפה בעשיריה הראשונה לא יתעלם בוודאי מריבוי המועמדים של תל־אביב באותה עשיריה.

יש חכמה רבה בשיטת הבחירה בסבבים. היא מאפשרת בכל מיקצה תחרות בין שווים, פחות או יותר, במקום של לארשוים על כל ה„קופה", ומה שיותר חשוב: היא מתירה מרווח קוגניטיבי הארגוני לתיקון עיוותים. טוב יעשה חבר המרכז אם ירכיב כל עשיריה על־פי מדד האיזון: צעיר מול ותיק, טירון מול בעל נסיון, איש התיישבות מול עירוני, נציג של מחוז גדול ומרכזי מול נציג של מחוז קטן ופריפרלי, מועמד עם רקורד מול מועמד שהכוכב, נציגי עדות ומה שחשוב לא פחות, נשים. לא כדי לצאת ידי חובה, כעלה תאנה, אלא במספר הראוי.

בתום הליך הבחירות הסופי ייוודע אם יש הבטחה עם שחר. אם דוברי הליכוד יצבעו בפרשנותם את תוצאות הבחירה במפלגת העבודה בדמאגוגיה המחפה על דאגה מפני היריב או שלבם יעלוץ על נחיתותו האלקטוראלית. מהר ייוודע בציבור הבוחרים אם מפלגת העבודה השכילה לשלב בנבחרתה מושכי קולות מובהקים – במיגזר הערבי ובקרב אוכלוסיות יהודיות שעד כה הפנו לה עורף – או שהמפלגות האחרות יעשו שם הגיגה. הרכבת הנבחרת היא עניין רציני מכדי להשאירו רק בידי דילרים, כי את מה שיקלקלו הללו, אפילו הם לא יצליחו לתקן מחרתיים.

„טעינו כשחשבנו שהזמן יפתור את הבעיות שלנו. ההיפך, הוא גרם להתאבנות אחדות מהן ולהחמרת אחרות. לפיכך, עלינו להיות הגיוניים בציפיותינו".

ראש ממשלת תורכיה תורגוט אוזאל, שלשום, בביקורו ההסטורי אצל השכנה־היריבה יוון.

מיני־מונולוג / טפסר יהודה כהן

כיבוי אש

מפקד שירותי הכבאות בירושלים מציע ל„אזרח הקטן" עצות למניעת שריפות

טפסר יהודה כהן

„ראשית, כדאי לנכש ולסלק את הצמחיה היבשה מחצרות הבתים, מסביבת עצים או כל אובייקט אחר שרוצים לשמור עליו. אני מציע לא לשרוף את הצמחיה היבשה. כמו כן, לקראת חופשת הקיץ, חובה למנוע מילדים לשחק באש ולהבעיר מדורות. אם בכל זאת מבעירים אש, יש להקפיד לא להבעירה ליד מחסנים, עמודי חשמל וטלפון, ביערות או בכל מקום שיש בו צמחיה יבשה. בסיום יש לוודא את כיבויה המוחלט של האש. לא להשליך בדלי סיגריות וגפרורים בשטח פתוח וברשות הרבים. כבר קרה שגפרור כזה גרם לשריפה. אני ממליץ גם לבעלי המכוניות לא להחנות את רכבם על צמחיה יבשה העלולה להתלקח ולשרוף את הרכב.

„גם הרשויות המקומיות צריכות לנקות צמחיה יבשה בצידי דרכים, בחלקות נטושות ובכל השטחים הציבוריים. הרשויות כבר צריכות להתכונן לקיץ ולרסס שטחים פתוחים כדי למנוע צמיחת עשבי־בר. אם מבחינים בשריפה יש להודיע מיד לשירותי הכבאות, בדרך כלל בטלפון 102 ובמקביל להשתדל לטפל בשריפה עד לבוא הכבאים כדי למנוע התפשטותה. אם מבחינים באדם נמלט, חשוב לדווח על כך מיד למשטרה ורצוי לזכור את תיאורו.

„הציבור לא צריך לחשוש מדיווח על שריפות פן יחויב בתשלום הוצאות הכיבוי. מי שמודיע אותנו לא משלם. הוצאות הכיבוי חלות על בעל הרכוש או המחזיק בשטח כמו מינהל מקרקעי ישראל וקק"ל. בנוסף לכל אלו, חשובה לנו מאוד עזרת התושבים במקרה של שריפה גדולה, מפני שכוח האדם שלנו אינו גדול".

יורם לוי

בריטניה / דליה שרון

כוהנת המוסר הגדולה

אחרי ששיפרה את הכלכלה על ידי פגיעה בשכבות הנמוכות ניגשת מארגרט תאצ'ר לתקן את דמותה המוסרית של בריטניה. הדרך – על־ידי פגיעה בטלוויזיה

עוד בעת מסע הבחירות האחרון שלה הבטיחה לבוחרים לשפר את „הבריאות המוסרית" של החברה. עתה, משהגיעה למסקנה כי הצליחה במשימות הכלכליות שלה, מכינה מארגרט תאצ'ר את הקרקע להגשמת הבטחתה. בכמה נאומים שנשאה לאחרונה הביעה את השקפותיה על המוסר הנוצרי ועל קדושת המשפחה המסורתית, דיברה על האחריות האישית של הפרט בחברה ועל אחריות המדינה כלפי האזרח. דבריה עוררו ביקורת קשה הן מצד מפלגת הלייבור וגופים העוסקים בנושאים סוציאליים, והן מצד הכנסיה. הראשונים טענו, כי ממשלה המקצצת בשירותים הסוציאליים למשפחות נזקקות ומעניקה בד בבד הקלות מס לעשירים, ממשלה המעודדת צריכה רחבה ורמאויות בעסקים ב„סיטי", ממשלה המקצצת בחינוך ואינה משתלטת על גידול האלימות והפשיעה בעיקר בקרב המובטלים והצעירים במרכזי הערים, אינה יכולה להרשות לעצמה לדבר על נושאים מוסריים.

על־פי משאל דעת־קהל, שערך העתון „אובסרוור" כשבוע אחרי נאום תאצ'ר לפני האסיפה הכללית של הכנסיה בסקוטלנד, הבריטים מרגישים כי הם חיים עתה בחברה אנוכית יותר ואומללה יותר מאשר לפני ימי תאצ'ר.

שלב חדש במסעה של תאצ'ר למען ערכים מוסריים נפתח לפני כמה שבועות. ראש־הממשלה „התלבשה" על התקשורת וקודם כל הקימה רשות חדשה, „מועצה לסטאנדרטים בשידור". ליושב־ראש הרשות מנה סר ויליאם ריס־מוג, לשעבר עורך „טיימס". השבוע קיבל היו"ר תואר אצולה בכיר מידי המלכה. מהות הרשות החדשה אינה מוגדרת עדיין, אך ברור כי מדובר ברשות מרכזית, שתקבע אמות־מידה וכללים לפיקוח על השידורים והעתונות, בעיקר בנושאי פורנוגרפיה ואלימות, ותבדוק דרכים מקצועיות וחוקיות להבטחת השמירה על כללים אלה. תאצ'ר מתכוונת ללא ספק גם לצנזורה. לאחרונה היו לה התנגשויות עם הטלוויזיה, כאשר רשות השידור העצמאית והבי־בי־סי שידרו כתבות תחקיר על התנהגותן הבלתי־מוסרית של יחידות הלוחמה בטרור של כוחות הבטחון הבריטיים במצוד אחרי אנשי האיי־אר־אי בספרד. מן הכתבות עלו האשמות, כי למעשה רצחו נציגי החוק הבריטי את האירים בדם קר, ללא כל איום מצד האחרונים.

תאצ'ר טענה בזעם רב, כי אסור שאמצעי התקשורת יתערבו במהלך התקין של התהליכים החוקיים. „יש לתת לחוק לפעול במהלכו התקין ולא להתערב על־ידי הפיכת הטלוויזיה לכלי שיפוטי", טענה. בשבוע שעבר, בארוחה השנתית של סוכנות הידיעות „אסושייטד פרס", הזהירה תאצ'ר את הטלוויזיה והעתונות כי אם לא יפסיקו לייצר תכניות פורנוגרפיה ואלימות, היא תפסיק אותן באמצעות חקיקה. „אתם יכולים לעשות הרבה יותר כדי לערוך ולשפר את הסטאנדרטים שלכם, הרבה יותר מכל גוף חיצוני... אם לא תצליחו, נצטרך אנחנו, בתור מייצגי המדיניות הציבורית – משפט שאני משתמשת בו לעתים נדירות – פשוט להגן על ילדינו הצעירים מפני הפורנוגרפיה והאלימות שראינו עד עתה", אמרה. היא הרחיבה את הדיבור על השפעת מפיקים ועתונאים על עיצוב תבניות ההתנהגות של הצעירים וקידמה בברכה את ערוצי הטלוויזיה הרבים בכבלים ובאמצעות לוויינים, העומדים להיכנס לשימוש בזמן הקרוב. „אני חושבת שזה יאפשר לעם הבריטי להיות הרבה יותר בררן", הכריזה.

בנימת „חזרה לתור הזהב הויקטוריאני של בריטניה" בישרה תאצ'ר על הפריחה הכלכלית

המשך לעמ' 8

רמת הגולן / שמעון וייס

מהעיר לגולן ובחזרה

ראש המועצה האזורית גולן, יהודה וולמן, מודה שיש משבר חריף של עזיבות בישובי האיזור. אבל, הוא אומר, יש גם חצי כוס מלאה

מצבם הקשה של ישובי הגולן בשנים האחרונות אינו סוד. פירסומים שונים מלמדים כי גל עזיבות קשה במיוחד, אולי חסר־תקדים, פוקד בימים אלה את הישובים, בעיקר את הקיבוצים, והעתיד אינו מבשר טובות. בעיקר חמור מצבם של הקיבוצים עין־זיוון, אפיק ומרום־גולן, ראשון קיבוצי הגולן. מדברים על עשרות רבות של משפחות שעזבו או עומדות לעזוב בתחילת חופשת הקיץ. מה אומרים וכיצד חשים בישובים עצמם. פנינו לראש המועצה האזורית גולן, יהודה וולמן, רק חודשיים בתפקיד וכבר בעין הסערה.

– מהו המצב העדכני מבחינת עזיבות וקליטה בקיבוצים ובמושבים בגולן?

„אין לנו מספרים מוחלטים וסופיים לגבי מספר העזיבות בקיץ זה. בכל מקרה, עוזבים את הגולן פחות ממה שפורסם. אני לא אפרט מה קורה בכל קיבוץ. נכון, יש עזיבות בגולן יותר מבשנים עברו. לצערי, הן מתמקדות במספר ישובים שנמצאים במצב קשה יותר מבעבר. בסך־הכל, אם מדברים על הקיץ הקרוב, ידוע לנו על 33 משפחות ובסביבות 18 רווקים שעוזבים ב־31 ישובי ההתיישבות העובדת בגולן. מדובר על קליטה של 45 משפחות וקרוב ל־40 בודדים בכל הישובים. זה יאזן קצת את העזיבות".

– מה הסיבות ומי האשם במצב?

„לא הייתי מחפש אשמים, וזה גם לא נכון לעשות כך. יש לנו מטרה ברורה – לבלום את התהליך שנוצר בשנתיים־שלוש האחרונות של עזיבה בקיבוצים ובמושבים ואני לא מחפש אשמים, אלא מנסה לאתר את הסיבות. כולם יודעים שעובר היום משבר קשה על הקיבוץ בכל רחבי הארץ והוא אינו פוסח על הגולן. קיבוצי הגולן נחשפו יותר למשבר הכלכלי ונראה לי שאלה שעזבו, לא היו בנויים להתמודד עם המצב הקשה. אולי נושא הקיבוץ וההתיישבות לא בער בהם מספיק. כמעט כל העוזבים היו משפחות שבאו מהעיר וכנראה התקשו להתרגל למנטליות ולאווירה החדשה".

– מה צריך לעשות כדי לתקן את המצב?

„אני בסך־הכל חודשיים־שלושה בתפקידי. נטלתי על עצמי משימה קשה מתוך אמונה שנצליח לא רק לבלום את גל העזיבות, אלא גם נגיע לתנופת קליטה ופיתוח. אסור לשכוח שהגולן אינו מנותק ממצב הרוח הכללי בארץ. משרדי הממשלה ברחו בשנים האחרונות מהגולן. עכשיו אנחנו מחזירים אותם למציאות הקשה הדורשים את חלקנו האמיתי, כמו, למשל, מימוש החלטת הממשלה בנושא קו העימות שטרם בוצעה. בקרוב גם יתחדשו ביקורי שרים והמנכ"לים באיזור. אני לא יכול להגיד שאני מאושר לגמרי מעבודת מינהלת ההסדר של ההתיישבות, אבל בימים האחרונים נכנסנו למסלול הנכון וזו תהיה טעות חמורה להפסיק את התהליך ולפרק את המינהלת כמו שיש המציעים. ישובים שיחליטו לצאת מההסדר, יעשו שגיאה גדולה".

هكذا من الأصل

مكان الأصل

מכתבים למערכת דבר

כתובת על הקיר

תופעת הירידה מהארץ המלווה אותנו מאז העליה הראשונה ובמיוחד מהעליה השניה שכידוע נשארו ממנה בארץ בס"ה כ־10 אחוזים, הפכה לצערנו לנתון קבוע ולחלק אינטגרלי מהמציאות שלנו. במדינות רבות בעלות אוכלוסיה גדולה ומרובה, המתמודדות בילודה הרבה ודרכי צימצומה ובשאלת תעסוקתם של המיתוספים לשוק העבודה, מעודדים אפילו הגירתם של חלק מאזרחיהן למדינות הים. לעומת זאת מדינתנו הצעירה והזעירה שטרם הצליחה להבטיח קיומה והתפתחותה הרצויה, המוקפת מבחוץ, והמוצפת בפנים אויבים הזוממים לחסלה, רק עליה גדולה היא תנאי יסוד לקיום שלימותה וצביונה הלאומי. לכן, מן החובה שתפנה את עיקר מאמציה בנוסף לענייני הביטחון, לנושא מרכזי וחיוני זה, ובמקביל למניעת הירידה של צעירים שלפי הסקר האחרון שנערך על־ידי האגף לתיכנון ולמחקר במשרד לקליטת עליה („דבר", 18.4.88) קרוב ל־49% מהנחקרים הם ילידי הארץ, ובסה"כ לפי אותו מקור 20% מכלל הצעירים במדינת ישראל בגיל 29–18 שוקלים ברצינות לעזוב את הארץ ולרדת ממנה. יש מי שרואה בכך „מילוט אישי אקסקלוסיבי יחידים, שבסיטואציה מסויימת עלול להתרחב לפתח מילוט מדיני"...

מצב חמור ומדאיג זה שמשמעותו האמיתית ברורה לכולנו, מן הדין שיפקח את עיניהם של קברניטי המדינה ומנהיגי כל המפלגות – המתכוננות ב„מרוץ מיוחד" את מהלכיהם ודרכי ההתמודדות ההדדית שלהם לקראת הבחירות הבאות, כדי לראות נכוחה וללא אשליות את הכתובת על הקיר, ולפעול בהתאם. ויפה שעה אחת קודם...

דב רוזנטל
רמת דוד

„הומניזם יהודי"?

בידיעה בדבר הסתה נגד השמאל באיגרת למורים שהופיעה ב„דבר" (16.5.88) מופיע המושג „הומניזם יהודי". אין זה אלא דבר והיפוכו. תרגום ממושגי תרבות של גויי העולם. ההומניזם הוא דרך החיים של אדם כפי שהכינו אותה ביוון העתיקה. כלומר דרך חיים של היוונים ועמים אחרים שלא התחשבו בעם ישראל. להיפך, ביקשו לעקור את דתו ואת תרבותו, כי שונים הם מזה של עמים אחרים. ההומניזם הוא זר לתרבות ישראל. על כן אין הומניזם יהודי.

דרך תרבותו ודתו של היהודי שונה מזה של כל העמים, על כן שונאים אותנו וביקשו בכל הדורות לעקור אותנו מהעולם. מי ביקש זאת אם לא אלה שקוראים לעצמם הומניים. ודרכו של היהודי מתמיד היתה, דרך המוסר של התורה עם חוקי התורה למען קיומו של עם ישראל. זה כולל ביטחון עצמי של כל יהודי בארצו והגנת גבולותינו ושמירת האינטרסים שלנו כדי למנוע את הכחדתנו בכל דור. אם נרצה או לא, איננו יכולים להיות ככל העמים, כי שונים אנו וגם לא רוצים לקבלנו בקרבם, כי יהודים אנחנו. היטלר השמיד אף בני מומרים, הוא ראה בהם יהודים. היכרנו הומניזם הלני ורומי גם גרמני. נישאר אנחנו יהודים בדרכו של יהודי בלבד בלי הומניזם.

יהודה אריאל
נהריה

היכן הם המומחים?

כל יום אנו קוראים בעיתונות ושומעים ברדיו על הירידה, נשירת עולי ברה"מ, הרס מפעלים. אבל לא פגשתי מומחה שיסביר איך לתקן את המצב.

קרליל, ריקרדו, ספנסר בדעה ואפילו מארכס מסיים את עבודתו „שכר עבודה והון" במשפט: „ובכל זאת גידול ההון הוא המצב הכי טוב לפועל".

במקום לתת חופש מלא ליהודים בעלי הון לבוא ולבנות בלי הגבלות מה שרוצים, בלי „סובסידיות" ובלי „ריבית גבוהה", אנחנו מחפשים „שיתוף־פעולה" אם מדינות אחרות. המצאות הן שלנו אך את המפעלים בונים אצלם. הגענו אפילו לחוזה עם ארה"ב לבנות מפעלים במדינות העולם השלישי, שאין להן אפילו יחסים דיפלומטיים איתנו. המפעל יהיה אמריקאי, הפועלים שירוויחו את לחמם של המדינה המתפתחת. מה יישאר לנו?

בעוד חודשים ימלאו 124 שנה להירצחו של מייסד האיגודים המקצועיים של גרמניה – לסל. הוא נפגש כמה פעמים עם ביסמארק שהסכים לארגן איגודים מקצועיים בגרמניה המאוחדת כדי להעלות את רמת חייהם של הפועלים שיהיה להם כוח קניה גדול יותר, ולסל תמך באיחוד גרמניה מ־36 נסיכויות למדינה אחת.

במבוא ל„מלחמת האיכרים בגרמניה" כתב אנגלס: „בהתפתחות התעשיה מ־1848 התפתח הפרולטריון מבחינה סוציאלית־פוליטית. התפקיד של הפרולטריון הגרמני באיגודים המקצועיים, הקואופרציות ובבחירות לרייכסטאג מראה, איזו מהפכה עברה בגרמניה ב־25 השנים האחרונות".

לדעתי, גם אנו צריכים להשתדל שהתעשיה תתפתח ורמת החיים תעלה. רק אז תיגמר הירידה, הנשירה, תהיה עליה גדולה ויהיה שלום עם שכנינו.

אולגה גולוד
קרית ים

גורבצ'וב על סף עתיד מעורפל

לקראת הוועידה הקרבה של המפלגה הקומוניסטית בברה"מ רוחשים זרמים תת־קרקעיים במעבי ההנהגה הסובייטית. גורבצ'וב בטוח היום פחות במעמדו לעומת חרושצ'וב בזמנו, על סף נפילתו הדרמטית. חרף רצונו העז לא עלה בידי גורבצ'וב לממש ולו אפילו אחת ממטרותיו, לא בתחום התעשיה, לא בחקלאות ולא במלחמתו בשכרות. הוא השיג, אם כי במידה מועטה מהמקווה, שיפור בתדמיתו הבין־לאומית, כמעט בכל אתר ואתר.

יש להניח, שהשליט הנוכחי, שאין לו רוב יציב בשלושת המוסדות העליונים – הפוליטביורו, המזכירות, הוועד המרכזי – לא יחזור על שגיאותיו של חרושצ'וב, ביניהן נסיעת מוסקווה בימים גורליים והפלגה למרחבי קרים הקסומים... הפלירט שלו עם ארה"ב והעולם המערבי (כולל ישראל...), תושף אותו למזימות משנאיו מבפנים ומטיל עליו חובה להצליח כמעט בכל מחיר. עידן גורבצ'וב עדיין בראשיתו. באיזו מידה ייצא ממנו השליט הנאור וההירואי כמנצח, מותנה בגורמים לאין ספור. אפילו אלה הקרויים סובייטולוגים אין בכוחם לחשוף לנו את המחר, בטרם שהוא יפציע, אם במלוא זוהרו או מכוסה עננים ואבק מסנוור עיניים...

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

פרשנות מתחמקת ובלתי־עניינית

צא ולמד עד כמה מעוורת השנאה את עיני הבריות! האיבה העדתית מושרשת כל כך עמוק בלב אנשים מסויימים, שכל נושא נבחן על ידם בהיבט הזה, בין אם הוא ענייני, בין אם לאו. נפתלי זלינגר, המעיד על עצמו שתלמידו של הרב לאו הוא, יוצא להגנת רבו לא בלי תקיפה אישית נגדי על רקע עדתי, הגם שאין היא רלבנטית כלל, ובוש אני לחזור על הדברים שהוא העלה בגנבי („דבר", 8.5.88).

זה שנים רבות לא חשתי עוינות כלפי על רקע עדתי. חי אני בחברה מעורבת, עובד עם בני־אדם, ומעולם לא ניסיתי לסווגם לעדות על פי שמותיהם (והרי מר זלינגר „ניחש" את מוצאי על פי שמי בלבד). את היחס הדיסקרימינציוני המעליב כלפי ה„ספרדי", ועצם איזכורו קיבלתי עד כה מאנשים דתיים בלבד. איני מתפלא על כך, ואין בליבי אלא רחמים על נפתלי זלינגר וחבריו הטובים: איבה בין כיתתית ובין עדתית קיימת כיום בעיקר בקרב החרדים. גם ללא רקע עדתי אין הם חדלים לכתוש האחד את רעהו (ראה ההשמצות האחרונות של הרב שך כנגד הרבי מלובביץ' בנושא תהלוכות ל"ג בעומר). כאשר נוסף לאיבה שורשית זו גם סממן עדתי, חוגג ההמון, כמו שנאמר „קול המון כקול שדי".

עניינית לא התייחס מר זלינגר לבעיה שעוררתי במקור: היה זה הרב לאו שבמודעות ענק יצא בקול קורא לעם ישראל לאחווה בין עדתית, והיה זה אותו לאו, שכרבה של העיר נתניה מילא פיו מים נוכח אלימות גסה בין רבנים אשכנזים לרבנים ספרדים בעירה. אני רק קישרתי בין השניים, והצבעתי על צביעותו של הרב לאו, שכאשר לא נוח לו הוא שותק וכאשר כדאי לו – הוא מדבר ושר. עוד אמרתי, שבשפת אנוש מכונה התנהגות כזאת „צביעות". עד כאן. כל היתר היא פרשנות מתחמקת ובלתי־עניינית מצד מר זלינגר על טענותי, ואין לי ספק, שאת „קול אדוניו" שומעים אנו מבין סלילי התקליט.

אלדד ששון
תל־אביב

השכוי, התרנגולת והאיוולת

„ומי נתן לשכוי בינה", שואל האל את איוב מתוך הסערה (איוב ל"ח, ל"ו). כמה חבל שיש בני־אדם שלא זכו אף בבינתו של השכוי: הנה יושב לו בכנסת ישראל אדם שלאחר הצלחה שקצר במכירת אמונות הבל על הקשר שבין מזוזות וקרבנות, החל ממשל משלים כמו היה שלמה המלך בכבודו ובעצמו, איזופוס או לפחות חנניה רייכמן: „אתן לכם משל קטן" אמר, ובסיפור אוילי על תרנגולות, שהשמרנית בהן דוגרת 21 יום ורעותה – ה„מודרנית", ה„רפורמית" או ה„מתקדמת" (כמה סוגות של לעג ונאצי תבוזים מאחורי מילים פשוטות אלו!) – 10 ימים בלבד, ניסה הוא למכור את מרכולתו, שהעלתה עובש במרתפיו חשוכי־האור, באין לו קונים בדרך אחרת.

שיטה זו שנקט החרדי אינה שונה משיטתם של רבים מעמיתיו, והיא מכוונת להפיל את השומעים בפח לוגי. המילכוד הוא העדר כל קשר בין המשל לנמשל. עובדה זו איננה נראית על פני השטח, והמאזין התמים נתפס למשל, שבצורתו הסיפורית והאגדית תמיד נחמד הוא למשמע אוזן ולמקרא עין: גם החזון־איש – הפעם, להבדיל, שכוי בעל בינה – המשיל לבן־גוריון את משל העגלה הריקה והעגלה המלאה, ולא היה בן־גוריון עירני דיו להבין, שלא רק שאין קשר בין המשל לנמשל, אלא שעגלתו שלו כלל איננה ריקה: סיפור בדאים זה לא בא ולא נוצר אלא לאחז את עיניו, ולהוליכו בנתיב המוכתב לו, וכך נפל בן־גוריון בפח, ונשכנו אחריו עד עצם היום הזה...

כשל „הכס" אחר המשיל המתחרד איקא ישראלי, שבבטנותו לשכנע את קורבנותיו לחזור בתשובה המשיל את מדינת ישראל לרוצח שידיו מגואלות בדם (וספרו של שאול בייליש). גם לעיתונאי תום שגב ניסה רב נאור מבגדיל העבק למכור את מרכולתו האידיאולוגית בדבות משל הסירה, שחילוני קודח חור בקרקעיתה, וכביכול מסכן את קיום האומה, בהשוואה למאמין החרדי מציל האנושות...

כל אלו לימדונו, שמשל היוצא מפה קיצוני־חרדי איננו משל, נמשלו איננו נמשל, וכל שיש בו הוא ממשל־כשלים ערמומי ופתאים המועדים להיות קורבנותיו – עלכן לאינטליגנציה – ההופכים במהרה נמשלים בידי ממשלי־המשלים עצמו.

ד"ר יעקב הראל
תל־אביב

עצה למרואייני המערך

אנא, במטותא, הציגו את דעותיכם בצורה ברורה ובשפה המובנת גם להדיוטות. אל תקשטו את שפתכם בביטויים ומילים לועזיים, האהובים על רבים מהמתראיינים. בראיון של כמה דקות עם מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, ב־26 במאי 1988, יום לאחר הבחירות במרכז המפלגה השמענו המילים: Loosers, Fairness, Stickers, Posters, שלא להזכיר את Deals.

מה התועלת בדבריך זה לא משכנע, לעיתים אף גורע וביותר כשהביטוי הלועזי, וזה קורה, אינו מבוטא כהלכה.

מאיר עירוני
תל־אביב

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

יהיו ניצבים

הקהל שיבוא לצפות ביום שישי הקרוב במירוץ השלישי „ראלי קרוס" על אליפות ישראל במרוצי מכוניות באתר מרוצי המכוניות באשקלון, יהיה גם אחד הניצבים (סטאטיסט) בסרט הישראלי החדש „1 באפריל" בהשתתפותם של ציפי שביט וספי ריבלין שקטעים ממנו יצולמו באתר. לצורך זה תהיה הפסקה של כחצי שעה במירוצים והשניים יצולמו כשהם מנסים להתחרות במכוניות מוזרות. הכניסה לקהל תהיה חופשית וראש עירית אשקלון אלי דיין, שעד אז ניוודע אם נבחר במקום בטוח לרשימת המערך לכנסת, ושני כוכבי הסרט יעניקו את הגביעים לזוכים.

דני צדקוני

למען לקט

קבוצה של אנשי אקדמיה, פרופסורים ואנשי כלכלה, יצאה בקריאה לחברי מרכז המפלגה לתמוך במועמדותו לכנסת של יחיאל לקט, יו"ר תנועת העבודה הציונית. מסתבר שלקט הצליח לרתום לנושא הציוני חוגים רבים שתמכו במאמציו לבנות מחדש את תנועתו. בין התומכים: פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' חיים ברקאי, פרופ' יוסף גורני, פרופ' יחזקאל דרור, פרופ' רענן וייץ, פרופ' גבי כהן ופרופ' אמנון סלע. כן תומכים אנשי חינוך, ההסתדרות, ותיקי התנועה, ראשי ערים ואחרים.

בטחון מוחלט

מנחם גלעד, שנבחר במקום השלישי במחוז התק"ם לכנסת, פנה השבוע למזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם, ולראש מטה ההסברה נסים זווילי, בבקשה להדגיש ולהבהיר, כי ההתמודדות על המיקום בעשיריה הרביעית הינה התמודדות על מקומות ריאליים ברשימת „העבודה" לכנסת. „מי שחושב שהמקומות 47–42 אינם ריאליים קובע למעשה, כי מפלגת העבודה תיכשל בבחירות ותשאר באופוזיציה", קובע גלעד המוסיף, כי החליט להתמודד על המקום ה־42 מתוך בטחון מוחלט בניצחון העבודה בבחירות.

תערוכה אחרי מות

הפסלת אנה מאהלר לא היתה יהודיה לפי ההלכה, מכיוון שנולדה לאם נוצריה. אך מצד אביה, המלחין גוסטב מאהלר, היא היתה יהודיה – וכזאת היתה גם בהכרתה. כל חייה היתה סוציאליסטית, מבוקשת על־ידי הנאצים אך הצליחה לברוח מוינה לבריטניה לפני ה„אנשלוס". היא מתה החודש בגיל 83. יצירותיה יוצגו בקיץ זה בפסטיבל זאלצבורג.

אריה זיקי, יו"ר המועצה להסדר ההימורים בספורט, מוסר את מפתחות מכונית פורד אוריון 1600, למשה משה מיהוד, קצין בצבא הקבע, נשוי ואב לשלושה, הזוכה הראשון בהגרלה השבועית של „טוטו־אוטו", מבצע הקיץ של המועצה שימשך שמונה שבועות.

שכר הנצחון

לאחר ההצבעה במליאת הכנסת אתמול על הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות שזכתה לרוב מיוחס, ולאחר ההצבעה שהפילה את הצעת החוק לשנות את הגדרת „מיהו יהודי", זכה ח"כ רפי אדרי (בתמונה) בהרבה טפיחות שכם ותודות. כיו"ר סיעת המערך הוא הצליח להבטיח גם את נוכחות הח"כים המתרוצצים לקראת ההצבעה במרכז „העבודה" היום. במיוחד ריגשה את אדרי תודתו של פרופ' אוריאל רייכמן מהלוחמים על שינוי שיטת הבחירות וכמובן ברכתו של יו"ר המפלגה שמעון פרס שכינה את אדרי כ„אדריכל הנצחון".

כן ליוסי ביילין

שמעון אביזמר היה בין הנמענים לגלויה אנונימית שבה התקפות ארסיות על יוסי ביילין שנשלחה לחברי מרכז „העבודה". אביזמר, שאין לו שום עניין אישי בדבר, הריץ תגובה על כתב הפלסתר ששלח „עלום שם ומוג לב הקורא תיגר כנגד איש אמונו ויד ימינו של שמעון פרס". הוא מציין כי כל נקודות הקטגוריה בגלויה כבר הוכחש תוכנן פעמים רבות, וקובע כי „יוניותו" של יוסי ביילין, מן המבטיחים שבצעירי תנועת העבודה איננה מובילה למדינה פלשתינאית נוסף ר"ל, הוא איננו מוותר חלילה על ירושלים כבירת ישראל, והוא מן הנאבקים על החזרת מקומה הראוי של ההתיישבות העובדת החלוצית למוקד ענייני תנועת העבודה. עוד הרבה נקודות זכות מונה אביזמר בביילין ומביע את בטחונו שההתקפה הארסית עליו דווקא תלכד את השורות, ויאמר בבירור: כן ליוסי ביילין לכנסת ה־12.

חסר בימאי

מאז החל איתן דנציג להריץ את תוכנית המלל היחידה ב„קול השלום", התוכנית קיבלה תנופה חדשה בגלל קלילותה והגלריה של אישים פוליטיים המבקשים להתראיין בה לקראת ההתמודדות במרכז מפלגת העבודה הנערכת היום. מה לא עושים כדי למשוך תשומת לב? אבא אבן וגד יעקובי המעונבים ומכופתרים בדרך כלל גילו בתוכניתו של איתן דנציג כישרון לא ידוע עד כה בתחום החיקוי. אבא אבן חיקה את הנשיא סאדאת באחד מנאומיו ואילו גד יעקובי לעומתו חיקה את אבא אבן בנאום חוצב להבות. כאשר נשאל השר יעקובי על ידי המראיין מדוע מבוזבזים כישרונות כאלה בכנסת? השיב השר: „חסר לנו בימאי בעל שיעור קומה".

ע.ג.

קולנוע מברה"מ

משלחת רשמית של אנשי קולנוע מברה"מ תגיע בסוף החודש לפסטיבל הקולנוע הבין־לאומי שייפתח בירושלים ב־30 ביוני. המשלחת תגיע לרגל הקרנת שני סרטים במסגרת הפסטיבל, שהותרו להקרנה במערב רק לאחרונה. הסרט הראשון הוא „תימא", שנוצר ב־1979 והוקרן במערב, לראשונה, בפסטיבל ברלין, 1987, שם גם זכה בפרס „דב הזהב". עם הסרט יגיעו לארץ הבמאי, גלב פאנפילוב, מהמובילים בבמאי ברה"מ כיום ושני כוכבי הסרט מיכאיל אוליאנוב ואינה צ'וריקובה. את הסרט השני – „הקומיסרית" – שיצא בברה"מ עוד ב־1967 והוצג לראשונה במערב בפסטיבל ברלין האחרון, ילוו הבמאים אלכסנדר אסקולדוב ואיסה צ'ורוקבוקיאה. בואה של המשלחת לארץ הוא תוצאה של מאמצים ארוכים של מנהלת פסטיבל הקולנוע, ליה ואן ליר.

ספר חדש

למרות עיסוקיו הרבים, חברות במועצת המנהלים של בל"ל והמירוץ לקראת הבחירות מצא פרופ' שמעון שיטרית (בתמונה) מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, זמן להוציא לאור ספר חדש „תפקיד בית המשפט בחברה" העוסק בניתוח מעמדם של בתי משפט ושופטים בחברה המודרנית. בספר מאמרים פרי עטם של שופט בית המשפט העליון בארה"ב ויליאם ברנאן ושופט בית המשפט העליון אהרן ברק, וכן מאמר מאת פרופ' יצחק זמיר. לרגל צאת הספר בהולנד ובישראל בו זמנית ערכו ידידיו של פרופ' שיטרית מסיבה רבת משתתפים בבית אריאלה בתל־אביב. בין האורחים פרופ' יצחק קלינגהופר, היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, השר חיים בר־לב (איתו בתמונה), שושנה ארבלי אלמוזלינו, אליהו נאווי וחבריו במועצת המנהלים של בל"ל.

ע.ג.

פרס עגנון

בטקס הענקת פרס עגנון לבני הזוג סנד בעיריית ירושלים תיאר עמנואל זיסמן את חוויית העליה הקליטה שחווה הוא עצמו כילד, ומשפחתו ב־1949. הפרס הוענק ליונת ואלכסנדר סנד על ספרם „בקרא לו ליאון", אשר עלילתו מתמקדת ביחסים שבין העולים החדשים לבין הדור הצעיר הגדל בארץ. זיסמן הממלא תפקיד יו"ר סיעת „ירושלים אחת", וממונה על תיקי התרבות הנוער והספורט בעיריה, ומזכיר מפלגת העבודה בירושלים, תבע בדבריו כי הממשלה והרשויות המקומיות יחזיבו את הסיוע הניתן לסופרים ולאנשי רוח ויקצו לכך משאבים מיוחדים, וזאת כדי למנוע מצב שלפיו נאלצים אנשים כאלה למצוא פרנסתם במלאכות הרחוקות ממלאכת היצירה, וכדי לאפשר לאנשים מוכשרים להעשיר את חיי הרוח של מדינת ישראל.

12 רובל פלטינה – 2200 דולר

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

בשבוע שעבר התקיימה בתל־אביב המכירה הפומבית ה־18 של חברת „מצא" ובה כ־1500 פריטים בתחום הבולאות והנומיסמטיקה. בס"ה הוצעו פריטים במאות אלפי דולרים ואם כי לא הכל נמכר, היתה, לדברי מנהל המכירה, מוטי פלד, הצלחה ניכרת לפריטים רבים, שמחירם עלה תוך כדי המכירה מעשרות דולרים למאות, וזאת תוך תחרות מותחת ביותר.

במכירה מצאנו קניינים מישראל ומחו"ל, אברכים ממאה שערים, אספנים להוטים ואף סוחרים שמוכנים לרכוש פריטים מסוימים עבור קניינים המעוניינים בעילום שם.

בפרק של אמצעי תשלום היו מטבעות ומדליות, מיני אסימונים, שטרות כסף ותוי קניה. כאמור, לא הכל נמכר והיו אף הרבה פריטים שנמכרו במחירי התחלה, כפי שצויינו בקטלוג המכירה, שהוכן לקראת המכירה.

כך, למשל, נמכר מטבע רוסי בערך נקוב של 12 רובל מפלטינה, משנת 1851, במחיר ההתחלה של הקטלוג בסך 2200 דולר. היו מספר פריטים שלא היתה תחרות לגביהם והם נמכרו במחירי התחלה.

מטבע טלר, הגרמני, משנת 1635 מכסף עם המלה „יהוה" נמכר אף הוא במחיר התחלה של 900 דולר.

שתי מדליות יקרות ונדירות שהוטבעו בישראל – אחת כמדליה להענקה רשמית בתחרות שחמט, מזהב, שממנה קיימות אחדות בלבד ואחת שהוטבעה במשקל 93 גרם זהב לפי עיצוב של שאגאל, לא נמכרו בכלל.

מוטי פלד, מסביר בתשובה לשאלה, אם מדובר בשתי מדליות יקרות, שייתכן שנקבע להם מחיר התחלה יקר מדי, כי לא כן הדבר. המחיר שנקבע הוא ריאלי לדעתו, אך פשוט, כאולם לא נמצא הקונה המתאים...

מדליית שחמט, ממנה קיימים רק 10 עותקים, היא מוערכת בעולם הגדול במחיר של כ־7000 – 10,000 דולר, לא נמכרה בכלל, אף־על־פי שמחירה ההתחלתי היה 2850 דולר. המדובר במדליית זהב 29 גרם בקוטר 35 מ"מ, שהוטבעה ע"י החברה הממשלתית למטבעות ומדליות להענקה בתחרות השחמט הבין־לאומית שהיתה בישראל.

מדליית שאגאל בהנפקה מיוחדת של 93 גרם זהב, 22 קראט, הוערכה בקטלוג המכירה ב־2250 דולר אך היא לא נמכרה.

במכירה ה־18 של „מצא" היו הרבה פריטים בולאיים שהשיגו מחירים גבוהים, תוך „קפיצות" ותחרות מסעירה.

מכתבים מתקופת ה„בריגדה" במלחמת העולם השניה נמכרו בכ־150 דולר על־אף שמחירם ההתחלתי היה כ־15 דולר. מכתבים מתקופת מנהלת העם עם חותמת רחובות הועלו עד כדי 200 דולר המכתב. אוסף בולי קק"ל שכלל 81 דפי בולים החל ב־100 דולר והרקיע עד 1000 דולר (!)

אוסף בולי צרפת עד 1976 נמכר ב־3000 דולר. שטר של 50 פאונד מנדטוריים של בנק אנגלו־פלסטינה, נמכר ב־2000 דולר. רבע רובל כסף משנת 1914–950 דולר.

ההצלחה העירה פנים דווקא לפריטים זולים בגבול עשרות דולרים. מן החברה נמסר, כי לקראת סיום השנה תקיים חברת „מצא" ארבע מכירות יובל ביוזמת בהם תהיה מכירה מיוחדת לאומנות, מטבעות, בולים וארכיאולוגיה.

למעלה – 12 רובל פלטינה – 2000 דולר; למטה – מדליית שאגאל, זהב 93 גרם – 2250 דולר בהערכה – לא נמכרה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1091/88	אבר יצחק כץ	19.2.71	סימון כץ
1092/88	סלומון כץ	21.7.82	סוזאנה להרים תרז
1093/88	אריה כץ	16.12.79	אינגרי פליימנט
1094/88	אליהו כץ	23.11.69	דוד יוסף כץ
1095/88	רינה בלבה מזרחי	1.3.88	פלד מרים
1103/88	נתן אלברט	3.7.85	בר און דוה
1104/88	בלבה יוסף	14.5.84	רחל סקי־יוסף
1105/88	אליעזר גבולר	18.1.87	קלדה סרים
1106/88	סבירה בלוק	5.6.85	קלדה סרים
1109/88	חיים יום טוב	18.4.88	מטילדה יום טוב
1110/88	אברהם יצאר	26.1.88	משה יצאר
1111/88	משה טוטיה	20.1.86	דניאל טוביה
1114/88	נפכי בשארי	14.4.83	אדריס בשארי
1117/88	נעימה מזרח	14.2.87	יעקב מזרח
1118/88	חיים רחמי	20.6.82	מלכה רחמי
1119/88	בושן קודים	4.4.88	עדית קודים

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
1089/88	בלה הרשקלי	18.12.87	מרדכי צבי הרשקו
1090/88	גליה אלקסי	24.1.88	רות אלקסי
1098/88	משה לובצקי	24.2.84	לובצקי גרודה
1099/88	להאוס בקר	14.4.88	אלן בקר
1101/88	משה חליק	25.6.87	יהודית מייק
1102/88	אסתר כהן	16.12.74	אפרים כהן
1107/88	לנגר אלבירה	21.3.88	זאב לנגר
1113/88	שמואל האמליך	9.4.87	אילה האמליך
1115/88	פניה פיטליס	24.4.88	משה כל
1122/88	הרן הצי	7.5.88	הרן לודיקה
1123/88	אריה מלרקות	24.3.88	אבה מלרקות
1124/88	בנימין ליטור	25.8.87	גבריאל ליטור
1125/88	חנה הדים	24.9.87	אידודו הדים
1128/88	מרים אמיר	7.5.88	משה צילה בלר
1131/88	ויקטוריה חסן	9.4.88	יצחק חסן

ד"ר אליהו צבי ברקוביץ
רשם

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות חגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות חגים מ־20.00 עד 23.00
ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111.
קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 02־690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146
טל: 239207 בימים א' – ה' 3 – 9

הזמנה
להגיש הצעות
מכירה פומבית של נכס – הוצל"פ
חיפה תיק הוצל"פ 6986/88
מוצעת בזה למכירה פומבית דירה בת 4 חדרים + שירותים, מטבח ומרפסת בגודל של 102 מ"ר. הדירה נמצאת באורנים בגוש 11084 חלקה 9 יקנעם. בדבר פרטים נוספים אפשר לפנות לח"מ.
על המציע להגיש הצעתו לח"מ תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו בשקלים, שווה ערך הדולר ארה"ב בצרוף המחאה בנקאית בסך 10% מערך הצעתו. הדירה הוערכה בסך 27,500 דולר ארה"ב.
אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
א. [illegible] עו"ד
רח' אבן סינא 20 חיפה
טל' 04־693809

אַלְמַקְס משחת השיניים – יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
כוכב – אבן גבירול 83 – 246003
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
אליהו ישעיהו 10 – 383753
חיפה
קופ"ח מכבי – י"ל־ג 6 – 672472
פתח־תקוה
הדקה – שטמפפר 24 – 910946
בני־ברק – רמת־גן
קופ"ח כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים – חולון
קופ"ח עין יהב – עין יהב 2 חולון – 884854
אוקרון – הופ"ין 52 חולון – 889153 + מידעון
אלמקס
מיוצרת ע"י מעבדת תעשיות פרמצבטיות בע"מ ברשיון GABA שוויץ

כוהנת

(המשך מעמוד 7)

של בריטניה, „מסקוטלנד ועד דרום מערב אנגליה", ורמזה לעתונאים שבחבורה, כי בכוונתה להישאר בשלטון גם בעוד עשר שנים. „בשנה הבאה ימלאו שלושים שנה להיותי בפארלמנט. אני מקווה שיבוא זמן ואוכל לבוא אליכם ולומר: „היינו יחד ארבעים שנה והסתדרנו בינינו כל אותה תקופה".

ממשלת בריטניה חוקקה לאחרונה כמה חוקים הנוגעים לזכויות היוצרים של קלטות. בין היתר הוחל איסור על החזקת קלטות שהוקלט עליהן חומר מן הטלוויזיה יותר מ־29 ימים. בתחום התקשורתי הוחלט על הפעלת שידורי טלוויזיה מן הלוויין. „הספר הלבן" בנושא זה עוכב משום שנאמנה של תאצ'ר, הלורד יונג, שעליו נאמר כי הצליח לחסוך את התקשורת מחוקתו של משרד הפנים, סבר שיש לאפשר, ומיד, גם לבי־בי־סי לשדר במישרין מן הלוויין, לכיסוי האיזור הדרומי של האי, שבו יש מרכז גדול של בוחרים שמרנים.

שידורי ה„סקיי טלוויז'ן" מן הלוויין יחלו כבר בפברואר 1989. מאידך גיסא כבר הבריזו איל העתונות רופרט מורדוך ואיל האלקטרוניקה אלן שוגר – אגב, יהודי ב„איסט אנד" – על שיתוף־הפעולה ביניהם בתחום הלוויין: האחד ימכור את התבניות והשני, תמורת 200 שטרלינג האחת, ימכור את הצלחות. מימד חדש לשני אילי־ההון, ובמובן הרבה עושר. היזומים כבר הודיעו כי הערוצים החדשים יקבלו עליהם, מרצון, את פיקוחה של המועצה של ריס מוג.

רבים בקרב ההורים בבריטניה מקדמים בברכה את הבטחותיה של תאצ'ר „לטפל" בתבניות הטלוויזיה שילדיהם יצפו בהן. כנגדם רבים בקרב העורכים והעתונאים, ורבים בקרב הצופים והקוראים, אינם מתרגשים מאיומיה. אבל גברת הברזל, כפי שכבר התברר, היא אשה שמתכוונת למה שהיא אומרת.

לפני 60 שנה

אברי אמריקה נרגזים על מפלגתו של קוליג'

המעצור הקשה ביותר שנתקלה בו ועידת המפלגה הרפובליקאית בעריכת תכנית לבחירות הנשיא הקרובות, בא מתוך דרישותיהם של האכרים, המכורים על מעשהו של קוליג', בהטילו ויטו על הצעת החוק שהיתה מכוונת להקציב תמיכה לאכרים. מלבד זה דורשים האכרים להנמיך את המכס על התצרים הדרושים להקלאות.

לפני 40 שנה

400 עולים באו ב„קדמה"

האניה „קדמה" הגיעה שלשום בערב לנמל ת"א, כשעל סיפונה למעלה מ־400 נוסעים. באניה נמצאו 128 גברים בגיל 18 עד 45 שנשלחו באותו ערב למחנה ליד חדרה.

יד חפשית לברנאדוט

רדיו לונדון בירושלים מוסר מרבת עמון כי המשא ומתן של הרוזן ברנאדוט יתחיל עוד השבוע. כמו"מ זה ניתנה לרוזן יד חפשית והוא אינו קשור בהחלטת האו"מ ב 29 בנובמבר.

פועלי כל העולם – INTIPHADA OUT OUTIPHADA IN

דבר אחר

אלף בית

א: תגיד, למה הטלוויזיה עושה על עצמה תוכנית "חיים שכאלה"?
ב: או איזה תוכנית היית רוצה שהטלוויזיה תעשה על עצמה?
א: כלבוטק!

המוסף הסאטירי של "דבר" • ל' בסיון, תשמ"ח • גליון מס' 240 • גליון רגוע, לכבוד ראש־הממשלה יצחק שמיר, שתמיד מרגיע אותנו במלים "שום דבר לא בוער"

הרגיעה בשטחים לשיא חדש:

חילוקי־דעות חריפים בין המערך והליכוד: האם ההצתות מהוות שלב חדש בסיום ההתקוממות או שהן המשך לסיום ההתקוממות?

– מאת כתבנו לענייני דליקות –

מכבי־אש מצאו שיכור במיטה בוערת. אמרו לו: "עכשיו זה ילמד אותך לא לעשן במיטה!" ענה להם השיכור: "אני בכלל לא עישנתי. זה כבר בער כשנכנסתי."

קונסנזוס

מה לכהן בבית־קברות?

שוב עבר יום הזכרון לחללי מלחמת לבנון – ושוב לא הופיע אף שר משרי הליכוד לאזכרה הממלכתית שנערכה לציון אותו יום. ושוב נשמעים, מקצות המחנה, קולותיהם של המשטינים, רעי חלב, שתמיד יש להם מה להגיד במקרים כאלה.

ואני שואל:
על מה יצא הקצף?
תארו לעצמכם שאריק שרון כן היה משתתף באזכרה.

הרי גם אז היתה להם לפושקי השפתיים ועוכרי המדינה, הזדמנות לקפוץ, לחרף, לגדף, להטיל דופי ושיקוצים ולפזר שקרים ישנים שנשכחו כבר מזמן.
וגם בחוסר רגישות היו מאשימים אותו.

אז על מה הם מלינים היום?
אבל הם לא יניחו והם לא ינוחו ולא ישקטו עד שיוכח ויקושר, לעיני כל, הקשר שבין חללי מלחמת לבנון ובין הליכוד, או בגין, או רפול, או אריק שרון, להבדיל אלף אלפי הבדלות...

– ותאמינו לי, זה הכל הבל ורעות־רוח, שלא לומר שינאת־חינם!
כי ממה נפשך: אם בגין הגדול מכולם לא הטריח את עצמו לבוא לחגיגות 40 השנה להקמת המדינה ע"י הארגון הצבאי הלאומי, מה פתאום שאריק שרון יבוא, סתם ככה, לאזכרה לחללי מלחמת הלבנון?

ובכלל, מה לשרון בבית הקברות? ויפה שעה אחת קודם.

ספסף

מתנחלי יש"ע: אם הממשלה וצה"ל לא יפסיקו את ההתגרויות בנו מצד הערבים — לא נהיה אחראים לתוצאות

– מאת כתבנו ביו"ש, יהודה שומרוני ושמעון בן־שמחה –

[illegible]

סקר

90% מעדיפים כדורגל מאירופה על האינתיפאדה
ורק 87% מעדיפים כדורסל מהאן־בי־איי על האינתיפאדה

"מבט" ישובץ בלוח השידורים

– מאת כתבנו לענייני תקשורת, קלוטילדה קשר־קשר (מירית) –

אמש הוחלט בישיבת הוועד המנהל של רשות השידור לשבץ את תוכנית "מבט" בין משחקי האן. בי. איי. לבין אליפות אירופה בכדורגל. במקרים חריגים תשובץ מהדורה מורחבת בת חמש דקות בתפר שבין גביע אסיה בכדורגל לבין אליפות ההוקי של ניו־זילנד התיכונה.

ברגע האחרון

הגברים ששכבו עם הנשים של הגברים ששכבו עם המתנדבת נקיים מאיידס

עין תחת עין

אתם זוכרים שלפני שבועיים הוציאו עין לילד אחד בשטחים?
אז בשבוע שעבר הוציאו עין גם לילדה אחת.
נ.ב. ברגע האחרון מדווחים כתבים שגם לפני שבועיים זאת היתה ילדה. אם כך, נשאלת השאלה למה הוציאו עין לעוד ילדה?

בשניה האחרונה

בהשמדת 40 מיליון שקל נפתחה תערוכת ה־40

ברגע האחרון

לרגל הרגיעה הגוברת ודועכת בשטחים, יוחלפו כדורי הגומי בכדורי הרגעה

בעקבות תפיסת תחנת השידור בכפר חב"ד:

מועצת גדולי הפיראטים הכירה באלוהים

ח"כ מאיר כהן־אבידב חיפש את דגל המדינה בישובים ערביים — ומצא אותו על ראש המתנדבת בעין־גדי

ח"כ כהן־אבידב, שבא לעין־גדי, גילה שהמתנדבת לא הניפה את דגל המדינה ופנה למשטרה בתלונה.
"לא אהסס להגיש תלונה על כל רשות ציבורית שלא תניף את הדגל", הזהיר ח"כ אבידב.

מושך עיבורי

דבר אחר

מגורף בכל יום ד' ל"דבר"

עורכים: שלמה נתן, יאיר גרבוז, יצחק ברנר
עורך גראפי: סמרל האלמוני
אורחים: דני קרמן, אהרן שמי, זיוה קרונזון, יוני להב, אביב אלחסיד ותומר קרמן, פרופ' קרונזון, שמוליק הספרי, שמעון חכים, בנדה, ושליחנו בעולם העגול אבנר כץ.
המערכת מכבה שריפות

למה שדדו מאיתנו 80,000,027.50 ש"ח (שמונים מיליון ועשרים ושבעה וחצי שקל)?

למה שדדו מנהלי באנק לאומי שמונים מליון שקל מהבאנקו? התשובה בסיפורו של פרופ' עזרה זוהר, "שדוד או חלש", עכשיו בשבוע הספר העברי.
המחיר: רק 27.50 ש"ח

"יוסף ה' עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם" (תהלים)

העשירייה הראשונה של ש"ס:

עובדיה יוסף · יעקב יוסף · אברהם יוסף · יצחק יוסף · משה יוסף · אהרן יוסף · דוד יוסף · חיים יוסף · אליהו יוסף · יוסף יוסף

דעת יחיד

סוף־סוף מנהיג עם ביצים!

כל הזמן ידענו שיש לו תשובה לביבי נתניהו, לדן מרידור, לבני בגין וכו'.
כל הזמן ידענו שהאיש הזה יֵדע לטלטל ולנער את המפלגה, כפי שלא טולטלה ונוערה מאז שהוקמה.
כל הזמן ידענו, שבבוא הרגע המכריע, כשיגיעו מים עד נפש, האיש הזה ישלוף שפן ויראה לליכוד מאיפה הדג משתין.
– וסוף־סוף הוא עשה את זה. ובגדול.
הוא הודיע, קבל עם ועדה: "החלטתי: רבין יהיה שני ברשימת ה'עבודה' לכנסת – ויצחק נבון יהיה שלישי!"
כזכור, בבחירות האחרונות היתה שושנה ארבלי־אלמוזלינו במקום השני – ובמקום השלישי היה... נו... מי היה במקום השלישי?... תהרגו אותי. אני לא זוכר... איך קוראים לו?... נו...

ד. יחיד

מקורות בכירים: אם שולץ לא יחזור לישראל — זו תהיה מכת־מוות לתיירות

סקר:

96% מהרוב השפוי סובל מהפרעות נפשיות

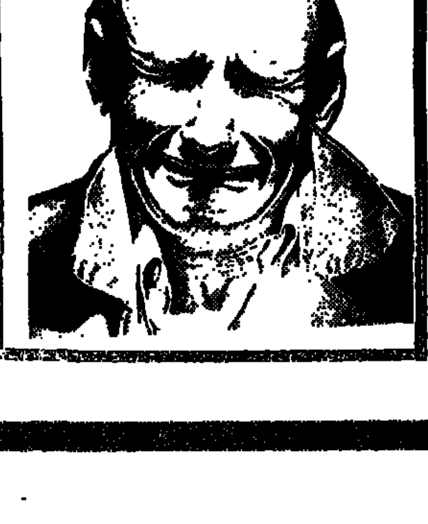

"דבר־אחר" — תת הומור וסאטירה

כך ניתן להסיק מדבריו של תת־אלוף אפרים לפיד, דובר צה"ל, כי התקשורת היא תת־תרבות.

בעקבות דבריו הועלה התת־אלוף לדרגת אלוף ואילו התקשורת הורדה לדרגת תרבות־משנה. אולם בעקבות התקפותיה שלוחות הרסן של התקשורת, נאלץ התת־דובר לחזור בו. בהודעתו נאמר: אפ'חר לא הבינ'תי נכון. אמרתי שהתיקשורת מביאה ת'ת רבות לארצנו, ולא כפי שסולף ע"י התיקשורת, אשר תוך שאיפות פוליטיות, משתמשת בצה"ל לרעה. זהו שימוש ציני, זדוני ומרושע בכוחה.

בשניה האחרונה

מנהלי בל"ל הפורשים לא יקבלו פיצוי על התייקרות שכרם

שווארנדזה יקבל בברכה

– מאת כתבנו במוסקווה, איוואן שיבורסקי –

אמש הודיע שר החוץ הסובייטי שווארנדזה, כי ברה"מ תקבל בברכה את המשלחת הקונסולארית הישראלית. " – וכן", הוסיף מר שווארנאדזה ועיין בפתק שהוגנב לו, "תקבל ברה"מ בברכה את המשלחת הכלכלית ואת המשלחת לענייני תפוצות ואת ההתאחדות לכדורגל ואת אירגון אמהות עובדות ואת נציגי אמ"י ואת שליחי אלוהים עלי־אדמות ואת מגוייסי האצ"ל ואת משוחררי השמצ"ל ואת שליחי העליה היורדים ואת נציגי האתיופים והסודאנים ואת השר שריר ואתת השרשרון והשר נסים והשר בליחשבון וח"כ כץ וח"כ לוי ואת אחותי.
נמסר, כי שכונות שלמות במוסקווה התפנו מיושביהן, שהועברו למעברות, כדי לקלוט את הסנוניות הישראליות הראשונות.

מועצת יש"ע תקים ממשלה פיראטית

לממשלה החדשה מובטחת הכרת ממשלת ישראל.

אושפזו זקנים בגליל

זקני צפת, שאמרו שכבר היה חום כזה וקשה ממנו בעבר, אושפזו בביה"ח המקומי, לאחר שנפגעו ממכת־חום.

חדש

לך חישגד פיג'ו 309 מיד!

הפעם זה המשחק שלך! גרדי את כרטיס ליידי חיש גד החדש ותוכלי לזכות מיד באחת מ־20 מכוניות פיג'ו 309 קורוס.
אנחנו אתך!

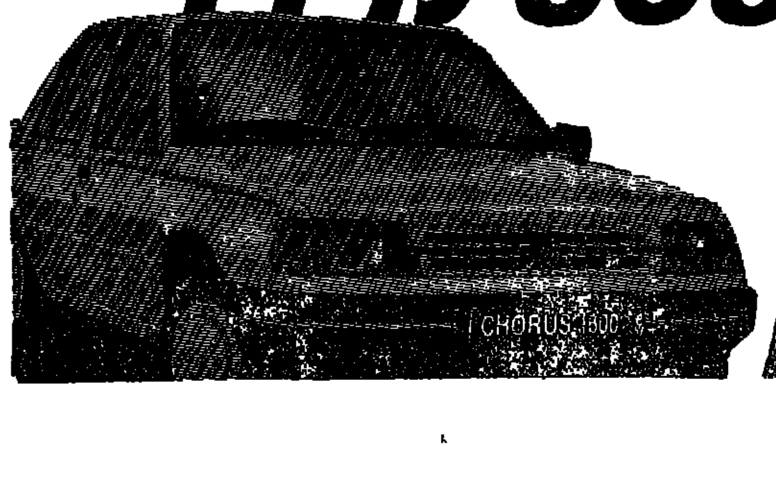

הכי משתלם לגרד חישגד

מפעל הפיס

יחידת הפרסום

מכذا من الأصل

וְאֶהְיֶה שַׁעֲשֻׁעִים יוֹם יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ (משלי ח' 31)

סתם יום של מים

רשמי ביקור בפארק־המים החרדי

מים אחרוינים פארק

שמחה גדולה שמחנו בבשר לנו המבשר על פתיחת ה„**מים אחרוינים פארק**", הוא **פארק המים של היהדות החרדית.** בשנים האחרונות, נודה ונבוש, מקננת בנו ההרגשה כי החרדים, יהודים כמונו הם. יתר־על־כן, **בני אדם** המה, בשר ודם – ושום דבר אנושי אינו זר להם. וכמו שאנו, בשר ודם, הולכים אל בית הכנסת, כך גם החרד הולך שמה; וכמו שאנו, שרירים וגידים, הולכים אל המיקווה, גם החרד הולך למיקווה; וכמו שאנו, כליות ולב, הולכים שבי אחרי קסמיו אל **פארק המים**, אף החרד כך. „אבל למה", ישאל השואל, „לא יבוא החרד ויתגלש איתנו בסתם פארק של מים?" שאלה יפה – ויש לה תשובה יפה הימנה: החרד יתגלש איפה שהוא רוצה ואף אחד, חוץ מאלוקים, לא יגיד לו מה לעשות.

נסענו למים אחרוינים פארק, שהוא חלק מן הכולל **באר** מים **חיים**, כדי לעמוד על סגולותיו של המקום –ומה שראינו שם לא ראתה שיפחה על הים.

קודם כל, ראוי שנציין שהביקור נעשה ביום חו,ל אלא שחקב"ח עושה נסים לחרדים ופארק המים שלהם פועל ביום של חול, כמו שאצלנו, החופשיים, הוא פועל ביום של מים! נפלאים מעשי השם!

בכניסה שמו על ראשינו מגבעת שחורה כדרך שהם נוהגים ושאלונו בנימוס אם ספרדיים אנו או אשכנזים. „שמא יש הבדל בין העדות?", שאלנו שאלה־של־גוי.

ענו לנו: „אצלכם אין חילוק בין השניים, שאתם קלי־עולם. אצלנו, החרדים, יש הפרדה גמורה – שהרי יש לנו רב ראשי ספרדי ורב ראשי אשכנזי ובישיבות שלנו האשכנזים מדברים אידיש בהברה אשכנזית והספרדים מדברים אידיש בהברה ספרדית".

חודינו באשכנזיותנו ונכנסנו באחד משני השערים העשויים כתבנית לוחות הברית. עוד אנו צועדים כשקול שאון המים באזנינו, בגדי הים בידינו ושירת הים בפינו – ועצרונו בשניה: „חסידים או מתנגדים?"

„מתנגדים", ענינו, „לעצם השאלה: יהודים חופשיים פשוטים אנחנו. סתם חוטאים מן השורה. לשם מה חייבים לשייך אותנו לאיזו קבוצה?"

כאן איבד השואל את סבלנותו וחלק מקולו ולחש לנו לחישת־שרף: „חסידים או מתנגדים? אתם מבטלים אותי מתורתי".

„או.קיי", אמרנו, „חסידים".

„איזה חסידים?"

„אנחנו חסידיו של רב אורי, או כפי שאנו מתכנים 'חסידי צינגאלעך'", חשבנו.

„אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם, שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם. אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל, אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן. לְךָ יוֹם אַף לְךָ לָיְלָה", חזר האברך ל„תהילים", כשהוא מצביע לנו על חדרך למחילה.

היתה זאת מחילה אחת מתוך רבות ועליה היה רשום באותיות „טל ומטר" **חסידי ה„זוהר", בעלי־תשובה ובלתי מפלגתיים.** דישדשנו במי־אפסיים עד שהגענו לגרם־מעלות לוליני ועלינו למקום שבו עומדים בעלי תשובה, ושהיה גבוה בהרבה מן המקום שבו עמדו הצדיקים הגמורים.

עין לא תשבע מראות את חין המקום ומתגלשיו, אברכים עם אברכים, בחורים עם בחורים, וחד מצחלותיהם ממלא את כל תשמישי הגלישה באתר הקדוש. ורוח אלוהים מרחפת על פני המים ומודיעה לקהל המתרחצים איפה יש עוד חניה.

מן המקום בו עומדים בעלי התשובה אפשר לראות את עזרת הנשים של האגף הספרדי. מבין פתחי אצבעותינו ראינו שורה של נשים בתולות ניצבות בראש תשמיש גלישה גבוה, הקרוי „**מעין ברוך**", בחינת „בראש מרומים עלי דרך בית **נתיבות** ניצבה", ולפסוק המפורש „באין מעיינות נכבדי מים" הן מפילות עצמן לתוך זרם מים קדושים. סחרחרות הן סובבות בשיבולת המים – וראה זה פלא: כשהן מגיעות אל המקווה התחתונה הן מעוברות כשנה.

„חסר לנו עשירי למניין אצל ה'הקפות'", קרא לי אברך צעיר אדום זקן. „אפשר תבוא עמנו?". עליתי בחברת תשעה אברכים לכולל הגדול „**כולל מע"מ**" (ממון על מים) ושם קיבלנו איש־איש שק של כסף. הידקנו את השק לאחורינו – ובקריאה „נשפת ברוחך כיסמו ים" צללנו כעופרת במים אדירים.

הגענו שלמים ובריאים אל הבריכה הראשה וברכנו, „ברוך שלא עשנו עיסה".

„ומה היה קורה למשל", שאלתי את ידידי האברך האדום, „אם לא היו מים בבריכה?"

„קטן־אמונה שכמוך", חייך האדמוני. „אם חסרים מים בבריכה, רצים ומביאים בחורה חשופת זרועות – ומייד מתמלאת הבריכה בירקותיהם של החרדים. וכעת בוא ונלך לתשמיש המעניין ביותר, הוא 'לשון המאזניים'".

אלא שבאותו רגע העיר אותי השעון המעורר וראה והנה חלום רטוב.

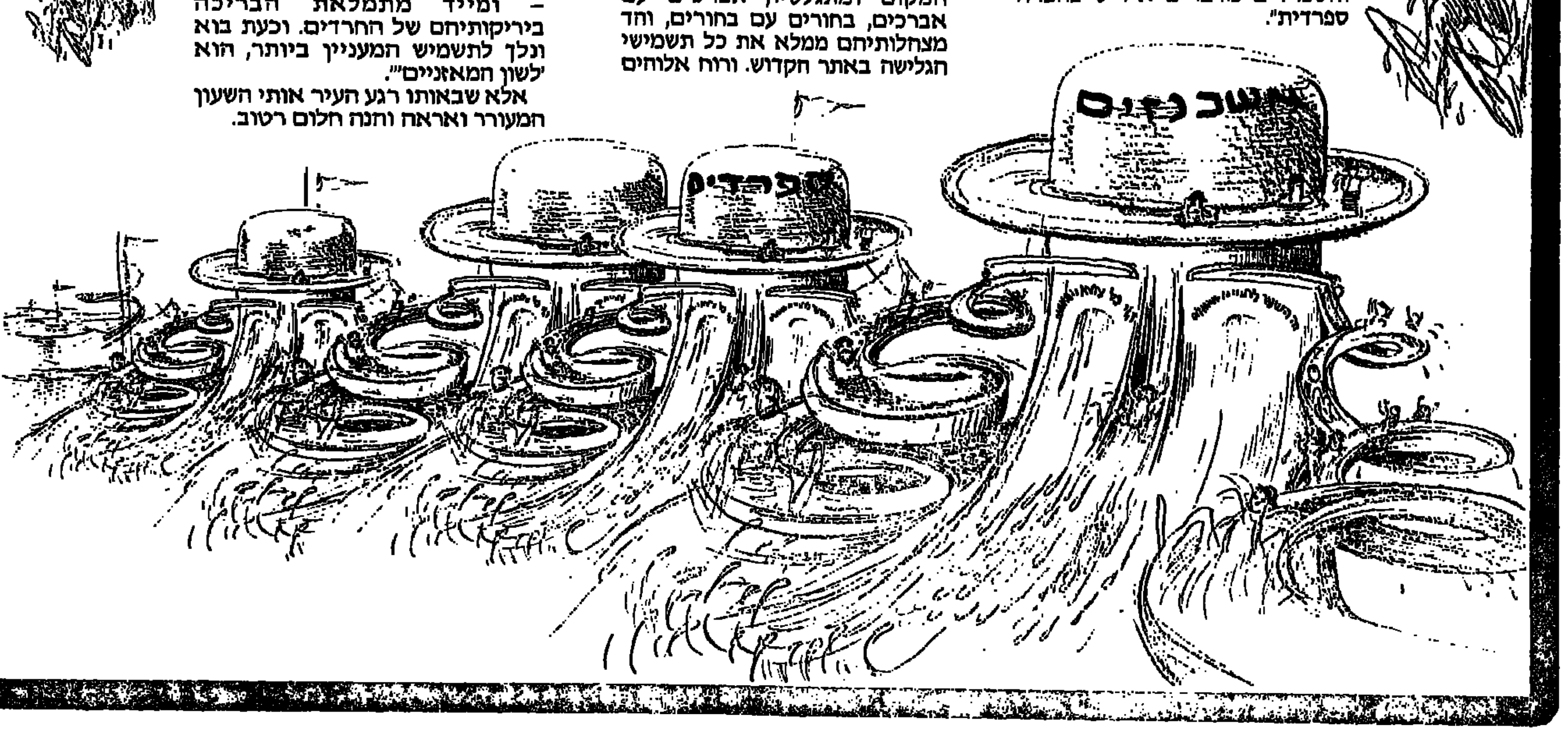

ארבעים־ארבעים על הג'יפ הדוהר

ישראל ISRAEL

המספר 40 מעולם לא היה מספר חשוב ובעל משמעות בדת היהודית. הגיע הזמן לעשות משהו ולהפכו, פעם אחת ולתמיד, למספר בעל ערך נקוב. כפי שאמר אחד הנואמים בחגיגת הארבעים: „אם עד עכשיו היינו במדבר, סימן שאנחנו על סף כיבוש הארץ" (ראה תנ"ך בהוצאת קורן – 'במדבר' פרקים א' עד הסוף).

ע"פ חוק ההזדמנויות השוות החליטה הממשלה (ובצדק) לגרום לכך שכל מי שעוד לא יודע שהגענו לגיל ארבעים, בין אם מתוך בורות ובין אם מתוך כפירה, יידע על ך באבו־אבוה.

אחד הפרוייקטים העיקריים בנושא יתבצע ע"י משרד הפרוייקטים המיוחדים שליד משרד הצמיחה והגידול, וייקרא: „ארבעים לכל פועל". להלן כמה דוגמאות של הדברים שיתבצעו במסגרת זו. יהיו עוד:

מספר השרים בממשלה יעוגל ל־40 שר ושרה;
הדקה תעוגל ל־40 שניות;
החשרב יעוגל ל־40 מעלות צ'לזיוס.
שטחי המשולש יעוגלו ל־40 דונאם.
זמן האינתיפאדה יעוגל ויעמוד על 40 יום מקסימום וגם זה ביום טוב.
שבוע העבודה יעוגל ל־40 שעות בשבוע.
ריצועת הבטחון תעוגל ל־40 קמ"ש.
ימי המילואים יעוגלו לפעמיים 40 יום בשנה.
גילוי המצבה יערך ב־40 למותו.

בשנה הבאה נעגל הכל בחזרה ל־41 והכל יבוא על תיקונו בשלום. ותשקוט הארץ 40 שנה.

פוזיטיב

אהרן שמי

* בטוח שהליכוד ינצח בבחירות

רופא המשפכה

דילמה קיומית

דוקטור,
הרופא שלי אמר לי שנשארו לי רק כמה שעות לחיות.
אז מה לעשות קודם: קודם ללכת לסאלח שבתי או קודם ללכת ל"גן העיר"?

י. [illegible]

הצעת אי האמון נפלה על חודו של קוץ

– [illegible] –

חבר הכנסת אברהם יצחק יעקב שר, בציע תנועת המושבים הריקים בכנסת, ממסלות המרכז השפוי, העלה אמש על שולחן הכנסת הצעת אי־אמון בממשלה, על בסיס מצבם הקשה של המושבים הריקים, מצב מערכת הבריאות, הכלכלה המתמוטטת וההתפרעויות בשטחים. וכן על בסיס התעלמותה המבגיע של הממשלה מהצעות אי־אמון הניתכות כלפיה.

לאחר הצבעה סוערת, שבה נפלה ההצעה על חודו של קול, אמר קול לכתבנו: „למרות שאני מתנגד למדיניותה הנפשעת של הממשלה לבליפרסיה ומכיוון שהיהיה הוליכ הוזיר באולם, גזרתי על עצמי משמעת סיעתית – וגרמתי להפלת ההצעה שכן לא יעלה על הדעת שח"כ מן הקואליציה יגיש הצעת אי־אמון בממשלה".

פתרון בלא כלום

חזור בתשובות

(חידת קייץ)

קרא את התשובות לעיל בעיון:
תשובה לאינתיפאדה: אלקוט העצני
תשובה לאלקוט העצני: המתנדבת מעין־גדי
תשובה למתנדבת מעין־גדי: תחנת השידור הפיראטית של גוש אמונים
תשובה לגוש אמונים: השיבושים במערכת הבריאות
תשובה לשיבושים במערכת הבריאות: פגישת שמיר־שווארנדזה
תשובה לפגישת שמיר־שווארנדזה: רבין מס' 2 במערך
תשובה לרבין־פרס־נבון: הבחירות הפנימיות בליכוד
תשובה לבחירות הפנימיות בליכוד: החזרת טאבה למצרים
תשובה למצרים בטאבה: אבנר שאקי במפד"ל

– ועכשיו ענה על השאלה:
אם אלה התשובות שיש לנו, מי צריך בכלל שאלות?

הושעה מעמדם של "ממני" ו"סיבה למסיבה" כתשדירי שירות

– מאת כתבנו מ. פרומטר –

בשיבתו כועד המנהל של רשות השידור החליט אמש אורי פורת פה אחד, בישיבה שערך במשרדו שבבירה, כי אין לשתף בתוכניות הטלוויזיה אנשים המשתמשים במכשיר כדי לעשות אותו קודם לחפור כו את הכנסתם ואת קודם מכירותיהם.

מעתה, הורה המנהל, לא תורשה הופעתם על המסך של סופרים שיש להם ספרים למכור, ושל זמרים שיש להם תקליטים והופעות למכור ושל אמנים שיש להם אמנות למכור – ובכלל של אנשים שיש להם משהו למכור.

מעתה, זו הוראה, יופיעו על המסך רק אנשים שאין להם שום דבר למכור.

כמובן שהוראה זו איננה חלה על עובדי רשות השידור ועל שרים ופוליטיקאים, אלא אם כן יהיה להם במקרה משהו למכור והם ינסו להשתמש בטלוויזיה למטרה גלויה כזו.

שיחת השבוע

עם: מנכ"ל רשות השידור
על: המהפך התרבותי ברשות

דבר אחר: אדוני המנכ"ל, איך זה אתה מוצא לעצמך זמן, בימים סוערים כאלה, של שידורי לווין מתחרויות בכל העולם, של להשעות משידורים קריינית שריבה על השיר "יורדים ובוכים" ואמרה שאסור לנו להפוך חריגים בשטחים לנורמה?

[illegible]

מסביב לעולם בפאניקה

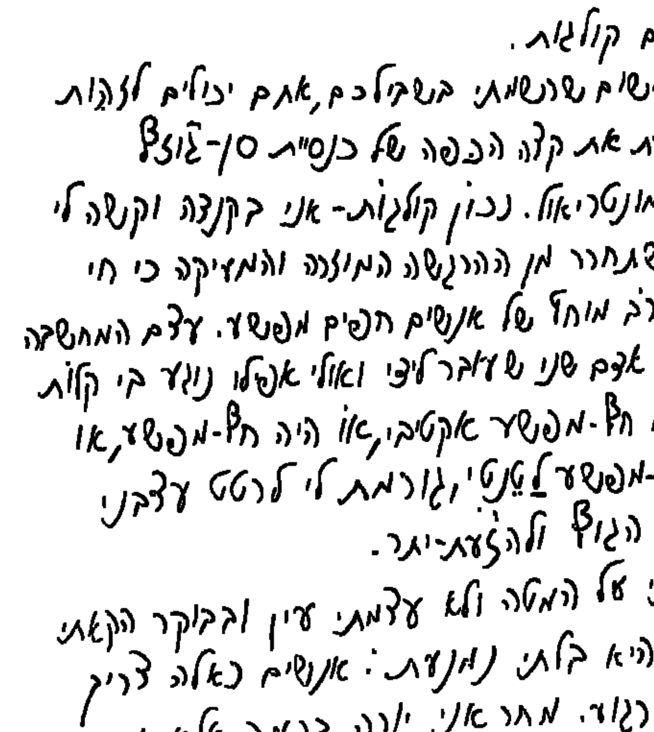

שלום קולגות.
ברישום שנרשמתי בשעולכם, אתם יכולים לגלות בקולות את קלה הכבסה של כנסייה סן־ג'ובג שבמונטריאול. נכון קולגות – אני קנדה וקשה לי להשתחרר מן ההרגשה המוזרה והמעיקה כי חי פה רב מחלף של אנשים חפים מפשע. עדים המחשבה שכל אדם שני שיוצא לפני ואולי אפילו נוגע בי קולות הוא חף־מפשע אקטיבי, או היה חף־מפשע, או חף־מפשע פוטנציאלי, גורמת לי לרטט עד־כדי לבל הגוף ולהיעצבות־יתר.
בלילה לא יכולתי לישון. שכבתי על המטה ולא עצמתי עין ובדקתי הגעתי את הנשמה. טוב, המסקנה היא בלתי נמנעת: אנשים כאלה צריך להרוג. אני כבר קלטתי יותר נגוד. מהר אני יורה ברמה, אלא אוהב
שלכם אג'ר.

ויאלי – כמו שציפינו

הכוכב. האיטלקי ויאלי עובר את המגן הספרדי סולר. ויאלי הבקיע את שער הניצחון. 0:1

שער יחיד של כוכב ההתקפה האיטלקי, ג'יאנלוקה ויאלי, העניק לנבחרתו נצחון דחוק ויקר על הספרדים 0:1. האיטלקים, שישחקו מעדיים נגד דנמארק, נראים כבר בחצי הדרך לחצי הגמר. הספרדים יצטרכו לנצח את גרמניה הביתית כדי לעלות.

המחצית הראשונה היתה מאכזבת למדי. שתי הקבוצות העדיפו שלא להסתכן, כדי לא לספוג שער. המערכים הסגורים וההיהרים מנעו התפתחות משחק נאה וראוי לשמו. בתחילה היה הקרב שקול מאד, אך, לאחר כרבע שעה הסתמן יתרון איטלקי. מנצ'יני, כובש השער נגד גרמניה, מצא עצמו בעמדה נפלאה, אך החטיא כסידרן.

המחצית השניה היתה שונה. הוראות המאמנים לתקוף ולנסות להשיג שער עשו את שלהם. המערכים נפתחו והחלוצים הגיעו למצבים יותר נוחים בתוך הרחבה.

בקישור הספרדי איכזב מיצ'ל, שאף פינה את מקומו במחצית השניה. בוטראגניו היה דרוך בחוד, אך נשמר בקפדנות.

היתרון האיטלקי נמשך, בזכות הקישור הדינאמי וסיוע ההגנה החזקה מאחור. אך, ויאלי, שזכה לאספקה כדורים טובה בהרבה מאשר במחצית הראשונה, הגיע בתוך דקות אחדות לשני מצבים נפלאים. בראשון נגח מקרוב לידי זובזארטה, ובשני בעט מהאוויר לחוץ לאחר מסירת פז של הדנאפולי.

אבל, כמה אפשר להחמיץ. לאחר החטאה ספרדית בודדת, באה הדקה ה־73: מסירה מצויינת של דהנאפולי לויאלי, שהשתחרר כמו גדול משומרו, פרץ לתוך הרחבה ובבגל שמאל ירה לפינה השמאלית. 0:1

התשובה של בוטראגניו היתה פריצה מסחררת תוך סיבוב לרחבה ובעיטה דומה לזו של ויאלי, אבל, לחוץ. יחזי ההבדל הקטן. ויקטור הפתיע את זנגה בבעיטה חזקה מרחוק, אך השוער האיטלקי זינק היטב וקלט.

וזהו. הלחץ הספרדי המסויים עד הסיום לא העלה דבר. איטליה ניצחה.

להיות או לחדול

היום 2 משחקים מרתקים בבית ב' ✓ אנגליה והולנד על כל הקופה ✓ אייר או בריה"מ יכולות להשיג את הכרטיס לחצי הגמר ✓ רק במקרה של 2 תיקו יישארו גם אנגליה וגם הולנד בתמונה

נבחרות הכדורגל של אנגליה והולנד יתמודדו היום בקרב ההשרדות במסגרת בית 2 בגביע העולמי. שתיהן נוצחו בתוצאה הזהה 1:0 במחזור הפתיחה. לפיכך, יודעים היטב הכדורגלנים כי הפסד נוסף יגרום להם לעוף מהמשך הטורניר כבר בשלב מוקדם זה.

לכל הדעות, נבחרת האורנג' ההולנדית עדיפה על יריבתה. גם במשחק נגד הרוסים ביום ראשון היו ההולנדים עדיפים, אולם לא הצליחו לתרגם את יתרונם לשפת השערים. האנגלים מנגד הפגינו כדורגל חלש ביותר וגם התאוששותם במחצית השניה נגד אירלנד החופשית לא שיפרה את חוות הדעת עליהם.

תגיגה אחת יחגגו האנגלים בעצם העובדה שה„קפטן" שלהם, השוער פיטר שילטון ישחק את משחקו ה־100 במדים הלאומיים. אולם שלטון יצטרך לשכוח מהר מאד את יום חגו ולשנס מותניים מול ההתקפה המוחצת של ההולנדים.

נקודה נוספת שאינה קשורה ישירות במשחק היא תופעת ההוליגאניזם. שתי הנבחרות ידועות באוהדיהן הסוערים. בשנה האחרונה היינו עדים לתקריות רבות בהן היו מעורבים אוהדים אלה. הערב באצטדיון בדיסלדורף יהיו 30,000 הולנדים ו־6000 אנגלים ואתם יכולים לתאר לעצמכם את האירועים שם.

שתי הנבחרות ערכו הכנות קרחתניות כדי לתקן את הרושם שהותירו במשחקים הראשונים. לשתיהן כמובן אסור להפסיד ולכן מצויים מרבית הכדורגלנים בלחץ. „קפטן" הנבחרת האנגלית, בראיין רובסון אמר אמש כי לדעתו לא יוכלו הוא וחבריו לחזור על תצוגת הנפל כפי שהוצגה נגד האירים, אולם הוא הודה כי היריב ההולנדי הוא יריב חזק והגדיר אותו „הנבחרת הטובה ביותר בבית".

מאמן הנבחרת ההולנדית, ריינוס מיכלס הבהיר כי נבחרתו תמשיך לשחק גם היום כדורגל התקפי. „אנו זקוקים רק לאיזון בין אגפי הקבוצה ואז נדע לנצל את כל ההזדמנויות שיהיו לנו ויהיו רבות".

גלן הודל יפתח הערב על חשבונו של ניל ווב. מלבדו לא יהיו שינויים בהרכב של הנבחרת האנגלית. ההולנדים ימשיכו לשחק באותו הרכב שפתח נגד הרוסים.

● אנגליה: שילטון; סטיבנס, רייט, אדאמס, סנסום; הודל, רובסון, בארנס; בירדסלי, ליניקר.

● הולנד: ואן־ברוקלן; ואן־אראלה, רייקרד, קומאן, ואן־טיגלן; ואנבורג, ווטרס, חוליט, מיורן; בוסמן, ואנבסטר.

זה תבטיח לעצמה סופית את הכרטיס לחצי הגמר.

העידוד ששאבו האירים מהנצחון על האחות הבכירה מאנגליה הכניס את השחקנים לאמביציה והם מדברים על נצחון כעל דבר מובן מאליו, למרות שירוע להם שהנבחרת הרוסית לפחות על הנייר טובה מהם. מכל מקום, הם לא ירצו להפסיק את שירשרת המשחקים בהם לא נוצחו – 12 במספר.

„אין לנו מה לפחד מהרוסים. אנחנו מכבדים אותם כי הם נבחרת טובה, אולם גם אנו טובים ועיננו נשואות לנצחון", אמר עוזר המאמן האירי, מוריס סטרס.

נאמנים לאמרה כי הרכב מנצח לא מחליפים ימשיכו האירים עם אותם שחקנים שהעניקו להם את שתי נקודות הבכורה ביום ראשון וזאת למרות שהמגן מקארתי, הקשר מקיגראת והחלוצים, סטייפלטון ואולדריג' סובלים מפציעות.

גם אצל הרוסים לא יהיו שינויים משמעותיים בהרכב. להוציא את גנאדי ליטבוצ'נקו שספג כרטיס צהוב והורחק ממשחק אחד ישחקו כל האחרים. את מקומו יתפוס ככל הנראה הקשר הנוקשה סנג'ין סולאקוזלידזה, ששיחק כמחליף נגד ההולנדים.

● אירלנד: בונר; מוריס, מקארתי, מוראן, יוסון; האוטון, מקגארת, ווילאן גאליה; אולדריג', סטייפלטון.

● בריה"מ: דסאייב; בסונוב, קאידיאשוילי, קוזנייצוב, דימאנגנקו; סולאקוזלידזה, זווארוב, מיכאלצ'נקו, ראטס: באלונוב, פרוטאסוב.

מחזור 2 באליפות	
אתמול (א')	
● גלזנקירכן:	
גרמניה – דנמארק	0:2
● פרנקפורט:	
איטליה – ספרד	0:1
טבלת בית א'	
1. גרמניה	3 1:3 2
2. איטליה	1 1:2 2
3. ספרד	2 3:3 2
4. דנמארק	0 5:2 2
היום (בית ב')	
● 18.15, דיסלדורף:	
אנגליה – הולנד	
● 21.15, האנובר:	
אייר – בריה"מ המועצות	
טבלת בית ב'	
1. בריה"מ	2 0:1 1
-. אייר	2 0:1 1
3. הולנד	0 1:0 1
-. אנגליה	0 1:0 1

הופעה 100 לשילטון. תקווה להיות הקפטן

שוערה הותיק של נבחרת אנגליה (39) פיטר שילטון יחגוג היום את הופעתו ה־100 במדי הנבחרת במשחק הגורלי מול הולנד. תקותו היא, כמובן, לנצח, אך אמש הביע תקוה נוספת: להתמנות לקפטן לרגל יום חגו. המאמן בובי רובסון סירב למסור את ההרכב, אך הודה כי שילטון ישחק וכנראה ישמש כקפטן.

אייר – בריה"מ: המנצחת עולה

ההפתעה של המחזור הראשון, נבחרתה של אירלנד החופשית תנסה להוכיח היום אתה"צ כהנובר כי נצחונה על האנגלים 0:1 לא היה מקרי, כשתתמודד נגד נבחרתה החזקה של ברה"מ. המנצחת במשחק

בוימבלדון: לנדל מדורג ראשון ועמוס מדורג 15

טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, המדורג 15 בוימבלדון יתמודד בסיבוב ה־1 מול יריב שיעלה מהמוקדמות. כך גם אלוף וימבלדון פאט קאש (מדורג 4) והצרפתי לאקונט (7).

המדורג מס. 1, איוואן לנדל ישחק מול פלגייט הבריטי. מאטס וילאנדר (2) מול מאסו מארגנטינה, מנצחו של עמוס בוואלן גאורס. בוריס בקר (3) יתמודד נגד פרולי האוסטרלי. שטפן אדברג (3) מול הצרפתי פורדה. ★ ג'ימי קונורס מדורג חמישי, אך בשוק ההימורים הלונדוני הוא המועמד לזכות בכתר הרביעי בוימבלדון לפני בקר, לנדל ואדברג. קונורס יופיע מול בן ארצו שיירס.

★ שטפי גראף מדורגת ראשונה ומועמדת לזכיה בשוק ההימורים לפני נאוורטילובה המדורגת שניה. גראף תתמודד מול האמריקאית ממוצא סיני, הו גה, ונאוורטילובה מול היוגוסלאוית גולש. אחריהן מדורגות שרייבר (3), אוורט (4) וסאבאטיני (7).

ישראל תשתתף בכל המפעלים האירופיים

איגוד הטניס ישגר נבחרות בנים ובנות לכל המפעלים האירופיים שיחלו בחודש הבא. ישראל תיטול חלק הן באליפויות אירופה והן בגביע אירופה השונים. בסך הכל יצאו לאירופה 35 טניסאים ומאמנים. גולת הכותרת היא השתתפות בגביע גליאה – תחרויות גביע עד גיל 20 בהשתתפות 24 מדינות וכהן אהה"ב וברה"מ.

המשחקים יוחו ב־5 בתים וישראל הוגרלה מול יוון. בבית משתתפות גם נבחרות מצרים, טורקיה, איטליה, וארגנטינה. בהרכב הנבחרת: עמיר בן מרדכי, חיים ציון ועדי קרמר. המאמן: יוסי יבגני.

1:2

כדורסל

הגמר־סל האמריקאי הולך ומתחמם. אם אירופה כולה עוקבת בדריכות אחרי משחקי הכדורגל, הרי שאמריקה עסוקה בשלה: סידרת הגמר בין האלופה, לוס־אנג'לס לייקרס לבין הסינדרלה דטרויט פיסטונס. כמו שקרה בגמר המזרח, כשדטרויט ניצחה באולמה הביתי המובהק של בוסטון ונוצחה אחר־כך בביתה, כך קרה גם השבוע בסידרת גמר הנ.ב.א. דטרויט איבדה שלשום בלילה את יתרונה הגדול, כשנוצחה באולמה לעיני כ־40,000 צופים, שנדחסו בחום של יותר מ־30 מעלות, כדי לראות את מג'יק, קארים, וורת'י וחבריהם חוזרים בצורה מזהירה לתמונת האליפות ומנצחים 86:99.

הנשיאות אישרה פה אחד: קליין

נשיאות איגוד הכדורסל אישרה אמש את החוזה של המאמן הלאומי רלף קליין לאימון נבחרת ישראל למשך 3 שנים. הנשיאות קיבלה פה אחד את המלצת הועדה המקצועית.

כמו כן דנה הנשיאות בדרך במציאת משרדים חדשים לאיגוד הכדורסל. ימשכו המאמצים לחפש מקום הולם.

אצל גרמניה הכל כרגיל: קדימה לאט אבל בטוח

נבחרת מערב־גרמניה, כנראה, בדרך הנכונה. שתי נקודות נוספות למאזנה והדרך לשלב חצי הגמר כמעט סלולה. אמנם, לא חזינו במשחק מרשים במיוחד, אבל, כרגיל אצל נבחרת זו הכל הולך לאט ובטוח.

שער בפתיחת המשחק ושער בדקות הסיום היו מתנה נכונה מול הדנים חסרי האונים. הדנים הוותיקים ידעו אל נכון, כי לאחר ההפסד ל„שור" הספרדי 3:2 אזי יבוא ה„נשר" הגרמני ויעוט עליהם כדי לעשות הכל על מנת שלא להיכשל בבית לעיני רבבות האוהדים.

גם אנו ידענו כי הנבחרת הדנית אינה בדיוק אותה נבחרת מלהיבה מימי מקסיקו העליזים. גם שני השערים שהבקיעו הלוציה מול ספרד לא העניקו להם שום מקמה בתחזיות. מספר אוהדיהם אתמול ביציעים נאמד ב־20,000 מול כ־50,000 גרמנים.

ממוצע הגיל של הדנים הוא 29.5 שנים לעומת 26.5 של הגרמנים. הנבחרת הדנית נראתה עייפה, נטולת יופה ודמיון. ניתן היה לשאול בנוסח „מה עושה כחורה נחמדה כמוך במקום כזה"

הגרמנים פתחו בסערה. בדקה ה־10 עברו הגרמנים למתקפה והדרך לרחבת ה־16. סורן לרבי בלם את ההתקפה, אך הגיש על מגש של כסף ליורגן קלינסמן, שבעט לרשת. 0:1 אומלל. היה נדמה, שהנה ימשיך „הנשר" לעוט על הדנים האומללים, שסיכנו רק פעמיים במחצית הראשונה את שערו של אייקה אימל.

פרנץ בקנבאואר, המאמן הגרמני, שלאורך כל המשחק ניצב על רגליו חסר מנוחה, הספיק לראות כיצד אולאף טון נוגח לרשת לאחר הגבהת קרן וקובע 0:2. בקנבאואר מחה כפיים בנימוס, לאחר שטון נמוך הקומה הצליח לנגח מעל מגן גבה הקומה.

לדנמארק נותר רק משחק אחד. ביום ששי נגד איטליה. מיד אחרי המשחק יוזור לדנים רק לארוז את המזוודות ולחזור הביתה עם הרבה חשבון נפש. הדנים גמרו תקופה ויצטרכו עתה לבנות נבחרת חדשה.

★ מערב גרמניה: אימל; קוהלר, הרגט, בוכוואלד, רולף, מתיאוס, ליטברסקי, טון, ברמה, קלינסמן, פלד.

★ דנמארק: שמייכל; סיוובק, א. נילסן, ל. אולסן, היינץ, מ. אולסן, לאודרופ (אריקסן), לרבי, וילפורט, פובלסן, אלקיאר.

דילוגים. הדני אולסן בדילוג יפה מעל תבלם הגרמני קוהלר

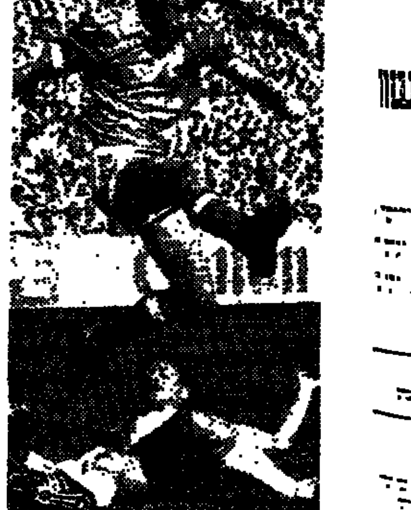

נתן את הטון. השוער הדני, שמיילס, מתבונן בצער בכדור שנגח טון לרשת. 0:2 לגרמניה

זה „מלפפון ירוק" או דריקס „אדום"

אחרי שביקש רשימת העברות מעדיף דריקס לעבור להפועל ת"א

מאת שמואל קליגר

כמו שזה נראה עכשיו – בראשית עונת המלפפונים – סוכים הסיכויים שהחלוץ התוסס של מכבי ת"א יוצה בעונה הקרובה את הכביש וישחק במדי האדומים – אלופת הליגה הלאומית בכדורגל.

האם יוזקה הכדורגלן גבה הקומה את מבצעו של עמיתו איש הכדורסל הענק האמיר לאסוף אשתקר „עשה" לאסוף את מדורי הספורט בעונת המלפפונים של הכדורסל.

„אין כסף" – נענה דריקס ע"י הנהלת מכבי לדרישתו לפני ימים אחדים להעלאה במשכורתו. לא הגיעו לעמק השווה וזה קשה בפרט לאחר שההנהלה קיבלה סיכום להחזרתו של הכלם אבי כהן מסקוטלנד. ומכאן: „תעמידו אותי ברשימת ההעברות" – המרחק אינו גדול.

מכבי נתניה, בני יהודה ומכבי חיפה אלה שמות הקבוצות המוזכרות כמעוניינות אבל אלי דריקס ומשפחתו מעדיפים (אם יוכלו כל הקיצין והשיבה הביתה למכבי תימנע גם הפעם) את הצבע האדום.

„אני לא קשר ספורט בפוליטיקה אבל אם לא מכבי – אני מעדיף הפועל", אומר אבא של אלי הרואה עצמו כאוהד שרוף של הפועל. ועוד רמז: כשנשאל דריקס המכביסט על העדפותיו הפוליטיות אמר כי היה מבכר את שמעון פרס בהנהגת המדינה.

מאחורי הסורגים. האנגלי גארי לינקר חוזם למערך ומקווה לטוב היום

בקצה הבירון

ברוך רגון

דוקרב בחוף חיפה

אליפות העולם בגלשני מפרש, שתפתח בשבוע הבא בחיפה, תהווה גם זירת מבחן לענף ספורט ימי חדש – „דוקרב" (racing match). הספורט הזה, המקובל מאד בעולם ומרכז סביבו עניין וממון רב, עשוי להוות „חימום" אטרקטיבי לאליפות העולם.

הדוקרב הימי איננו מאבק בין ארמדות אלא מירוץ חרטום מול חרטום של סירה אחת לצד רעותה. המפעל המפורסם ביותר בענף זה הוא „גביע אמריקה", המרכז את מיטב שייטי האסכות באהה"ב לקרב חזיתי עם עמיתיהם האוסטרלים.

הזינוק בחיפה יהווה יריה ראשונה של הדוקרב בישראל. יהיו שותפים למפעל כמה שייטים מטורים ומפורסמים לצד „ואני ים" ותיקים. שמונה סירות בלבד הוזמנו לתחרות הראשונה והמארגנים אומרים, כי רבים אחרים נידחו בשלב הזה בגלל הצורך לנהל תחרות קצרה וקומפקטית.

הרוח החיה מאחורי הכנסת הדוקרב לארץ הם צמד שייטי ה־470, שמשון ברוקמן ואיתן פרידלנדר. פרידלנדר אומר, כי עקב במשך שנים בקבאה אחר השיוט המרתק הזה והולם להביא אותו לישראל. עתה, כשהפעילות שלו ושל עמיתו בדגם האולימפי האטה מעט, הוא מצא אוזן קשבת לרעיון במרכז הפעל וקבל „אור ירוק" להריץ שיוט ניסיוני בצמוד לאליפות העולם.

הדוקרב מוכיר תחרות היאבקות, ג'ודו או אגרוף. העקרון המשותף הוא מאבק „עד כלות הנשימה" פנים מול פנים של סירה אחת ברעותה. שתיהן מתייצבות על קו הזינוק ומתחרות ביניהן לאורך מסלול של כ־3 ק"מ. הסירה, שמגיעה ראשונה לקו המטרה, ממשיכה בתחרויות ואילו האחרת נופלת בנוקיאאוט. „הסידרות משייטות בקו ישר אל נקודה מסויימת והחוזרות מייד על עקביהן. התחרות היא קצרה למדי, כ־30 דקות, מתנהלת קרוב לחוף ומאפשרת לצופים לעקוב מקרוב אחר מהלכי המידרוג שהתצאותו", מסביר פרידלנדר.

בגלל התנאים המיוחדים של התחרות – מסלול קצר ויריב צמוד – חייבים הצוותים „ללחוץ על הדוושה" הול בשריקת הפתיחה. הדבר מחייב מיומנות רבה בהפעלת הסירה, כושר תימרון, כח ויכולת להפיק מהכלי את מלוא מהירותו. „בחוד, איפוא, שהדוקרב מתאים לשייטים ותיקים, בעלי ניסיון ומתושלים בעמידה בתנאי לחץ", אומר פרידלנדר.

התחרות בחיפה תתנהל, למעשה, בשני דגמים – סנתיות ויאכטות. התחרות של הסנתיות תכלול מקבץ מרשים של אלופי עולם ושייטים אולימפיים: ברוקמן ופרידלנדר, האחים גיד ורן שוקל, יואל סלע ואלדד אמיר (שייטי „ההולנדי המעופף", המתכוננים לסיאול, לא ויתרו על „הלפתך הפיקנטי הזה). בקבוצת היאכטות אפשר יהיה למצוא את מפקד חיל הים לשעבר, שלמה אראל, לצד יורדי ים הותיקים עזרא רייכהארד, שמואל הוסמן ויורם גריגנברג.

ענף חדש ידים, איפוא, עוגן בסוף השבוע ויצטרף למשפחת השייט הישראלית.

3 „זהב" למתאגרפים בקדם אולימפי בפולין

אינגרוף

מאת שמואל קליגר

מתאגרפי ישראל חזרו מפולין, שם השתתפו בטורניר הקדם אולימפי, „היהלום השחור" ובאמתחתם שלל 3 מדליות זהב והרבה מחמאות על הישגים גדולים ונצחונות על אלופים מבריה"מ ומפולין.

„זהו לא רק ציון דרך של האיגרוף, אלא אחד ההישגים הגדולים של הספורט הישראלי", הגיב בהתרגשות שמשון עם־שלם, יו"ר מועדון כפפות הזהב שארבעת המתאגרפים שייצגו את ישראל נמנים עם מועדוניו.

4 מתאגרפים מישראל יצאו קטנים וחזרו כמו גדולים. לא נתנו להם הרבה סיכוי מול 99 מתאגרפים בכירים מ־6 מדינות שהתמודדו על 12 מדליות זהב. ישראל הקטנה זכתה בנתח מכובד – לא פחות מרבע מכלל מדליות הזהב. הישגם של הספורטאים ראוי להערכה מיוחדת על רקע ריבוי מתאגרפים גדולים ממדינות בעלות מסורת בענף כמו ברה"מ ופולין וכן צ'כיה, יוגוסלאוויה, ובלגיה.

„אי אפשר יותר להתעלם מהאיגרוף הישראלי", אמר שמשון עם שלם בשקולו נשנק מהתרגשות תוך שהוא מונה אחד לאחד את דרכם של המתאגרפים למדלית הזהב. „הגיע הזמן שקברניטי הספורט בישראל יכירו במעמדו של הענף ובמקומם הנכון של המתאגרפים – באולימפיאדת סיאול".

„אל תסעו לפולין – ישחטו אתכם שם", הוזהרו הישראלים לפני היציאה לפולין, אבל זה היה לפני הטורניר. העובדות בשטח היו מרשימות במיוחד: יהודה בן־חיים תגלית האיגרוף בישראל (משקל 48 ק"ג) גבר בחצי הגמר על סטאריאק מפולין 0:5. 5 שופטים היו בדעה כי בן חיים ניצח, היינו ניצחון מכריע.

במאבק על מדלית הזהב ניצח בן־חיים בגמר את פפקוב מבריה"מ 0:5. מדלית הזב ראשונה לישראל.

יעקב שמואל (משקל 57 ק"ג) ניצח בחצי הגמר את אנדריי ראוק אלוף פולין 1:4 ובגמר גבר על מיטיק 0:5.

במשקל 60 ק"ג נוצח בן המיעוטים איעד חטיב 5:0 ע"י סטציבורה מפולין 5:0 והיה למאוכזב היחידי של ישראל.

בקרב הגדול של האליפות גבר אהרון יעקבשווילי (משקל 75 ק"ג) על קפטן נבחרת ברה"מ 0:5. הניצחון הושג לאחר מאבק קשה ועקוב מדם. בחצי הגמר ניצח הישראלי את קובלסקי מפולין 0:5 לאחר שנפגע קשה בעינו ובבטנו ובגמר ניצח את הפולני פרידיבלקו לאחר קרב מתיש. מדליה זהב שלישית לישראל.

הלוח הכללי

עסקים

● משקיע לקנות משרד להנהלת־חשבונות ומיסים 03-857338 (21554) 03-785068

הצעות עבודה

[illegible]

למלון נופש בטבריה

דרושים

★ מדריכת ספורט

צעירה ותוססת למבוגרים וילדים

★ תקליטן/ בדרן

לפנות לדניאל טלפון: 06-389385

● דרושה פקידה במלון ידע בקידוד הגבילים יתרון למשרה מלאה 5 ימים בשבוע למפעל במלון 03-800117 (21659) לפנות לבילה

● לחברת „שביט" דרושים יצמדים עד גיל 63 ... 03-5101420 (21610)

● עובדים ביקוקיים ליצור להרכבת חלונות ... 03-771525 (21604)

● שומרת מכונות בעלת סיום כמחורי ... 03-5101420 (21566)

● עובדי יצור פרופיל גבה למפעל ... 03-5181420 (21565)

● בחור לעבודה למחסן (21556) 03-370444

● תופרות מכונות ומהגדלות למשרה מלאה ... 03-225083 (21553)

● שרטט/ת מכונות למשרה מלאה לחודשים ... 03-225083 (21530)

● דרושים טלרים עם קסנוע אמנים למלון „הוכיך" 03-448912 (21506)

● מקים/ות למרכז רשאי ... 03-498873 (21437)

● לקונדיטוריה ברמת גן דרוש/ה עוזר/ת קונדיטור ... 03-9661022 03-9644185 (21572)

למלונות קלאב אילת

מקדמי מכירות

מכל הארץ, בתנאים טובים למבצע מכירות ארצי ליחידות נופש

טיים שרינג 03-299387

לבית חולים פרטי במרכז הארץ

דרושים

עובדי ניקיון אחראיים

תנאים טובים

טלפון 03-7512111-2

אתגר לבעל המקצוע

דרוש

שרברב

לבעל מקצוע מעולה מוצע גוון תעסוקתי: הצטרף לצוות העוסקים בהדרכה מעשית במרכז הלימודי הארצי לטכנולוגיות הבניה.

אפשרית עבודה חלקית

מעוניינים יפנו לטלפון 03-804208

ביקוש עבודה

● ביטוריסט מקצועי מקבל הזמנות ... 03-883878 (21487)

מכוניות

● ביטא אישי 9-1988 כל הרגנים ... (21699) 03-492482

● 1988 ב.מ.וו כל הרגנים 60 ... (21698) 03-5462725

● מרסדס 1380 – 1982 ראשונה ... 03-848273 (21613)

● מיכון להוספות ... (21581) 03-734771

● ... פולקסווגן 1970 ... (21578) 03-828987

● פיאסטה 1978 ... (21582) 03-803615

● פולקסווגן גולף 1979 ... (21511) 03-7528846 7,500

● סלבוס סולרה 1300 1983 ... (21509) 03-514595

● קורטינה 1600 אוטומטית 1978 ... (21510) 03-331973

● פיאט 127 1983 ... (21503) 9542646 03-834528

● סלבוס 1983 הודייך 1300 ... (21500) 03-803615

● פורד קורטינה 1978 ... 03-804891 (21498)

● פורד סיאסטה 1982 ... 03-314595 (21473)

● מרסדס 1984 1300 ... 03-5052182 (21464)

● פיאט מירפיו 1050 1300 1988 I.C.T ת"א 03-5440799 03-5440184 (21450) 03-848729 03-848444

אביזרים

● מכירות מושבים עוצרים ... 03-252738 03-259051 (21718)

● למכירה מכונת גזירת ... 03-827560 03-580336 (21608)

רוצים לקנות

● מעל קונה תכולות דירות ... 03-391768 03-828567 03-585791 (21707)

● ישראל קונה דירות ותכולות ... 03-830886 03-827574 03-876224 (21706)

רהיטים

● בהזדמנות מיוחד ... (21696) 03-830057 03-287618

● בהזדמנות מערכת סלון ... (21694) 03-834528

● חיטול סלונים ... 03-815385 03-731594 (21521)

● מהמפעל סלונים ... (21465) 03-823978 03-284589

מקררים

● קונה מקררים ... 03-297651 03-384535 (21722)

● קונה מקרר ... (21573) 03-704201 03-798205

● פיאט איביזה ג'י.אל.אקס 1988 לאספקה מהירה I.C.T ת"א 03-5440799 03-5440184 (21444) 03-848729 03-848444

● פורשה סיטרואן ... 1983 ... 03-782536 (21442)

● סיטרואן ... 1981 ... 03-731342 (21436)

● בהזדמנות קורטינה 1600 ... 1981 ... 03-738085 (21411)

● מרכאזי ... 1982 1600 ... 052-543948 (21485)

מכונות כתיבה

● השאלה חבירה ... 03-724480 03-659846 (21686)

הלוואות

● רק לבעלי כרטיסי אשראי ... 03-375790 (21717)

● לשכירים ועצמאים בעלי כרטיסי אשראי ... 03-374265 (21714)

● לשכירים הלוואה מיידית ... 03-370122 (21713)

● מבצע במרכז להלוואות לבעלי כרטיסי אשראי ... 03-372623 (21712)

● הלוואות עד 5000 ש"ח ... 03-660341 04-985933 06-376335 03-9301116 (21641)

● עד 2500 ש"ח לשכירים ... 03-383132 (21562)

● 2500 ש"ח ללא ערבים ... 03-378112 (21557)

ריפוי והרזיה

● חרכו נוסה בבקשו ... 03-825846 (21807)

● מבצע ... (21806)

● בעליה 62 ... 03-830229 (21805)

● סקסית ... (21796)

● בקלאסי ... (21797)

● הסבי ... (21792)

● בחיפה ים ... 03-668656 (21793)

● מכון ... (21791)

● צעירה ... 03-624006 (21790)

● 110.– ... (21787)

● מסאז' ... 03-5764311 (21785)

● שעה ... 03-288618 (21783)

● מעוזת ... 03-5465849 (21782)

● התאכזבת ... 03-875686 (21779)

● 180.– ... 03-375713 (21776)

● חדש ... 03-252965 (21775)

● פרטי ... 03-9667357 (21774)

● מבסוה ... 03-821617 (21765)

● צמת ... (21769)

● בלעדי ... 03-581443 (21770)

● בילוי ... 03-752112 (21772)

● כלי ... 03-222871 (21758)

● רוצה ... (21759)

● צמת ... 03-652270 (21762)

● להגיע ... 03-238685 (21764)

● עיסוית ... 03-285174 (21755)

● בלונדינית ... 03-286281 (21754)

● ... 03-285175 (21751)

● 220.– ... 03-296413-4-5-6 (21750)

● חדש ... 03-611196 (21746)

● פינוקים ... 03-242026 (21749)

● מועדון ... 03-7513081 (21743)

● ... 03-578376 (21666)

● סקסיות ... 03-658594 (21661)

● ... (21635)

● חדש ... 03-284515 (21632)

● מועדון ... (21638)

● אורחים מבהירים ... 03-221941 (21742)

● בסטיילה ... 03-5742084 (21741)

● חדש ... (21739)

● 20.– ... 03-234396 (21736)

● 15.– ... (21737)

● מסז' ... 03-374837 (21735)

● המתעפה ... 03-293871 (21733)

● העיסוי הנכון ... 03-287748 (21732)

● המתעפה ... 03-379881 (21730)

● בפקניות ... 03-285919 (21731)

● שפרדית ... (21728)

● אמריקאית ... 03-371778 (21726)

● מבצע 20 ... 03-624212 (21725)

● קלאס־איקס ... 03-221941 (21705)

● חמות ... 03-370975 (21703)

● פינוק ... (21702)

● בצרה ... 03-372985 (21701)

● במבצע ... 03-657915 (21692)

● בלונדינית ... 03-298563 (21689)

● 200.– ... 03-625624 (21685)

● עיסוית ... 03-231275 03-222422 (21683)

● שליבלך ... 03-245862 03-5440087 (21681)

● עיסוי ... 03-280493 (21680)

● כמו תלונים ... 03-572987 (21675)

● נסה בבקשו ... 03-825846 (21621)

● סטודנטיות ... 03-842689 (21595)

● בלי ... 03-826442 (21594)

● צרפתיות ... 03-625574 (21588)

● חדש ... 03-5448282 (21587)

● שעה ... 03-5440919 (21582)

● 2 בנות ... 03-285205 (21576)

● מלכה ... 03-5440087 03-231275 03-222422 03-245862 (21539)

● ימפונות ... 03-5748298 (21514)

● ביוונית ... 03-449313 (21508)

● בת ... 03-284316 (21496)

● עשירות ... 03-5440137 (21471)

● מכבי ... 375833 (21456)

דיפות גגות

● ... 03-776545 (21597)

פוליש וניקיון

● ... 03-313599 (21710)

● ... 03-300851 (21598)

● ... 03-7522520 (21584)

● ... 03-749725 (21574)

● ... 03-591003 (21575)

ציוד בנין

● ... 03-703670 (21517)

נרשמו לנישואין

● לשכת הרבנות בית שמש ... (21671)

● אריאל בן לוי ... (21678)

● יוסף בן יעקב ... (21669)

● שלמה בן שמעון ... (21668)

● לשכת הרבנות חדרה ... (21656)

● אברבל סמיד ... (21655)

● שמריכל ... (21650)

● ביגול שמואל ... (21649)

● עמנין איל ... (21647)

● חרטה שמעון ... (21646)

● ביוזם עמוס ... (21645)

● בנשמה שמעון ... (21644)

● בודית צבי ... (21642)

שדוכים

● עלוני „קשר" ... 03-5742254 (21698)

הכרויות

● „CLASS-X" ... 03-236594 (21720)

● אטרקציה ... 03-226553 (21719)

● „אביב" ... 03-7524921 (21596)

● ראיגוף המכבה ... 03-455152 03-455153 (21637)

● בבת מעניין ... 03-734755 (21599)

● אל תמתין ... 03-259654 (21578)

● „שף" ... 03-249606 (21542)

● „שף" ... 03-248535 (21529)

● „דף" ... 03-289829 (21515)

שוק המציאות

● תנור אפיה ... 052-358767 (5875)

● לרגל נסיעה ... 03-481471 (3810)

● אוטו ... 052-84258 (248)

● לקט ... 03-731780 (10936)

● מקרר ... 052-442983 (10648)

● טלוויזיה ... 03-424775 (10032)

● תנור אפיה ... 052-434211 052-448954 (9466)

● מקפיא ... 03-424775 (9451)

● סלון ... 03-841074 (11059)

● שולחן ... 03-216915 03-9224435 (9957)

● ארון ... 03-9221527 (28786)

● תנור ... 03-889182 (21618)

● אקמר ... 03-257010 (21569)

● מיטה ... 03-5615048 (21563)

● תכולת ... 03-311445 (21483)

● אוהל ... 03-5711528 (21476)

● בהזדמנות סלון במבצע יפה 450 ש"ח 03-5538873 (21418)

● מיטה ... 052-81879 (21407)

ירושלים

ריפוי והרזיה

● מסג' ... 02-245136 (21744)

● ... 02-710222 (21593)

● ... 02-244826 (21592)

● ... 02-883676 (21591)

● ... 02-384107 (21550)

● ... 02-242610 (21488)

● ... 02-252083 (21479)

הכרויות

● ... 02-580772 02-585593 (21622)

חיפה

הכרויות

● ... 03-455152 03-455153 (21634)

אילת

הכרויות

● ... 03-455152 03-455153 (21639)

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

כתבי־עת

100 גליונות

"עתון 77". גליון 100. עורך יעקב בסר.

"עתון 77" היה מן החלוצים בהבאת הספרות הערבית, ובמיוחד הפלשתינאית, לציבור קוראי העברית. בגליונו האחרון, המורחב, הוא מקדיש רב־שיח – "והיה כי תקום" – לפתרון הסכסוך הישראלי־פלשתינאי בהנחיית פרופ' הנרי רוזנפלד. המשתתפים בדיון הם ד"ר יורם פרי, אסעד אל אסעד וד"ר ברנרד סבילה. "לו אני יהודי־ישראלי, הייתי נאבק בכל רוחי למען הקמתה של מדינה כזאת" (פלשתינאית), אומר אסעד אל אסעד. "משום שגם אם ישראל תגיע לשלום עם 22 מדינות ערב חוץ מאשר עם הפלשתינאים, לא יהיה זה שלום ממשי... הגבולות הבטוחים יהיו בטוחים כאשר זכויות כל הצדדים הנמצאים באזור ימומשו".

את בעיית הפליטים מציע ד"ר ברנרד סבילה לפתור באמצעות חקיקת חוק שבות שיהיה לא פחות ליברלי מחוק השבות הישראלי, "לפיו יוכלו לחזור לכאן ויוכלו להישאר במקומם, כמו יהודי ארה"ב... האיום כביכול על ישראל של התקבצות פליטים אדירה ברצועת הארץ הצרה הזאת, אין לו בסיס מציאותי". ד"ר יורם פרי משיב כי הפחד הישראלי ממדינה פלשתינאית אינו נעוץ במצב אובייקטיבי אלא במשקעים פסיכולוגיים, "וככזה יש לנסות להפחית אותו". פרי מחייב "הדדיות ופתיחות בכל המובנים" אם תקום מדינה פלשתינאית, "ועם כל אלה אני עדיין לא בטוח שהמדינה הפלשתינאית תתרום ליציבות באזור".

בין פרקי הפרוזה החדשים מפרסם "עתון 77" פרק מתוך נובלה של אהרון אפלפלד ("קאטרינה"), יהודית הנדל ("אנשים אחרים הם"), יונת ואלכסנדר סנד, דוד שיץ ("אבישג") שמעון בלס ("חיוך מפרייס"). פרק השירה עשיר ומגוון במיוחד והוא כולל שירים חדשים של דליה הביקוביץ, נתן זך, עמוס ליתן, אשר רייך, יאירה גינוסר, מרדכי גלדמן, משה דור נתן יונתן, רוני סומק ומשה בן־שאול. בין המסות, מאמר של זיוה שמיר על חיים גורי כמייצג דור המאבק לעצמאות. על שפתו של גורי כותבת שמיר שהיא "מצועפת ואינה מצועפת, עירוב מופלא ויפה מאין כמוהו של 'גילוי וכיסוי'".

שירה

"חדרים", כתב עת לשירה, אביב 1988.
עורכת הלית ישורון. הוצאת גלריה גורדון.

"הדיאלוגים שלי הכי מרתקים/ הם בדרך כלל, עם/ עמיתים מתים./ ... אין כל חלוקי דעות בינינו./ אתה היא לה/ להלך בוינה, פארים או/ ירושלים. כשגורית הבדידות/ כמו גשם ראשון,/ אין כל הבדל בינינו./ והשפה? גם כן יתרון". שורות מתוך שירה של ציצה קין "אנכרוניזם" ששירים נוספים שלה המתפרסמים בגליון החדש של "חדרים", מעודדים ציפיה לשירים הבאים. עוד בחוברת שירים של יוסף שרון, דליה רביקוביץ, סמדר הרצפלד, אבות ישורון, ישראל פנקס והמוטל ברייסף. בחירה מצוינת הן תרגומי השירה: "שיר האהבה של ג'י אלפרד פרופרוק" מאת ט.ס. אליוט בתרגומו של אורי ברנשטיין, שירים של פול צלאן בתרגום שמעון זנדבק ושל אדריאן רייך בתרגום אנטון שמאס. רנה ליטוין תרגמה את "משחק הדואנדה ותורתו" (המוכרת בשמה העברי "לילות בגני ספרד") מאת לורקה.

מירי פז

שדרו לנו גם תרבות!

לפי תישוב שנתי, יותר ישראלים מבקרים באולמות הקונצרטים ובתיאטרונים מאשר באיצטדיונים לכדורגל ולכדורסל. תופעה יוצאת דופן גם בהשוואה לארצות עם צריכה אמנותית גבוהה. בכל זאת הטלוויזיה הישראלית אינה טורחת להתחשב בשוחרי המוסיקה, האמנות, משלמי האגרה. אפילו פעם ביובל אינה מוצאת לנכון להעביר בשידור חי קונצרטים מיוחדים ותוגגים והצגות אופרה יוקרתיות, מהארץ או מחו"ל. שידורים כאלה, של ארועים תרבותיים, נהוגים ביפאן, באירופה ובארה"ב. אצלנו האחראים בטלוויזיה הממלכתית לוקים באטימות וחוששים, כנראה, להיות בלתי פופולאריים. לכן הם מעדיפים "ללכת על בטוח" ולהתחשב אך ורק באוהדי הספורט. בעוד שישראל ידועה כמדינה שבה חיי המוסיקה לסוגיה, התיאטרון והאמנות הם מהתוססים והמרתקים בעולם. גם מהקונצרט העממי של הפילהרמונית, בפארק הירקון, המכנס עשרות אלפים, מתעלמת הטלוויזיה הישראלית בעקביות. גישה חסרת אחריות מעין זו עושה את הטלוויזיה הישראלית ללוואנטינית למופת. חובתה הציבורית היסודית לאזן בשידורים בין ספורט ומוסיקה ותיאטרון.

ישראל דליות

שתי תערוכות

במוזיאון ת"א תיפתח מחר תערוכה מעבודותיו החדשות של משה גרשוני: 13 תחריטים שנוצרו לשירי חיים נחמן ביאליק. בתמונה (למעלה): "לא זכיתי באור מן ההפקר".

בסוף השבוע שעבר נפתחה במוזיאון, בשיתוף עם מכון גיתה, גם תערוכת הדפסים מעבודותיו של מאקס קלינגר (1857־1920). בתמונה: "העתיד הראשון", 1880.

פרסי תרגום

אסתר כספי ודליה בילו הן כלות פרס שר החינוך והתרבות לתרגום. בילו – על תרגום "זכרון דברים" מאת **יעקב שבתאי** לאנגלית; כספי – על תרגום "יריד ההבלים" מאת **ו.מ. תאקרי** לעברית.

ביאליק וטשרניחובסקי בפולנית

שושנה רוניצקי תירגמה לפולנית אסופה משירי ביאליק וטשרניחובסקי. האסופה ראתה אור בימים אלה בהוצאת "גוצח וקסת" והיא כוללת מבוא מאת רישרד לב.

פסטיבל, סיכום

מוסיקה

לא מצאתי, לצערי, בחלק המוסיקלי השנה, חידושים אמיתיים. אפילו לא במופעים המובחרים כמו ה"מתיאוס פאסיון", מקהלת הגשים והנגנים מבולגריה, שלישיית בהאוזר, האופרה של פרנקפורט (במיוחד ב"קוזי פאן טוטה"), "בטבעת התנק" של בריטן באופרה הישראלית החדשה, הגיטריסט הספרדי פאקו דה לוסיה וששת נגני והרסיטלים למיניהם. הטענה שנשמעה כאילו העונה השוטפת אצלנו כה עשירה שביכולתה להחשב לפסטיבל בארצות אחרות היא הולכת שולל. ההיפך הוא הנכון: הפסטיבל, בהיותו שיגרתי, פשוט אינו מתעלה מעל לעונה הרגילה. נכון שהביצוע המעולה של "מתיאוס פאסיון" היה אירוע מיוחד, אפילו היסטורי. אבל חריגה חד־פעמית, מעין זו, אינה עושה פסטיבל.

הצרה העיקרית עם הפסטיבל שלנו היא שהוא נטול אופי. מה למעשה מייחד את המרקחת הסתמית, הגרושה מדי, של קונצרטים ומופעים למיניהם? האם האחראים והיועצים בפסטיבל כולם חסרי דמיון ושאר רוח למצוא קרמנוזה, או נושא אמנותי מרכזי? בפסטיבלים חשובים בעולם נקבע מוקד מוסיקלי. בפסטיבל גרנדה בספרד, למשל, נכללה השנה סדרת קונצרטים של גיטריסטים נודעים כמחווה לזכרו של סגוביה.

ההחלטה בבחירת התכניות נבעה, כנראה, משיקולים אירגוניים ואפשרויות מעשיות לשיתוף פעולה עם משרדי אמרגנות וגופים אחרים. המופעים הבלעדיים הבודדים לא הצליחו. מרתונים של מוסיקה ישראלית, במתכונות שונות, נערכו בעבר (לאחרונה במועדון "יובל" ברמת השרון). המרתון היומרני, שכלל הסברים ארוכים "מארץ ישראל לישראל בת ה־40" לא היה "מציאה גדולה" על אף שהיצירות והביצועים, ברובם, היו מעולים. אבל הקהל לא בא ואין להאשימו. עדיף היה לשלב יצירות של מלחינים ישראלים ברפרטואר הכללי בקונצרטים "נורמליים". ההתעלמות המאכזבת במרתון מיצירות חשובות של מלחינים מרכזיים, החיים ופועלים בארץ, היתה מוטעית. ביצועי הבכורה התרכזו בשתי יצירות: "זמני" של המלחין הצעיר עודד זהבי, המשתלם בארה"ב. יצירה אישית, יפה ופיוטית, מבשרת טובות אבל ללא ערך מוסיקלי בולט: "מגילת העצמאות" של יוסי מר־חיים, שהוזמנה על ידי הפסטיבל, שנשמעה לי כרוב מוזמנה על לא מאומה.

מוזר גם שאפילו תזמורת סימפונית אורחת אחת, ברמה בין־לאומית, לא השתתפה. כנראה שנזכה לחוויה, מחוץ לפסטיבל, בביקורים העתידים של הפילהרמונית הווינאית והפילהרמונית של מינכן. הקונצרט היחיד של הפילהרמונית, בניצוח ברנשטיין, התקיים בסדרה למנויים.

חיוני להקפיד גם בגיוון הרפרטואר, כדי שהקהל יוכל לשמוע יצירות, מוכרות פחות מאת מלחינים שאינם מופיעים, בדרך כלל, בקונצרטים בעונה הרגילה, כמו יאנאצ'ק, מסיאן, מיו ואחרים.

מהמופעים הבודדים שהיתה הצדקה אמנותית להכללתם בפסטיבל ברצוני להזכיר, בציון לשבח, את הרסיטל הנפלא של הזמרת מירה זכאי הפסנתרן מנחם ויזנברג "משירי ארץ אהבתי". תכנית אישית, של שירים עבריים, שהיה בה גם חידוש ופריצת דרך – בגישה, בתפיסה ובמבחר. מן הראוי ללמוד לקח מהערב היפה הזה. נראה לי שיהיה זה נכון לאפשר לזכאי לתרום מאמנותה גם בפסטיבל הבא ולהשתתף בפתיחתו.

התכניות המודפסות, ברוב המופעים, לקו בהעדר אינפורמציה מספקת ובחוסר פרטים חיוניים. התכניות המשובחות לארועים של כנסיית ה"דורמיציון" נערכו במקצועיות וכללו הסברים מפורטים ותרגומים.

ישראל דליות

תיאטרון

חמש הצגות ייזכרו מפסטיבל ישראל האחרון: "הדיבוק" של "הבימה" בבימויו של ויידה; ה"אינדיאדה" של מנושקין וסיסקו בביצוע "תיאטרון השמש"; "פרופסור ברנהרדי" מאת ארתור שניצלר בביצוע התיאטרון הלאומי של באווריה; "רומיאו ויוליה" של תיאטרו דל קווארטו האיטלקי; הצגתה של קבוצת "ווסטר" האמריקאית.

חמש הצגות טובות הן יבול לא רע לפסטיבל בין־לאומי. כל אחת מן ההצגות ראויה לפסטיבל. קבוצת "ווסטר" האמריקאית – בזכות שפת התיאטרון המיוחדת שלה; "הדיבוק" – בזכות הבימוי הבינוני שאינו מתיימר להתמודד עם מיתוס, אלא מכבד אותו; ה"אינדיאדה" – בגלל היותה הפקה יוצאת דופן ההופכת את ההיסטוריה למפגן תיאטרון מרתק; "רומיאו ויוליה" – על הצגה שעיצובה הוא התגלמות כל קסמי התיאטרון במובן הטוב; "פרופסור ברנהרדי" – הפתעת יומרנית והפתעת חדשנית בין הצגות התיאטרון הוכיחה שוב שטקסט בעל עוצמה ומתח דרמטיים עודו מרכיב חיוני בתיאטרון, לא פחות מן הביצוע.

אילו הסתפקו מארגני הפסטיבל רק בחמש הצגות, היה פרק התיאטרון מוכתר בהצלחה. אלא שלצד חמש הצגות טובות, ראינו גם שתי הצגות גרועות במיוחד של "תיאטרון ראאבי" הבלגי שכל במה שמכבדת את עצמה – וודאי מסגרת פסטיבלית – היתה יוצאת נסכרת בלעדיהן.

מחול

"פולחן האביב" הישן והטוב של מוריס בז'אר היה שיאו של הפסטיבל בתחום המחול. מעניין היה לראות גם את יצירותיו האחרות – חלקן גרועות ממש, חלקן בינוניות – ולו רק כדי לקבל פרספקטיבה על דרך התפתחותו של אמן כמותו. כנראה ש"פולחן האביב" נשאר בבחינת שיא חד־פעמי גם לגבי יוצרו.

כוריאוגרפיה מעניינת ראינו גם בעבודתה של ביהאן מרשל האמריקאית, במיוחד במחולות "חסות" ו"קמעים בין בני זוג" שכהם עיצבה בתנועות יומיומיות, אך בחוש הסתכלות דק, סיטואציות אנושיות מורכבות. היתה בכך אמירה מעניינת על טיבם של יחסים, על אהבה ותיזור הכרוכים באלימות, על רחמים והסד הכרוכים בעוינות.

אל להקות כמו "אורבן בוש וימן" ו"פו קי ולהקה אקספנסורית" קשה להתייחס בכובד ראש. לו, לפחות, מיקמו אותן במסגרת מופעי הרחוב והציגו אותם לקהל חינם אין כסף.

מירי פז

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 ארץ מולדת: ממזרח ומים למולדת (כ).
08.40 אנגלית (י').
09.00 מדעי הטבע (יסודי) עם הרות.
09.20 אנגלית (ז').
10.00 שעת כושר.
10.10 מדעי הטבע (ה'־ו') לגעת ולהרגע מבלי להפגע (כ).
10.30 פרפר נחמד "קולות וצלילים".
11.00 חשבון (ו') חילוק בשברים עשרוניים.
11.15 אנגלית (י"א־י"ב).
11.30 משגים ביהדות: השב תשיבם (כ).
12.00 אנגלית (ח').
12.25 אנגלית (ט').
13.00 מדעי הטבע (על יסודי) והוצרות הצבעים בבטריה.
13.30 גיאוגרפיה כללית: ברזיל, מורדי שוקיים תוניב.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בהוטאן "הדרך אל העמק המלכותי" (חלק 2), על הכפר הצפוני ביותר במדינת בהוטאן, קרוב לגבול הסיני. הסרט מתאר את החיים בכפר זה. משם ממשיך הצוות במסעו אל העמק המלכותי – מקום תולדותו של המלך.
15.00 סוב טוב הגמד, "צמח מרפא". הרופא סוב טוב נקרא לעזרת ילדה שאכלה תות־שדה מורעל. לאחר הרפתקאות רבות מצליח טוב טוב הגמד להביא מרפא לילדה.
15.25 שעת כושר.
15.35 יוצא מן הכלל: לקראת בחינת הבגרות בידיעת הלשון, משדר 9: תשלום דמי.
15.55 מאתיים שניות: הדסה נעורים, דפי מידע טלטקסט.
16.00 שביל באמצע שביל בצד "טיול השבוע": אשדות יגור (נחל יגור). ירידה בערוצי נחל סבך ונחל יגור שבהר הכרמל. הסברים על הצמחיה והאתרים שבמסלול. יאצק מבקר במוחרקה (פסגת הכרמל) (כ).
16.20 פיצוחים – התמודדות בין אלופי "פיצוחים" של השנה האחרונה לתואר "אלוף האלופים".
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 פסטיגל 87 – תחרות זמר ובידור לילדים, בסימן חגיגות ה־40 למדינה. מנחים: נתן דטנר ואבי קושניר. שלמה בר אבא, מוני מושונוב ועירית ענבי. מתרוצת שירי הפסטיגל בביצוע ילדי הפסטיגל, הזמר אדם, עפרה חזה ועוד.
18.10 **אליפות אירופה לאומות בכדורגל** שידור ישיר: אנגליה – הולנד.
19.00 חדשות בערבית.
19.25 המשך שידור משחק הכדורגל בין אנגליה להולנד.
20.00 כותרות מבט.
20.02 **רוח הארץ** "דרך חיים" – סרט על הרב חיים חורי ז"ל, שמת בבאר־שבע לפני יותר מ־30 שנה. הרב היה מנהיג בקהילתו. הוא התיישב בארץ, לאחר שעלה אליה מתוניס. בארץ היה כמעט אלמוני, רק לאחר מותו החלו רבים לעלות על קברו. כיום, מדי שנה בשנה, ביום היזכרון למותו, באים כמאה אלף איש לבית הקברות בבאר־שבע ומאמינים בכוחו לעזור בהפלאה.
20.30 **תצפית** – עיוני צבא, [illegible]
22.05 **דילינגר** סרט הקולנוע האמריקאי הידוע לשמצה – מבריח־תרון הכלא ועד שנרצח באולם התיאטרון; הסרט עשוי ברוח ההומור השחור והביקורת החברתית של הסרט "בוני וקלייד". (את הסרט ביים ג'ון מיליוס שאחר כך התפרסם בסרטו "הכפיר והרוח" וכתב את "אפוקליפסה עכשיו"). וארן אוטס, בתפקיד דילינגר. עוד משתתפים: בן ג'ונסון, הארי דין סטנטון, ריצ'ארד דרייפוס, מישל פיליפס וקלוריס ליצמן. הופק בשנת 1973.
23.35 **אליפות אירופה לאומות בכדורגל**, תקציר המשחקים: אנגליה – הולנד; בריה"מ – אירלנד.
00.05 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

"דילינגר". סרט הקולנוע, הערב בטלוויזיה. מותו של ג'ון דילינגר (1903־1934) אחד הגאנגסטרים הידועים לשמצה בשנות השלושים, שימש כבר קודם השראה לכמה סרטי פשע קטני תקציב. דילינגר לא היה מאפיונר רב השפעה. אופן פעולתו קרוב יותר לחובבים נוסח בוני וקלייד מאשר לאל קאפונה. את דרכו העקובה מדם, או ליתר דיוק את שנת חייו האחרונה, בחר התסריטאי ג'ון מיליוס לסרטו הראשון כבמאי. במקביל לדילינגר הוא מציב את דמותו של סוכן האף־בי־איי שאינו חוסך במאמצים ללכוד את אויב הציבור מספר אחד. דרכו של דילינגר וכנופיתו במערב התיכון מצטיינת בתאורי אלימות וברוטליות. השחקן המצוין וורן אואטס עשה כאן את אחד מתפקידיו הראשיים הספורים. לצידו שחקן אופי נוסף בן ג'ונסון כמלוין פרביס. מיל פיליפס כנערתו של דילינגר, והארי דין סטנטון כאחד מאנשי כנופיתו ואילו ריצ'רד דרייפוס בתפקיד לא גדול כגאנגסטר בייבי פייס נלסון.

דני ורדי

ערוץ 2

18.30 "מוכנים: הכון: בוסו" "יום הולדת באי" מגזין לילדים ולבני נוער. 12 ילדים מעמים שונים חוגגים את יום הולדתם בטיול בקוני איילנד – האי הקסום שבניו יורק.
18.57 "רגע לפני..." על אנשים מקומות והיהודים על איסון כלבים לסרטים.
19.00 "מה של אדום" – סרט תיעודי על השינויים החלים בטבע, בארץ, במשך השנה. במאי: הרברט קרוסני.
19.30 "חופשי חופשי" – המשך עלילותיהם של שני אמות בריטים הבאים מרקע שונה והמבלים הופשה בספרד. מככבים: קלינט ברוס, מון סילור, ג'ונה ואן גיסלה, ונק סטיירי.
20.00 "כותרות לוהטות" – פרק שני המשחק המסוכן מכולבני השיתוף ואמנדה ריד, שני כתבי העיתון "עולם הפשע", נשלחים לחקור את הירצחו של מי שהיה אמור לככב ב"משחק החשוב מכולם"; שני הכתבים בודקים גלריה המצבעת את השודדים עד שהם מגלים את המציע.
21.00 [illegible]

המזרח התיכון

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האזור הלולייני (סידרה); 15.30 סופר־בוק (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "אבוט וקוסטלו בצי"; 18.00 חץ וקשת (סידרה); 18.30 משפחת קמבל (סידרה); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 רצח בשפיכת קולמוס; 21.00 החוק והרי מגרו (סידרה); 22.00 המשווה (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצוירים (ער' 1); 16.55 מדע ודעת (אנגלית, ער' 1); 18.00 תכנית בידור (צרפתית); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.15 ירדן היום (צרפתית); 19.30 חדשות בעברית; 20.30 סיפורי שיא מתוך ספר השיאים של גינס (צילומים של שיאים שפורסמו); 21.00 הופרמן (סידרה משטרתית אמריקאית); 21.35 מעבר לדימדומים (סידרת מסתורין); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 הממלכה האחרת (סידרה אנגלית על אשה חולה בסרטן השד וכל ההתמודדות במצבה); 22.10 האבקות חופשית מיטב התחרויות הבריטיות (ער' 1).

רדיו

לפסנתר ולתזמורת; הנדל: "יפתח", אורטוריה.
11.57 פינת השיר – משירי ישראל אלירז.
12.00 אמנים באולפן – שרה פוקסון־הימן וברט ברמן, פסנתר ב־4 ידיים – מוצרט: סונאטה בסי־במול מז'ור, ק. 186 ג; דורפמן: מטמורפוזות על נושאים של מוצרט; ברהמס: סרנאדה בלה מנור אופוס 16 א'.
13.05 בהאזנה נינוחה – היידן: דיברטימנטו מס' 2 אופ 100; מוצרט: קונצירטו במי מז'ור לקרן ותז. ק. 447; בתובן: שביעייה אופ. 20; שוברט: סונטה במי־לו־בוכה הצר; והסד – קטעים מהאופרטה.
15.00 מוסיקה ויוה.
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסמפונית ירושלים רשות השידור, מנצח, דוד שלון – ברליוז: הפתיחה "שודד הים"; שומאן: סמפוניה מס' 2, אופוס 61; קרל אורף: "כרמינה בוראנה".

רשת ב'

07.55 ספרות על הגל (הפינה תשודר אחת לשעה עד 23.55).
17.05 רגע קסם.
18.06 יש שאלות.
19.35 עיוני צבא ובטחון.
20.05 עולים לתחיה – הצדעה לקיבוץ תניתה במלאת לו 50 שנה – שידור ישיר של המופע מטעם התנועה למען ארץ־ישראל טובה. מנחה: אילי גורליצקי; משתתפים: תזמורת חיל־האויר בניצוח נסי ברנדס, והאומנים: אריק סיני, עזריה רפופורט, אילקה רווה, אסתר גמליאלית, סולימן הגדול, מרדכי ברשתר וותיקי תניתה ושומריה מימי הקמתה.
22.05 מחפשים את המטמון.
00.15 בין ועד.

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה – שידור חי מהאולפן המיוחד בתערוכת ה־40 ב"גני התערוכה" בתל־אביב.
20.05 כטוב באוזניכם – שירי הפינה לשיפוטכם.
21.05 אגן הים־התיכון – שידור חי מהאולפן המיוחד בתערוכת ה־40 ב"גני התערוכה" בתל־אביב.
23.0 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 יעד משודר – עיניי צבא ובטחון.
18.45 מעבר לגבול – עניני ערבים.
18.00 שעה עם.
19.00 מוסיקה אהובה עליכם – בריטן (לפי רוסיני): "ערביות מוסיקליות"; פגניני: קונצירטו מס' 6, במי מינור, לכנור ולתזמורת.
20.05 אינטרלוד.

20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח: כריסטוף אשנבך / סולן: דניאל בנימיני, ויולה – שומן: הפתיחה ל"הכלה ממסינה"; וולטון: קונצירטו לויולה ולתזמורת; שומן: סמפוניה מס' 4, ברה מינור – דניאל

קול המוסיקה

17.55 ספרות על הגל.
22.05 תבר מאותו מכב – תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.
23.55 ספרות על הגל.

צה"ל 1

19.05 אין נופים אבודים – מגלמים הספרותי של יתרים – לרגל שבוע הספר (תכנית שישית) מגישה הסופרת יהודית הנדל.
20.05 מכב הערב – אושיק לוי.
21.30 אוניברסיטה משודרת – הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד – לקראת מהפיכת אוקטובר.
23.55 שיחות חצות – עם עזרא דלומי מזכיר ראש הממשלה.

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן.
20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים

המחושב.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגיז הזה.
07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: סמפוניה בדו מז'ור, מס' 36; שוברט: דואו בלה מז'ור לכנור ולפסנתר; מנדלסון: קונצירטו במי מינור לכנור ולתזמורת; ברהמס: ארבע בלדות אופוס 10.
09.00 קונצרט בוקר – שוברט: סמפוניה מס' 6, בדו מז'ור; ברהמס: קונצירטו מס' 2, בסי במול מז'ור, בנימיני והברים – שומן: אדאגיו ואלגרו אופוס 70; דבוז'ק: הומורסקה בלנד־מיור לפסנתר ולכלי קשת.
23.00 בהאזורי יצירות – קונצירטו גרוסו של קורלי; גרמיניאני: יצירות לכלי סולו מאת טרטיני.

רשת א'

08.55 ספרות על הגל.
10.55 ספרות על הגל.
11.05 ירוק ירוק, מבחר שירים עבריים.
15.25 האוניברסיטה הפתוחה.
15.55 ספרות על הגל.
16.05 משירי מרדכי גבירטיג בתרגום עברי.
17.10 צבעי הקשת – והפעם: "שירי עמים".

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל – 14.6.88

1. עגילי דמאר – ירדנה ארזי
2. מצטער – אדם
3. הנסיכה והרוח – ריטה
4. עוד מעט – גלי עטרי
5. השנה אינשאללה – עפרה חזה
6. אהובתי – משינה
7. אזה יא ראב – זאב רוות תצוות סלאח שבתי
8. שתי בובות על הוט – שרון ליפשיץ
9. נבראתי לך – שלמה ארצי
10. שלום עליכם – מתי כספי ובועז שרעבי
11. ימי התום – ריטה
12. לב שבור – מני בגר
13. לשחרורות – יאהר כהן
14. סוד הצד – אילנה אביטל
15. כפיי טובה – דור ההמשך
16. שיר הבחורים – דורון מזר
17. אור – שושנה דמארי
18. חולם בספרדית – שלמה יידוב
19. תחת שמי ים התיכון – שלמה ארצי
20. עיר מתנתקת – סי היימן
21. בצער לא רב ביגון לא קודר – ריקי גל
22א. מקיץ אל החלום – גלי עטרי
22ב. עסוף ברחמים – ריטה
23. חסר סיכוי – נער שוליים
24. תחנה באמן – מזי כהן
25. תמונה שבורה – מוני ארנון
26. לו רק – שלוה ברטי
27. לא ידעת – רונה
28. בראדם – ירדנה ארזי
29. נסיעה – יאם יאם
30. מקום אחר – אורי פיינמן

מדשדשים (על סף 30 המגולים)
31. האמת ניתנה להאמר – קו 8
32. שיר למעקף – אהוד ומשה זק
33. ביום הטוב הזה – להקת חיל האויר
34. סיפור האהבה – אילן מסורי
35א. לבד – נאוה ארבל
35ב. במלחמה – להקת קצף
36. אולי היא ילדה – לאה לופטין
37. תמיד ב־שמונה עשרה – להקת בקצה גבול
38א. אין עננים בלבו – הבבני
38ב. שב הגורף החדש אותה ים – היבי
39. לא נשאר עוד לבך – עליזה עזיקרי
40. אסתר את עשר – גבי שושן

"כטוב באוזניכם" – הפינה לשיפוטכם
41. קרוב אל קו המטרה – אסתר שמיר
42. הולך איתך לסרט – שם טוב לוי
43. נופים אחרים – חיים עומר
44. כשמישהו אוהב אותך – ורדינה
45. כי אל אשר תלכי אלך – דורון מזר
46. תרגיש – דיבור עקיף
47. יפית – איציק שור
48. נולד לבמה – יעל שליבן

לגבי: "מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, י־ם, מיקוד 91010
זה הבחירה שלי: ציין את מספר השיר:
1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12
שם:
כתובת:
תאריך:

סרטים

תל־אביב

אביב: אסליה גורלית 9.50, 7.30, 5.00
אורלי: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: מונסי פיכטן – טעם החיים 23.15
בן־יהודה: תינוקת בירושה 9.30, 7.15, 5.00
גורדון: יופיו של החטא 9.45, 7.30, 5.00
גת: ביכל בזלם 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: סערת רגשות 9.50, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: להתראות ילדים 7.30, 5.00, 1.30, 11.00 מאבק 9.50
דיזנגוף 3: סופיה 9.50, 5.00, 1.30, 11.00, לאן דה פלורט 7.30
דקל: משודרים חדשות 9.45, 7.10
הייכאוף: ערות במבוך 10, 8, 24 סקס
הוד: תקועים בדרך 9.30, 7.30, 5.00
המוזיה הישראלית ביפו: פסיכיאטר ליום אחד 10.00
הסינמטק: 7.30 שאלותה
9.30 התהלה
9.30 יומנו של גנב משינג'וקו (קולנוע בית ציוני אמריקה)
חן 1: שלושה גברים ותינוקת 9.55, 7.40, 5.00
חן 2: חל סטרים 9.50, 7.30, 4.50
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
חן 4: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00, 11.00, 2.00
חן 5: פעמיים אישתי 9.50, 7.30, 5.00, 11.00, 2.00
לב 1: אהבנו כל כך 9.50, 7.25, 5, 2
לב 2: התהילה של התבובה שלי 10, 7.30, 5, 2
לב 3: המבוך הנסתר 9.45, 7.15, 4.45, 2.00
לב 4: חופשה בכפר 9.50, 7.40, 5.00, 2
לימור: סימטאות הפשע 9.30, 7.30, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: עיניים שחורות 9.30, 7, 4.30
מקסים: חיזור גורלי 9.40, 7.30, 5
הקדל באיסל – סרט בגרמנית
סיון (לשעבר אלנבי): עיתונות שחורה 9.40, 7.30
סינמה 1: שם המשחק 9.30, 7.15, 5.00
סינמה 2: ערות במבוך 9.30, 7.15, 5.00
סינמה 3: סגור לרגל שיפוצים
פאר: בשם העם 9.30, 7.30, 5.00
פריז: לידיד איב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 מלך ליום אחד
צפון: תשוקות באפריקה 9.45, 7.30
שחף: זרוק אותה מהרכבת 9.30, 7.30, 5.00
תמוז־רמת־אביב: התפוח המכבי 9.30, 7.00
תכלת: שנת התבגרות שלי 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: ללא מסתור 9.30, 7.30, 5.00

ירושלים

אדיסון: תקועים בדרך 9.15, 7.15, 4.30
אורנה: שאלה של שפיות 9.15, 7.00, 4.30
אורגיל 1: קו הקקיה 9.00, 6.30, 4.15
אור 2: את ואני המוסכה – סרט הונגרי 9.30, 7.30, 4.30
אור 3: עשבי בר 9.15, 6.45, 4.30
אור 4: מעקב צמוד 9.15, 7.15, 4.30
23.15 האלמנה השחורה
אור 5: ללא מיסתור 9.15, 7.15, 4.30
23.15 גולי (סקס)
בית אגרון: 6.00, יוצאים קבוע – אסקימו לימון מס' 2
8.00 האלים משתוללים – כולם נפלו על הראש
22.00 שם הוורד
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00, 4.30
כפיר: שם המשחק 9.15, 7.15, 4.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15, 7.15
סמדר: סיפור בזיג־זג 9.30, 7.30
עדן: כלא מתאבדים 9.15, 7.15, 4.30
רון: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
תיאטרון ירושלים: מורים 9.30, 7
אימפריה: בשם העם 9.30, 7.15, 5

חיפה

אורה: תשוקות באפריקה 9.30, 7.15
אורלי: חופשה בכפר 9.15, 7.00
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
חן: התפוח המכבי 9.00, 6.30
עצמון 1: מוכת ירח 9.30, 7.15
עצמון 2: זרוק אותה מהרכבת 9.30, 7.15
עצמון 3: פסיכיאטר ליום אחד 9.30, 7.15
פאר: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00, 4.30
קריאור: חכמת רוצב 9.15, 7.00, 4.30
שביט: גבירת מס הכנסה 9.15, 7
רון: תקועים בדרך 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: משודרים חדשות 9.15, 6.45, 4.15
רב גת 2: עיניים שחורות 9.15, 7.00, 4.30
רב אור 1: חיזור גורלי 9.15, 6.45, 4.15
רב אור 2: תינוקת בירושה 9.15, 7, 4.30
רב אור 3: הקיסר האחרון 8.15, 5

קריות חיפה

כפיר: משודרים חדשות 9.30, 7.15
סביון: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.00
אורות: יופיו של החטא 9.30, 7.15
בית העם: מאבק 9.30, 7.15
היובל: לאן דה פלורט 9.30, 7.15
ניצן: חנה סנש 9.15, 6.30

אשדוד

צמרת: חיזור גורלי 9.30, 7.30
אשדוד: שאלה של שפיות 9.30, 7.30

אשקלון

אסתר: עשבי פרא 9.30, 7.30
מאור: חנה סנש 9.30, 7.30
רחל: הקיסר האחרון 9, 6

באר־שבע

קרן: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5
היכל התרבות: חיזור גורלי 9.30, 7.15

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: סגור
מלון דניאל: מאבק 9.30, 7.00
כוכב: אבא רד מכבי 7.10
9.35 הזנות מעבר לפינה

עפולה

מופיתרון: חשוד 9

חולון ■ בת־ים

אורנים: חיזור גורלי 9.30, 7.30
ארמון: לילה מגניב 9.30, 7.30
מגדל: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.30
עצמאות: הקירה בסייגון 9.30, 7.30, 5.00
מכבי: נשואה לשניים 9.30, 7.15, 5.00
מתנ"ס קרית שרת: סגור
רינה: לאן דה פלורט 9.30, 7.15

חדרה

חדרה: הקירה בסייגון 9.30, 7.15

כפר־סבא ■ רעננה

כסל: מעקב צמוד 9.30, 7.15
חן: יופיו של החטא 9.15, 7.15
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נוה זיו: חיזור גורלי 9.15, 7.15
אדין: אי אפשר לקנות אהבה 9.30, 7.30

נהריה ■ עכו

הוד: חל סטרים 9.15, 7.15
רון: סגור
אדי־מתייה: סגור

נתניה

אסתר: מוכת ירח 9.15, 7.00
שרון: יופיו של החטא
9.15, 7.00, שלושה גברים ותינוקת 5.00
סטודיו: שאלה של שפיות 9.30, 7.15

קרית אונו

כרמים: 4.30 מהרובים באהבה
9.15, 7 אי אפשר לקנות אהבה

פתח־תקוה

שלום: אי אפשר לקנות אהבה 9.30, 7.15
היכל 1: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
היכל 2: שם המשחק 9.30, 7.15, 5
היכל 3: הקיסר האחרון 9.15, 6.15

קרית שמונה

שניר: חיזור גורלי 9.15, 7.15

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הקיסר האחרון 9.30, 6.30

רמת־גן וגבעתיים

אלמוג: שלושה גברים ותינוקת 9.15, 7.15, 5
ארבל: סגור
לילי: שם המשחק 9.30, 7.30
הדר: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
רב גן 1: חל סטרים 9.55, 7.30, 5.00
רב גן 2: פעמיים אשתי 9.50, 7.25, 5.00
רב גן 3: הקיסר האחרון 9.15, 6.15
רב גן 4: החשוד 9.55, 7.25, 5
שבטים: לאן דה פלורט 9.30, 7.00
ג.ג. רון 2: תינוקת בירושה 9.30, 7.30, 5
נעמן: שאלה של שפיות 9.30, 7.30
ראשון: חל סטרים 9.30, 7
בית העם: הגרדף 8.30
הדר: הקיסר האחרון 9.30, 6.30
רק: מוכת ירח 9.15, 7.15

ביום ב' הקרוב יוקרן בטלוויזיה הסרט **"משחקים בחוזר"** – סרטו של **רם לוי** על־פי סיפור של **יצחק בר־נר**. השנה 1946. הבריטים שולטים בארץ. שריפה מסתורית המשתוללת בפאתי מקום זנות בצפון הארץ מפגישה שלושה מגיבורי הסרט: אלי, ילד בן 11 – יתום מאם, ילד סקרן ורגיש; עדינה – ילדה מוזרה וחושנית כבת 16; יאמאני – איש מתחרת שעתיד לחולל סערה בחייהם. משתתפים: **גל יחס, רי רוז, משה איבגי, קונסטנטין אנטול, דב נבון, רות גלר, טוביה גלבר, ורדה אלבז־בן חור, מייק אלטמן, מני סביר, האריה אליאס.**

דיתה גרי כתבה את התסריט בהשתתפות **מאיר דורון, גלעד עברון ורם לוי**. בתמונה: גיל יחס ויניב בשארי.

חוזרים לעתונות טובה
דבר

יום רביעי, ל' בסיון תשמ"ח, 15 ביוני 1988